

Savinjske NOVICE

Delavci zapuščajo Turista

**Rože in čarovnije
Aleksandra Videčnika**

Novo: HOROSKOP!

BLAGOVNICA GORNJI GRAD

tel. 843-016

VAM NUDI V PRENOVLJENIH PROSTORIH ŽELEZNE PO
ZELO UGODNIH CENAH NA NOVEM RAZSTAVNEM PROSTORU:

- predsobne omare
- program pohištva - GLIN VARIO
- jedilne kote
- sedežne garniture TOM MIRNA - akcijska cena 117.000,00 na kredit na 1 leto brez obresti ali na takojšnje plačilo 10 % popusta
- itisone, tekače, preproge, ostale talne obloge
- vse vrste bele tehnike, akustike
- vodovodni material (bojlerji, kopalniške garniture, tuš kabine že za 15.990 SIT)
- program Black & Decker - staro za novo 20 % popusta
- vse vrste koles:
  - * otroška trokolesa že za 4.200 SIT
  - * otroška kolesa od 17.558 SIT dalje
  - * ženska kolesa HOLLAND 26.900 SIT
  - * MOUNTAIN BIKE že od 27.666 SIT...
- motor AUTOMATIC za 99.327 SIT
- gradbeni material - cement TRBOVLJE
  - tip 350 za 539 SIT/vreča
  - tip 450 za 589 SIT/vreča
- apno za 379 SIT/vreča
- umetna gnojila, mlekovit, krmila in obilo ostalega materiala.

Zadruga mozirje

Z.O.O.

Mercator - Zgornjesavinjska kmetijska
zadruga Mozirje z.o.o.

SE PRIPOROČAMO !

- Kreditni pogoji:
- 1 + 4 obroki brez obresti
  - 1 + 6 obrokov in 6% fiksne obresti
  - 1 + 12 obrokov in 12% fiksne obresti

16

ljubljska banka

Splošna banka Velenje d. d.
Velenje

ŠIRITEV MREŽE BANČNIH AVTOMATOV

Vse imetnike tekočih računov, ki razpolagajo s tajno osebno številko za dvig gotovine na bančnih avtomatih obveščamo, da se je skupini 6-ih bankomatov Splošne banke Velenje

pridružil tudi prvi BA v Zgornjesavinjski dolini

v GORNJEM GRADU, Attemsov trg 8
Hkrati vabimo vse imetnike tekočih računov, ki še niso uporabniki BA, da na enoti, ki vodi njihov račun vložijo zahtevek za izdajo osebne številke in se tako pridružijo mnogim našim varčevalcem, ki avtomate s pridom uporabljajo.

Vedno prijazno pri roki, bančni avtomati LB Splošne banke Velenje d.d..

BUDNA D.O.O.

BUKOVO HLODOVINO ODKUPUJEMO

- vse klase
- Nove višje odkupne cene
- plačilo takoj

BUKOVA DRVA PRODAJAMO

- ni potrebno žaganje
- ugodni plačilni pogoji
- dostava na dom

Informacije: 841-107
0609-621-475

Naslovnica

Oktet Savinjski AVE

foto: Ciril Sem

4

**Kakšne so olajšave
pri letošnji napovedi za
odmero dohodnine**

5

**V nazarskem gostinskem
podjetju Turist so ugotovili
tehnološke viške**

10

**V Galeriji Mozirje je bila
predstavljena nova knjiga
Aleksandra Videčnika**

12

**Koncert malih vokalnih
skupin kot lep zaključek
meseca kulture**

16

**Fotoreportaža o
prireditvah letošnjega
Pusta Mozirskega**

31

**Nova rubrika:
HOROSKOP
za naslednjih 14 dni**

Nas država ne mara?

Sodeč po zadnjih informacijah iz Ministrstva za promet in zveze se bomo od Ljubnega do Luč in obratno tudi v prihodnje vozili po cesti, ki si kmalu ne bo zaslužila tega imena, kaj šele naziva regionalna.

Navkljub vztrajnim prizadevanjem prejšnjega izvršnega sveta občine Mozirje in novim opozorilom s strani luškega in mozirskega župana se v omenjenem ministrstvu za potrebe v Zgornji Savinjski dolini očitno ne zmenijo kaj dosti. V najboljšem primeru naj bi bila v letošnjem državnem proračunu zagotovljena kvečjemu tretjina potrebnih sredstev oziroma okrog 100 milijonov tolarjev. Pa naj bo potem še kdo mnenja, da država razume naše potrebe. Bodo turisti morali v bodoče v Logarsko dolino s helikopterjem ali pa preko Avstrije?

Ne glede na slabe cestne povezave med posameznimi kraji so v pravkar zaključenem mesecu kulture njeni ljubiteljski izvajalci dokazali, da jim ni mar niti za slabe ceste in še manj za nove občinske meje. Se vem, ali je sploh kakšen oder v dolini, na katerem se ne bi slišala slovenska beseda ali slovenska pesem. In ni zgolj ljubezen do kulture tista, ki je izžarevala iz nastopajočih. Tudi raven njihove interpretacije je v marsikaterem primeru takšna, da smo lahko nanjo upravičeno ponosni. Če jo znamo dovolj ceniti, je pa seveda drugo vprašanje, na katerega ni enostavno (po)iskati odgovora. Morda bo nekoliko lažje kasneje, ko bodo stvari glede financiranja že jasnejše.

V minulem tednu, predvčerajšnjim pravzaprav, je bil letošnji Dan žena. Zdi se, da smo preživeli brezplodne razprave o vsebini praznika in njegovi domnevno politični obarvanosti. Le kdo bi si lahko vzel pravico in odvzel praznik ženskam, med katerimi so nekatere matere nekatere pa ne. Morda je pa še najbolj prav tako, da imajo matere še poseben, svoj praznik. Saj materina ljubezen je samo ena in nenadomestljiva. Ne glede na to, koliko jo uspejo matere v času hitrega vsakodnevnega življenja dejansko prenesti na svoje potomce in koliko jo slednji uspejo iz istega razloga vračati. Čustvo vsekakor obstaja, vendar to še ne more biti razlog, da ne bi spoštovali vseh ostalih žensk, ki iz takšnih ali drugačnih razlogov niso matere. Vsem skupaj prisrčno voščimo ob njihovem prazniku!

V številki, ki jo berete, boste med drugim našli tudi tematsko prilogo Moj vrt, ki je oblikovno zasnovana tako, da jo lahko iztrgate iz časopisa in po želji tudi shranite. S podobnimi prilogami drugačne vsebine vas bomo skušali informirati tudi v prihodnje, seveda ne v vsaki številki, temveč občasno. Pa tudi horoskop boste lahko odslej redno prebirali v Savinjskih novicah.

Obilo zanimivega branja vam želim!

Franci Kotnik

IMPRESUM

Ustanovitelj: Skupščina občine Mozirje. Izdajatelj: Savinjske novice, Franci Kotnik s.p., Savinjska cesta 4, Nazarje, telefon in fax: 063/832-306, žiro račun: 52810-685-13016. Glavni in odgovorni urednik: Franci Kotnik. Stalni zunanji sodelavci: Edi Mavrič, Aleksander Videčnik, Karolina Grudnik, Ciril Sem. Tisk: Igea d.o.o., Savinjska cesta 2, Nazarje. Naslov uredništva: Savinjske novice, Savinjska cesta 4, 63331 Nazarje, tel. in fax.: 063/832-306. Rokopise, objave, razpise in oglase je potrebno dostaviti v uredništvo najkasneje osem dni pred izidom tekoče številke. Po mnenju Ministrstva za informiranje RS št. 23/130-92 z dne 26.2.1992 šteje časopis med proizvode informativnega značaja, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%. Objavljenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Pridržujemo si pravico krajšanja besedil. Odpovedi sprejemamo za naslednje tromesečje.

Olajšave pri dohodnini

V prejšnjih številkah Savinjskih novic smo vas seznanili z vlaganji, na podlagi katerih se lahko osnova za dohodnino zniža za 3 %. Davčna osnova pa se vsem zavezancem pred obdavčitvijo zniža še za 11 % povprečne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji v letu, za katero se dohodnina odmerja, za leto 1994 znaša ta olajšava 124.896 SIT.

OLAJŠAVE ZA VZDRŽEVANE DRUŽINSKE ČLANE

Zavezancem, ki vzdržujejo družinske člane, se prizna posebna olajšava in sicer za prvega otroka in za vsakega drugega vzdrževanega člana 10 % letne povprečne plače zaposlenih v RS, za vsakega nadaljnjega otroka se olajšava poveča za 5 % navedene plače.

Za otroka z zmerno, težjo in težko motnjo v telesnem in duševnem razvoju znaša olajšava 50 % letne povprečne plače zaposlenih v RS. Če ima vzdrževani družinski član lastne dohodke, se znesek olajšave zmanjša za toliko, kolikor so znašali letni dohodki tega člana.

Za odmero dohodnine za leto 1994 se od priznane olajšave za vzdrževane družinske člane kot lastni dohodki ne odštevajo:

- prispevki za preživljanje otroka
- štipendije
- > plačila učencem, dijakom in študentom za opravljeno obvezno praktično delo v vzgojno izobraževalnem procesu
- prejemi iz naslova plačil za začasno ali občasno opravljanje dela učencev in študentov, prejetih preko študentskih in mladinskih organizacij
- družinske pokojnine
- varstveni dodatek k pokojnini
- denarna pomoč za brezposelnost
- družbena pomoč otrokom
- denarna pomoč kot edini vir preživljanja
- enkratne denarne pomoči

Če zavezanec ni vse leto vzdrževal družinskega člana, se za priznanje olajšave upošteva le čas, ko je zavezanec tega družinskega člana dejansko preživljal in v tem času doseženi lastni dohodki tega člana.

Zavezancem, ki so do leta 1994 že dopolnili 65 let starosti, se prizna posebna olajšava v višini 8 % povprečne plače zaposlenih v RS.

KOMU NI POTREBNO ODDATI NAPOVEDI ZA ODMERO DOHODNINE ZA LETO 1994

- zavezancem, katerih **edini** vir je bila v letu 1994 pokojnina, če med letom, za katero se dohodnina odmerja, niso plačevali akontacij dohodnine (tudi nimajo katastrskega dohodka)
- zavezancem, katerih **letna** osnova za dohodnino ne presega 11 % povprečne plače zaposlenih v RS. Za leto 1994 je ta meja 124.896 SIT
- zavezancem, ki so imeli prejeme iz naslova plačila za začasno ali občasno opravljeno delo učencev in študentov prejetih preko študentskih ali mladinskih organizacij, če njihova letna osnova ne presega 51 % povprečne plače zaposlenih v RS. Za leto 1994 je ta meja 579.062 SIT.

POVPREČNA PLAČA ZAPOSLENIH V RS ZNAŠA ZA LETO 1994 1.135.416 SIT.

Od te osnove se računajo olajšave za vzdrževane družinske člane ter osebe, ki so dopolnile 65 let starosti po zgoraj navedenih stopnjah, in splošna olajšava, ki se prizna vsem zavezancem v višini 11 % te osnove.

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE ZA LETO 1994

Če znaša letna osnova SIT		Znaša davek*	
nad	do	SIT	SIT
	564.300	17 %	
564.300	1.128.600	95.931 + 35 %	nad 564.300
1.128.600	1.692.900	293.436 + 37 %	nad 1.128.600
1.692.900	2.257.200	502.227 + 40 %	nad 1.692.900
2.257.200	3.385.800	727.947 + 45 %	nad 2.257.200
3.385.800		1.235.817 + 50 %	nad 3.385.800

IZPOSTAVA MOZIRJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
REPUBLIŠKA UPRAVA ZA JAVNE PRIHODKE
IZPOSTAVA M O Z I R J E

MF-Republiška uprava za javne prihodke Izpostava Mozirje vlaga na podlagi 85. člena Zakona o dohodnini (Ur. list RS, št. 71/93, 7/95)

P O Z I V

vsem zavezancem za dohodnino za leto 1994, da vložijo napoved za odmero dohodnine za leto 1994 **do 31. 3. 1995**

Napovedi lahko oddate na sedežu Izpostave Mozirje:

- ponedeljek, torek od 7. do 15. ure
- sreda od 7. do 17. ure
- četrtek, petek od 7. do 14. ure

Pobiranje napovedi po krajevnih uradih se bo vršilo po naslednjem vrstnem redu:

- LJUBNO v sredo 22. 3. 1995 od 10. do 17. ure
- LUČE v četrtek 23. 3. 1995 od 10. do 17. ure
- GORNJI GRAD v petek 24. 3. 1995 od 10. do 17. ure

V Gornjem Gradu lahko napovedi oddate tudi vsak torek in petek od 7. do 14. ure.

Zaradi nizkega števila sprejetih napovedi za odmero dohodnine na krajevnih uradih v preteklih letih smo zmanjšali obseg sprejemanja le-teh izven sedeža izpostave.

IZPOSTAVA MOZIRJE

GOSPODARSTVO

POSLOVNE INFORMACIJE

1. Združenje podjetnikov Slovenije in Gea College vabita v VEČERNO ŠOLO PODJETNIŠTVA v Velenju. Cilj programa je usposobiti podjetnike, managerje za organiziranje in vodenje podjetij in delov večjih podjetij. Šola je sestavljena iz petih vsebinskih modulov (podjetniška vizija, marketing, management, finance-ekonomika-računovodstvo in kadri). Potekala bo 4 mesece in sicer ob torkih in četrkih. Pričetek bo 16. marca 1995. Osnovna cena je 144.000 SIT za udeleženca. Ceno sofinancira Ministrstvo za gospodarske dejavnosti in Gospodarska zbornica Slovenije, tako da je cena za podjetnike, ki poravnava članarino GZS, le 85.200 SIT, plačljivo v dveh obrokih. Število udeležencev je omejeno na 25 slušateljev. Prijave sprejemamo do 14.03.1995.

2. Center za tehnološko usposabljanje pri Gospodarski zbornici Slovenije prireja dvodnevni seminar "INTEGRALNI KADROVSKI MANAGEMENT", ki bo od 22. do 24. marca 1995 v poslovnih prostorih Koncerna Gorenje Velenje, in seminar "POT DO ODLIČNOSTI STORITEV V TURIZMU IN TRGOVINI", ki bo v Portorožu od 6. do 7. aprila in v Termah Zreče od 19. do 20. aprila.

3. Opozarjamo na naslednje razpise: Sofinanciranje razvojnih projektov gospodarskih družb, energetskih pregledov podjetij in ustanov, obnovljivih virov energije in prestrukturiranje in ohranjanje delovnih mest.

4. 6. in 7. aprila 1995 bo v Mariboru potekal seminar BONITETA PODJETJA IN NJENO OCENJEVANJE.

VSE PODROBNEJŠE INFORMACIJE LAHKO DOBITE NA OBMOČNI GOSPODARSKI ZBORNICI VELENJE, TRG MLADOSTI 2, TELEFON: 063/856-920.

Turist Nazarje

Delavci zapu- ščajo podjetje

Razmere v nazarskem gostinskem podjetju so se, kakor je pred časom napovedal njegov direktor Drago Rifelj, začele razpletati. Vendar v drugačni smeri, kot jo je konec januarja nakazala skupščina podjetja.

Slednja se je pred desetimi dnevi znova sestala in sprejela nekaj zelo pomembnih odločitev, ki temeljijo na ugotovitvi, da ima podjetje sedem milijonov tolarjev izgube. Le-ta je nastala v preteklem obdobju zaradi premajhnega dohodka glede na število zaposlenih. Direktor podjetja je pripravil sanacijski program, ki ga je skupščina soglasno podprla, 20 zaposlenih pa se je prostovoljno prijavilo kot tehnološki višek. To je bil pravzaprav pogoj za uresničitev sanacijskega programa. V teh dneh omenjeni delavci prejema ustrezne sklepe, čeprav je slišati, da so nekateri pričeli dvomiti v pravilnost svoje odločitve. Sklepi bodo za tehnološke

Kdaj spet "na zdravje" v Turistu?

viške v prvi fazi pomenili šestmesečno čakanje na delo, po preteku tega roka pa prekinitve delovnega razmerja z izplačilom odpravnine. Če se bodo razmere v tem času že uredile, bodo posamezni delavci sprejeti nazaj na delo.

Trenutno so zaprti vsi Turistovi lokali, izjema je le Dren na Rečici. Razlog temu je motena preskrba s pijačami in drugim blagom ter dokončanje obnove. Lokale naj bi odpri spet v ponedeljek, v tem času pa mora vodstvo podjetja zagotoviti redno oskrbo lokalov, kar naj bi mu uspelo v povezavi z nekaterimi zgornjesavinjskimi podjetji. Lokal Planinka na Ljubnem naj bi bil odprt nekako v desetih dneh, ko naj bi bila končana njegova obnova. Vodstvo Turista pa je postavljeno še pred eno zahtevno nalogo: poiskati upravitelje svojih lokalov, ki bi bili pripravljeni skleniti pogodbo na podlagi franšizinga.

Delavci so do odprtja lokalov na kolektivnem dopustu, vsekakor pa velja ugotovitev, da se prav v prihodnjih dneh odloča o usodi tega gostinskega podjetja, ki je za zdaj še družbena last.

KF, foto: Sašo Bernardi

Elkroj Mozirje

S težavami slovenskih izvoznikov

Julija lani smo poročali o tem, da je podjetje Elkroj Mozirje kot prvo med slovenskimi konfeksionarji pridobilo certifikat kakovosti ISO 9001. Medtem je Elkroj uspešno prestal tudi prvo kontrolo izpolnjevanja zahtevanih meril certifikata s strani pooblaščenice institucije, poleg tega pa je uspešno zaključil tudi lansko poslovno leto.

Elkroj, ki šteje danes 840 zaposlenih, ima letno 28 milijonov mark prometa in je najmočnejši izdelovalec hlač na slovenskem trgu. 80 odstotkov Elkrojeve proizvodnje izvozijo, od tega približno 95 odstotkov pod tujo blagovno znamko, delajo namreč za nekaj znanih evropskih hiš, pet odstotkov pa izvozijo pod lastno blagovno znamko Formula EL, kar pomeni hlače za srednje zahtevnega kupca. Ob tem je treba dodati, da na zunanjih trgih šele zadnji dve leti in pol skušajo z uveljavitvijo omenjene blagovne znamke, za izvoz hlač Carier, ki sodijo v višji cenovni razred, pa se še ne odločajo, ker v tujini še nimajo "imena". Carier je pravzaprav še mlada blagovna znamka, ki so jo pred dvema letoma ustvarili skupaj s Studiom Marketing. Pod tem imenom prodajajo hlače in ostala dopolnilna oblačila za kupce, ki želijo biti urejeni in hkrati sproščeni, oblečeni klasično a hkrati modno, želijo torej biti nekoliko drugačni a ne vpadljivi. Tako kot še nekateri drugi slovenski konfeksionarji so v Elkroju sposobni tudi za zahtevno butično proizvodnjo in za zelo kratke dobavne roke. To je sicer za zdaj še njihova prednost, menijo pa, da verjetno ne bo več dolgo. In prav zato skušajo na tujih trgih uveljaviti in razširiti svojo lastno blagovno znamko.

Največ svojih proizvodov Elkroj prodaja na Nizozemsko, v Belgijo, na Češko in v Avstrijo, največ dodelavnih poslov pa opravi za nemške partnerje. Na nizozemski trg izvažajo skupaj z Muro - Elkrojeve hlače in Murine suknjiče. Tkanina za omenjene proizvode je Merinkina, torej gre v celoti za slovenske izdelke, nekoliko pa preseneča dejstvo, da so takšno sodelovanje uspeli vzpostaviti trgovci in ne sami proizvajalci.

V pretežni meri (približno štiri petine) pa so Elkrojevi izdelki vendarle narejeni iz uvoženih surovin. Razlog za to ne tiči v morebitni slabi kvaliteti domačih materialov, temveč v tem, da je slovenski trg enostavno premajhen. Če ne bi

bilo uvoza, bi slovenski tekstilci ponujali oblačila iz enakih vrst blaga v enakih barvah in v enakih vzorcih. Gumble, zadrge in sukanec Elkroj nabavlja na domačem tržišču.

Kljub velikemu obsegu poslovanja podjetje Elkroj "pridelava" le minimalni dobiček. Kako pa naj bi bilo drugače, če morajo izvozniki preživeti s tolarjem, ki je za 2,7-krat rastele hitreje kot nemška marka, in istočasno spoštovati postavljena pravila ekonomskega in pravnega poslovanja. Poleg tega v Elkroju tudi precej investirajo. Navkljub dragim posojilom s 34-odstotno obrestno mero, brez teh pač ne gre, se odločajo za investicije, saj bi v nasprotnem primeru zaostali za konkurenco.

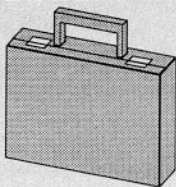
Za promocijo namenijo v Elkroju okrogla dva odstotka od celotne prodaje. Navedeni delež bi radi še povečali, saj se dobro zavedajo, da je potrebno še veliko storiti za promocijo na tujih trgih. Tam se sedaj predstavljajo le s sezonsko reklamno zloženko. Razen udeležbe na sejmu na Nizozemskem je to tudi vse. Poslovanje na tujih trgih imajo sicer urejeno preko svojih agentov.

In zakaj se Elkroj ni udeležil nedavnega sejma mode v Ljubljani? Tako so se odločili po posvetovanju z drugimi večjimi slovenskimi tekstilnimi podjetji. Ljubljanski sejem po njihovem mnenju izgublja na kakovosti in kot tak postaja nezanimiv za obiskovalce oziroma potencialne kupce. S takšnim sejmom bi moralo živeti celo mesto, ne sejmu bi se moralo venomer kaj dogajati. Vsega tega pa v Ljubljani ni. Elkroju bi še najbolj ustrezal sejem, na katerem bi bila možna promocija tako za domači kot za tuji trg.

Kot rečeno, bodo v Elkroju tudi letos poskušali z nadaljevanjem prodora z lastno blagovno znamko na tujih trgih pa tudi doma. Nivo kvalitete bodo skušali še dvigniti, ob tem pa zadržati ceno, ki bo sprejemljiva za tržišče.

KF

Podjetniški kotiček

Komaj smo si oddahnili (ali pa ne) od letošnjih poročil za leto 1994 (popolnoma si še nismo mogli, saj bomo po vsej verjetnosti morali poravnati obračun davka od dobička in s tem letno poročilo, če bodo spremembe zakona o davku na dobiček pravnih oseb sprejete še v mesecu marcu, marsikdo pa ni oddal tudi statističnih poročil za preteklo leto), že se kot fizične osebe pripravljamo na dohodninsko napoved za leto 1994, ki jo moramo oddati do 31.3. letos.

Zakon o dohodnini se je spremenil že tolikokrat, da moramo biti zelo pozorni na to, da bomo dohodnino obračunavali po pravem predpisu. Spremembe zakona o dohodnini, ki veljajo za leto 1994, so bile objavljene v UL 71/93, za leto 1994 pa veljajo tudi določene spremembe, uveljavljene s spremembami Zakona o dohodnini za leto 1995. Torej velja dohodninski napovedi precejšnja pozornost, če ne želimo plačati preveč.

Kot že vemo, dohodninske napovedi ni potrebno vlagati - zavezancem za dohodnino, ki v letu 1994 niso prejeli prihodkov v višini nad 11 % povprečne slovenske plače za leto 1994, to je 124.896 SIT, - dijakom in študentom, ki v letu 1994 niso prejeli za občansko in začasna dela preko študentskega servisa več kot 51% povprečne slovenske plače, to je 579.062 SIT.

Obojim se spleča izpolniti dohodninsko napoved, če bodo na ta način dobili vrnjeno morebitno plačano akontacijo dohodnine med letom, kar je zelo pogost primer.

Dohodninske napovedi tudi ni potrebno vlagati upokojencem, ki so v letu 1994 prejeli pokojnino, od katere niso plačevali akontacije dohodnine, kar je razvidno iz obvestila ZPIZ in nimajo nobenega drugega obdavčljivega dohodka. Ti zavezanci ne morejo dobiti ničesar nazaj, saj med letom niso plačevali dohodnine.

Vsi ostali zavezanci oddajo dohodninsko napoved do 31.3. letos, pri tem pa kar najbolj skrbno izkoristimo vse možnosti, ki nam jih ponuja zakon. Morda ne bo odveč povprašati za pomoč strokovnjaka na tem področju, ki nam vsekakor lahko pomaga. Seveda pa si velja strokovnjaka skrbno izbrati.

Dokončno izračunana povprečna slovenska plača za leto 1994 znaša 1.135.416 SIT, lestvico za dohodninsko napoved pa si lahko ogledate na strani 4.

Olajšave, oziroma znižanje davčne osnove, ki vam lahko koristijo pri izračunavanju (preračunavanju) dohodnine, so naslednje:

% znesek

- 8 90.833 (starost nad 65 let)
- 10 113.542 (1 otrok, vsak drugi vzdrž. član)
- 11 124.896 (neobdavčljivi del dohodkov)
- 15 170.312 (2. otrok)
- 20 227.083 (3. otrok)
- 25 283.854 (4. otrok, 1. in 2. otrok skupaj)
- 40 454.166 (olajšava pri študentih, dijakih)
- 45 510.937 (trije otroci skupaj)
- 50 567.708 (otroci z motnjo v duševnem in telesnem razvoju)
- 51 579.062 (40% + 11% - štud., dijaki)
- 100 1.135.416 (100% invalidi)

Pri uveljavljanju olajšav za otroka morda ni odveč še enkrat poudariti, da je možno uveljavljati za 2., 3., itd. otroka olajšavo le, če je kot 2., 3., itd. otrok vpisan na eni dohodninski napovedi. Če uveljavljata oba starša vsak enega otroka, se vsakemu prizna samo 10% olajšava, saj se smatra, da je za vsakega to 1. otrok, ne glede na to, da je v družini eden izmed otrok drugi po vrsti. Take odločitve niso najbolj pametne, saj "pustite" državi 5% olajšavo. Zato je modro dohodninske napovedi pripravljati v kompletu (mož, žena) in ugotoviti varianto, ki je za oba skupaj najugodnejša.

Upam, da ste od izplačevalcev vaših prejemkov pridobili vse potrebne podatke za izpolnitev dohodninske napovedi. Če jih niste, si jih poskušajte preskrbeti. Sicer pa obstaja možnost, da prejemke, ki ste jih dobili na žiro račun, ustrezno preračunate in preračunani znesek vpišete v ustrezne kolone dohodninske napovedi. Znesek, ki vam je bil nakazan, se v napoved ne vpisuje.

Če vam ne bo uspelo dobiti vseh potrebnih podatkov, se obrnite za pomoč k ustreznemu strokovnjaku ali počakajte na naslednji Podjetniški kotiček, v katerem bomo prikazali način preračuna posameznih nakazil v zneske, ki jih morate vpisati v obrazec dohodninske napovedi.

Kakor koli, preden oddate dohodninsko napoved, preverite vse možnosti in izberite varianto, ki je za vas najugodnejša. Malo preračunavanja, ki pa se bo prav gotovo izplačalo.

Vida Skok

Zrak bo (končno le) čistejši

Na bloku IV Termoelektrarne Šoštanj bo v dobrih treh mesecih predvidoma začela obratovati nova čistilna naprava, ki bo iz dimnih plinov v povprečju izločala 95 odstotkov žveplovega dioksida. Z vročim preizkušanjem naprave so že pričeli, trajalo pa naj bi tri tedne. V aprilu in maju naj bi naprava obratovala poskusno. Skoznjo bodo spuščali okoli 1,3 milijona kubičnih metrov dimnih plinov na uro, ki bodo ob vходу v čistilno napravo vsebovali 6 do 7 tisoč miligramov žveplovega dioksida v kubičnem metru, ob izhodu pa bo lahko v ku-

bičnem metru le še 400 miligramov žveplovega dioksida, kar je zakonsko dopustna količina. Če bodo rezultati dejansko takšni, bo naprava junija začela polno obratovati.

Celotna naložba je ovrednotena na 142 milijonov nemških mark, medtem ko investicijska vrednost gradnje ekološke naprave, ki jo načrtujejo na petem bloku, znaša okoli 216 milijonov mark. Pogodbo zanjo naj bi z dobavitelji podpisali v aprilu 1996, decembra 1998 pa pričeli s poskusnim obratovanjem.

KF

IZ OBČIN

Občinski svet občine Mozirje Poleg statuta še o številnih drugih zadevah

3. seja mozirskega občinskega sveta, ki je bila v četrtek, 2. marca, je postregla z obsežnim dnevnim redom in temu primerno plodno razpravo. Osrednja točka tokratne seje je bila prva obravnava predloga statuta občine Mozirje.

Obrazložitev predloga statuta je podal predsednik statutarne komisije Andrej Presečnik. Povedal je, da bodo pred nedavnim sprejete spremembe in dopolnitve zakona o lokalni samoupravi neposredno vplivale tudi na določbe v občinskih statutih. Svoje mnenje o predstavljenem predlogu naj bi posredovali tudi obe krajevni skupnosti in politične stranke. Sprejem statuta je predviden konec tega ali v začetku naslednjega meseca. Svetniki so se že pri prvi obravnavi statuta dejavno vključili v razpravo in posredovali nekaj konkretnih pred-

logov. Med njimi velja vsekakor omeniti stališče obeh svetov krajevnih skupnosti, ki sta ju na seji zastopala Anton Venek iz Mozirja in Anton Hribernik z Rečice, da je treba v statutu natančno definirati vlogo in status ter financiranje krajevnih skupnosti. Statutarna komisija bo pri pripravi predloga za drugo obravnavo upoštevala posredovane predloge.

Občinski svet je nato v enofaznem postopku sprejel Odlok o pomožnih objektih, napravah in drugih posegih v prostor v občini Mozirje, za katere ni potrebno lokaci-

jsko dovoljenje. Kot je na seji povedal Albert Toff, predstavnik Zavoda za urbanistično načrtovanje in razvoj, je omenjeni odlok potreben zaradi zastarelosti odloka iz leta 1985, novi pa je pripravljen z ustrežnejšo terminologijo in dopolnjen z objekti in napravami, ki jih v starem odloku ni bilo.

Zelo živahna razprava se je razvnela pri obravnavi predloga sklepa o določitvi višine letnih povračil za uporabo cest. Župan je namreč ne podlagi prakse v nekaterih sosednjih občinah predlagal svetu, da za delno sanacijo lokalnih cest v občini ponovno uvedejo plačevanje povračil za uporabo cest za traktorje in njihova priklopna vozila ter za specialna vozila za odvoz smeti. Povračila naj bi se plačevala za obdobje enega leta in bi znašala za traktorje odvisno od moči njihovega motorja od 2.500 do 5.600 tolarjev, za priklopna vozila (prikolice) in za specialna komunalna vozila pa za vsako tono nosilnosti 2.500 tolarjev. Seveda bi bilo mogoče povračilo zaračunati le registriranim vozilom, prav pri tem pa se v dolini srečujemo z zanimivim podatkom: registriranih naj bi bilo okrog 100 traktorjev, evidentiranih pa je menda kar desetkrat toliko. Glede prikolic je stanje verjetno še slabše.

Razprave članov občinskega sveta so bile precej različne. Nekateri so županov predlog podprli, drugi so mu nasprotovali oziroma so bili mnenja, da je potrebno pobiranje takšne pristojbine zastaviti drugače. Svet se je nazadnje odločil, da sklepanje o tej zadevi odloži do naslednje seje, do takrat pa naj bi predlog dopolnili še z nekaterimi dodatnimi podatki in obrazložitvami.

V nadaljevanju je župan Jakob Presečnik predstavil program javnih del, ki jih organizira zavod za zaposlovanje. Dela se izvajajo na področju komunalne dejavnosti (čiščenje ob cestah ipd.) in sociale (pomoč

ostarelim in onemoglim ipd.), opravljajo pa jih brezposelni. Javna dela pretežno plačuje država, delno pa jih mora sofinancirati tudi občina, kjer se dela izvajajo. Svetniki so se na predlog župana odločili, da za vsakega od omenjenih programov prijavijo dva delovna mesta.

Tokrat so se člani občinskega sveta seznanili tudi s poročilom o delu KS Mozirje v minulem obdobju, podal ga je podpredsednik Anton Venek, in poročilom o delu KS Rečica ob Savinji, ki ga je podal predsednik Anton Hribernik. Iz obeh poročil je bilo razvidno, da sta krajevni skupnosti, ki sedaj tvorita občino Mozirje, dokaj aktivno delovali.

V zvezi s podelitvijo koncesije dr. Petru Deleju za opravljanje privatne zobozdravstvene dejavnosti je bilo ugotovljeno, da zobozdravniku manjkata še dva soglasja. Ko ju bo dostavil, mu bo koncesija takoj podeljena.

Občinski svet je v nadaljevanju seje, ki je trajala polne štiri ure, potrdil cene storitev zavoda za urbanistično načrtovanje in razvoj, imenoval je strokovni odbor za zaščito geografskega porekla Zgornjesavinjskega želodca (vodil ga bo Alojz Plaznik) in gradbena odbora za izgradnjo osnovne šole na Rečici (predsednik dr. Anton Jezernik) in za izgradnjo telovadnice pri OŠ Mozirje (predsednik mag. Ivo Glušič).

Naknadno je bila na dnevni red seje mozirskega občinskega sveta uvrščena tudi obravnava odloka o dajanju poslovnih prostorov v najem. Odlok je bil sprejet z nekaterimi korekcijami, bistveno pri tem pa je, da so najemnine določene glede na dejavnost, ki se opravlja v prostorih in glede na lokacijo prostorov.

Ob koncu seje so se svetniki dogovorili, da bodo prihodnjič na ločenih sejah obravnavali predlog statuta in ostalo problematiko. **KF**

Spremembe zakona o lokalni samoupravi Kaj dela župan in kaj občinski svet

Konec februarja je državni zbor sprejel spremembe zakona o lokalni samoupravi, ki poslej poleg ostalega bolj natančno določa pristojnosti županov in občinskih svetov.

Občinski svet sprejema statut, odloke, prostorske, planske in druge akte, občinski proračun in zaključni račun. Svet daje soglasje k prenosu nalog iz državne pristojnosti na občino, na predlog župana imenuje in razrešuje podžupana, imenuje in razrešuje člane nadzornega odbora, komisij in odborov, nadzoruje delo župana, podžupana in občinske uprave, daje mnenje k imenovanju načelnika upravne enote, imenuje in razrešuje predstavnika občine v sosvetu načelnika upravne enote, odloča o pridobitvi ali prodaji občinskega premoženja, če z občinskimi akti ni za to pooblaščen župan, in imenuje ter razrešuje člane sveta občine za varstvo uporabnikov javnih dobrin.

Župan predstavlja in zastopa občino, predlaga občinskemu svetu v sprejem proračun in zaključni račun ter odloke in druge akte iz pristojnosti občinskega sveta. Župan skrbi za izvajanje odločitev sveta, ima pravico udeležbe in razprave na sejah sveta, predlaga sklic izredne seje sveta ali obravnavo kakšne zadeve, skrbi za objavo statuta, odlokov in drugih aktov, ali pa zadrži objavo posameznega akta, če meni, da je neustaven ali protizakonen in predlaga ponovno odločanje o takem aktu. Če predsednik sveta na predlog župana ne skliče seje sveta vsaj v mesecu dni, lahko to stori župan mimo njegove volje. Župan je zadolžen tudi za delovanje občinske uprave, saj določa sistemizacijo delovnih mest v njej, odloča pa tudi o imenovanjih in zaposlitvah. Semkaj gre šteti tudi sekretarja občinskega sveta, saj bo moral župan iz občinske uprave zagotoviti strokovno in administrativno pomoč svetu in njegovim komisijam ter odborom.

Poleg župana bo lahko predlagal sprejem odloka ali drugega akta tudi katerikoli od svetnikov vključno s predsednikom sveta. Svetniki bodo svojo funkcijo opravljali neprofesionalno, razen če bo v občinskem statutu določeno drugače. Podžupan, kjer ga bodo imeli, bo županu pomagal pri delu. Pri tem je potrebno omeniti tudi to, da so člani občinskega sveta, župan, podžupan in tajnik občine funkcionarji, kar pomeni, da so njihove funkcije nezdružljive. Župan torej ne more biti hkrati svetnik. Zakon predvideva, da posamezniku avtomatično ugasne funkcija svetnika, če je bil izvoljen za župana, postopek prenehanja mandata pa poteka enako kot za poslance državnega zbora. Član občinskega sveta tudi ne more biti podžupan ali član nadzornega odbora ali vodilni delavec v občinski oziroma državni upravi. Plače občinskih funkcionarjev se bodo ravnale po zakonih o funkcionarjih v državnih organih in javnih zavodih, zaposlenih v občinskih upravah pa po predpisih, ki veljajo za delavce v državni upravi.

Po sprejeti noveli zakona o lokalni samoupravi bo občina ustanovljena z zakonom na podlagi prej omenjenega referenduma. S spremembami zakona je postopek za spreminjanje občin olajšan, saj je za to potrebna le večina tistih, ki glasujejo na referendumu. Občina se bo lahko na podlagi referendumske odločitve razdelila na več novih, seveda pod pogojem, da bodo nove izpolnjevale zakonske kriterije. Prav tako je dopustna tudi možnost, da se eno ali več naselij izloči iz občine in se priključi sosednji. Državni zbor naj bi tudi, zakon o tem za zdaj še ni sprejet, nekaterim občinam dodelil poseben status, kadar bo to v interesu države za ohranitev, poselitve in razvoj posameznih območij.

Ljubno ob Savinji Osnutek statuta pripravljen za obravnavo

Občinski svetniki občine Ljubno so na svoji 4. redni seji posvetili kar nekaj časa kadrovske in organizacijske shemi bodoče občinske uprave. Statutarna komisija je pripravila predlog statuta do te mere, da ga bodo lahko uvrstili na dnevni red že na naslednji seji. Na predlog županje Anke Rakun so svetniki imenovali tajnico in administratorko občinske uprave. Navedene naloge bo odslej opravljala Tatjana Jeraj. Znan je tudi predlog za glavnega občinskega tajnika, vendar se svetniki o njegovem imenovanju niso dokončno izrekli. V komisijo za delitveno bilanco premoženja bivše občine Mozirje so bili imenovani Franc Valte, Anka Rakun, Stanko Zagožen, Franc Terbovšek, Franc Govek in Primož Budna. Izvajanje proračuna pa bo nadzirala komisija v sestavi Stane Zagožen, Rajko Pintar, Karel Čopar, Anka Rakun, Franc

Valte in Franc Terbovšek. Razprava o dosedanjem delu vodovodnega odbora je pokazala, da je le-ta v preteklem obdobju vestno opravljal svoje delo, zato so se svetniki odločili da vodovodni odbor začeto delo nadaljuje do takrat, ko bo znano, če bo država podelila občini koncesijo za opravljanje dejavnosti. Nekoliko je presenetljiva odločitev, s katero so se svetniki zaenkrat odrekli nakupu novega avtomobila za potrebe občine. Denar zanje naj bi občine dobile z prodajo avtomobilov bivše občine. Ljubenski svetniki menijo, da bo potrebno pridobljena sredstva nameniti za druge, nujnejše potrebe. O nakupu občinskega vozila pa se bodo odločali, ko bodo prepričani o ekonomski upravičenosti takšne naložbe.

Edi Mavrič

Škode za nove občine?

Na zadnji seji občinskega sveta v Mozirju je bil med drugim sprejet tudi sklep, da se prodata osebni avto R4 GTL in terenski avto PUCH 300 GD, kupnina od prodanih vozil pa se nameni za nakup petih osebnih avtomobilov znamke ŠKODA Fe-

licia LX. Takšnega sklepa, s katerim naj bi nove občine prišle do svojih službenih avtomobilov, pa očitno ne bodo sprejeli v vseh petih svetih. Na Ljubnem, na primer, so ga že zavrnilo.

KF

Nazarje v radijski oddaji Dobrodošli

V četrtek, 2. marca, se je v oddaji prvega programa Radia Slovenija predstavil kraj Nazarje. V radijskem studiu so bili predsednik nazarskega občinskega sveta Pavel Bitenc, lastnica agencije Turist biro Sonja Bitenc in Marta Sever. V

enourni oddaji so poslušalci izvedeli marsikaj o kraju, njegovih prebivalcih in znamenitostih, beseda pa se je našla tudi za pomembnejše turistične točke v Zgornji Savinjski dolini.

KF

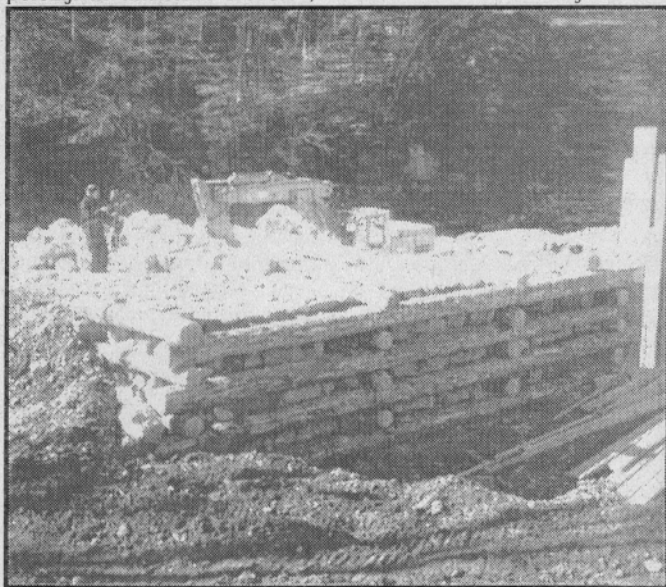
Ljubno ob Savinji Obnova Kolenčevega jezusa

Katastrofalne poplave, ki so pred nekaj leti tako grozovito razdejale našo dolino, se počasi umikajo na obrobje našega spomina, njihove posledice pa še marsikje zijajo kot odprte rane v naravi. Kolenčev jezik na Ljubnem je gotovo zelo nazoren dokaz, da je temu tako.

Ko so podivjani valovi Savinje odnesli omenjeni jezik, je to pomenilo tudi konec idiličnega ribnika ob Ribiškem domu. Potek obnove vodnogospodarskih objektov je bil in seveda še vedno je neposredno odvisen od razpoložljivih finančnih sredstev,

po načrtih, ki so jih izdelali v Podjetju za urejanje voda v Celju. Načrte so pregledali tudi v vodnogospodarski upravi v Šmohorju v Avstriji, od koder so bili izvajalci prej omenjenih del.

Domači vodarji so z deli pričeli decembra lanskega leta, žal pa jim vremenske razmere v letošnji zimi niso preveč naklonjene. Iz tega razloga se zaključek predvideva (še) v mesecu maju. Še pred tem pa se bodo v realizacijo projekta znova vključili tudi avstrijski izvajalci, ki se bodo posvetili ribji stezi. Vse skupaj naj bi bilo izdelano čimbolj sonara-

Gradnja jezusa v dneh, ko je ni oviralo slabo vreme

teh pa je (bilo) premalo. No, na pomoč so pred tremi leti priskočili tudi avstrijski vodarji in na odseku Savinje nad Kolenčevim jezikom, ki ga takrat ni bilo, prikazali sonaravno urejanje rečnih brežin. Pri tem pa je začasno tudi ostalo vse do lanskega leta, ko je postalo jasno, da je delo Avstrijcev zaradi prenizkega nivoja vode ogroženo. V Ministrstvu za okolje in prostor so uspeli poiskati potrebna sredstva in odobrili obnovo jezusa

vno. Vrednost obnove jezusa znaša okoli 24 milijonov tolarjev, če pa k temu prištejemo še vrednost del, ki jih bodo opravili Avstrijci, se znesek poveča na okroglih 30 milijonov tolarjev. In še nekaj je potrebno dodati: da so les za jezik v celoti prispevali ljubenski ribiči, ki zadržujejo, da bo po končani obnovi njihov dom z ribnikom vred še veliko lepši, kot je bil pred petimi leti.

KF

Župani o brezposelnosti in zaposlovanju

Na pobudo Republiškega Zavoda za zaposlovanje - enota Velenje, ki deluje na območju nekdanjih občin Slovenj Gradec, Mozirje, Velenje, Radlje ob Dravi in Ravne na Koroškem, so se v sredo sešli na posvetu o

lovanja. O javnih delih pa je spregovoril tajnik republiškega odbora za javna dela, profesor Milan Pavliha. Cilj sestanka in dogovorov s strani Zavoda za zaposlovanje je bil zaposlitev novih županov, da bi pris-

Župani na posvetu o brezposelnosti in zaposlovanju v Velenju

brezposelnosti in zaposlovanju župani novih osemnajstih občin ter delavci enot zavoda za zaposlovanje. Po analitični predstavitvi podatkov o brezposelnosti ter trendih zaposlovanja je direktorica velenjske enote Zavoda za zaposlovanje Štefka Kordeš, vzbudila razpravo o problemih zapos-

lovanja. O javnih delih pa je spregovoril tajnik republiškega odbora za javna dela, profesor Milan Pavliha. Cilj sestanka in dogovorov s strani Zavoda za zaposlovanje je bil zaposlitev novih županov, da bi pris-

lovanje pogosto v stikih.

KS Šmartno ob Dreti Novi prostori krajevne skupnosti

Krajevna skupnost Šmartno ob Dreti je imela doslej svoje prostore v združenem domu. Z obnovo gasilskega doma pa se je ponudila možnost za primernejše prostore v pritličju tega objekta.

Prostor bo namenjen tudi delovanju ostalih organizacij in društev. Pisarna KS, v kateri bodo uradne ure še naprej ob četrtkih od 17. do 19. ure, je

sedaj lažje dostopna tudi za starejše krajanje in invalide, v njej pa sta se v četrtek, 2. marca, prvič sestala sveta KS Šmartno ob Dreti in Nazarje. Obravnavala sta predlog statuta občine Nazarje, pri čemer je bilo razumljivo največ govora o statusu krajevnih skupnosti in njihovih nalogah. Svoja stališča bosta oba sveta posredovala nazarskemu občinskemu svetu.

KF

Luče ob Savinji Tudi lučki župan profesionallec

Člani občinskega sveta občine Luče so na svoji 3. redni seji obravnavali in potrdili sprejem statutarnega sklepa, po katerem bodo urejali zadeve do sprejetja statuta. Dopolnitvam statutarnega sklepa je botrovala predvsem odločitev, s katero je planirana in po besedah župana tudi dogovorjena administratorka in sekretarka sveta Marta Poznič spremenila prvotno odločitev in ostaja na delovnem mestu pri upravni enoti v Mozirju.

Precej časa so svetniki namenili razpravi o 20. členu statutarnega sklepa, ki govori o plačah javnih funkcionarjev. Po njem naj bi bil občinski proračun letno obremenjen za plače funkcionarjev v višini 8,5%. Višina postavke je primerjalno s proračunom bivše občine, bolj kot prepolovljena (ca 20%). Zaradi pomislov občinskega sveta, predvsem se navezujejo na višino plač, obstaja bojazen o možnosti optimalnega pokritja delovnih mest v občinski upravi. Svetniki so potrdili sklep, po katerem župan Mirko Zamernik od 1.3. dalje opravlja svoje dolžnosti profesionalno.

Lučki svetniki so se strinjali s predlogom, sprejetim na koordinaciji županov, po katerem se prodajo osebni avtomobili bivše občine.

Glavni razlog je menda prevsem nerentabilno vzdrževanje. Iztržen denar od prodaje naj bi namenili nakupu novih vozil za potrebe občin naslednic bivše občine Mozirje. Med drugim so sprejeli sklep o določitvi višine letnih povračil za uporabo cest, ki jih plačujejo uporabniki cest za traktorje in njihova priklopna vozila ter specialna vozila komunalnih organizacij. Sklep bo stopil v veljavo le v primeru, da bodo podobne sklepe sprejeli tudi svetniki ostalih občin na zgornjesavinjskem področju. V komisijo za razpis za preureditve prostorov so bili imenovani Anton Pečovnik, Stanko Plesnik in Jože Moličnik.

Edi Mavrič

Solčava

Živimo v majhni gorski vasi

Pred enim tednom se je zbralo v Solčavi v združenem domu precej radovednih ljudi in prisluhnilo predavanju.

Vsak kraj ima svojo značilnost. Najde lahko svoj "edinstveni" izdelek in s tem plasira na evropsko tržišče nekaj novega. Potrebno pa je vložiti kar veliko truda in entuziazma v projekt preden se pokažejo rezultati. To naj bi bila ugotovitev vsakega navzočega poslušalca ob predavanju direktorja Triglavskega parka Janeza Bizjaka. Ogroženost gorskih področij v Alpskem svetu temelji na

nekonkurenčnosti pogojev pri delu zaradi posebnih okoliščin in odmaknenosti. Iz tega razloga je bilo leta '72 v Švici ustanovljeno združenje Provita Alpina. Poleg Švicarjev, Avstrijcev in Francozov smo člani te organizacije tudi Slovenci. Z združenimi močmi te štiri države rešujejo problematiko ljudi gorskih predelov. Področja zanimanja združenja so povezovanja kulture in

agrokulture (rastline primerne za alpski svet, kaj prenese gorsko okolje) pomoč ustvarjanja človeku prijaznih razmer, ki tvorijo osebno stanovitnost ljudi, pospeševanje sodelovanja in povezava med ljudmi, seminarji, prireditve, publikacije itd. Prebivalci, od maknjeni od nižinskega sveta, morajo vzeti vaje v svoje roke. Tujcem ni zaupati lastne prihodnosti. Pomembno je negovanje kulture in dejansko upoštevanje ekologije. Rešitev odhoda v dolino ni obetajoča, zato je bolje odločiti se - kako živeti, proizvajati in prodajati doma. Zaradi podrejenega položaja kmetijske politike alpskih držav je perspektivno razmišljanje o samopreživetju s pridelano hrano in prodajo tistega, česar drugi ne

morejo ponuditi. Predmet prodaje je lahko delo, znanje ali izdelek. Le-ta naj bo plod dela domačinov, s tem ostane zaslužek v kraju samem. Prodaja naj bo doma ali blizu doma, izdelki ekskluzivni, visoko kakovostni in le v majhnih količinah. Vsak izdelek naj se zaščiti z zaščitno znamko, saj si s tem zagotovi dva do trikrat višjo ceno. Nikakor ne gre zanemarjati embalaže, saj lahko prav lep "ovoj" močno dvigne ceno vsebine. Zelo pomembno pri tem pa je, da ima ponudnik zaupanje vase in željo po nečem novem. Pa še napotek vsem, ki jih ta način življenja privlači. Zastavite si količino proizvodnje tako, da ne bo preobsežna in jo boste zmogli.

Slavica Tesovnik

Nov knjižni biser

"Pred nami je novo dragoceno pričevanje izpod peresa Aleksandra Videčnika, publicista, ki svojim številnim pričevanjem dodaja še eno, z neznansko potrpežljivostjo, radovednostjo in zagnanostjo izpričujočo podobo polpreteklega življenja v dolini in njenih hribih. Knjiga Rože in čarovnije je spomin na nekaj kar je tu okoli obstajalo stoletja, vse do zadnjega, ko se zadeve spremenijo v tonejo v pozabo. Knjiga, ki govori o ljudeh in njihovih koreninah, naših dedih in njihovem izročilu predstavlja ne samo skrbno zbrana pričevanja ampak tudi sporočilo o neki posebni kulturi, katero so živeli do nedavnega in katero v neki meri še živimo."

ten izraz globoke hvaležnosti, s katerimi se je v mislih sprehodil skozi zgornjesavinjske kraje do slehernega, ki mu je pri njegovem dragocenem stezosledskem delu pomaga. Knjiga Rože in čarovnije je nastala na temelju devetih komaj znanih ali pa sploh neznanih ljudskih zdravilnih rokopisov iz zgornjesavinjskih krajev in na podlagi pogovorov z 59-imi pričevalci. Avtor se zaradi tega ne opredeljuje do ugotovljenih dejstev in ne presoja dobro ali slabo v delovanju domačega zdravilstva ali uporabi zdravil. Skratka Aleksander Videčnik govori v Rožah in čarovnijah o ljudski modrosti, ki nikakor ne sme v pozabo. Dragocenost neutrudnega za-

SONETI RAZSELJENOSTI

5

*Nevere svoje hodil je temotna pota,
kot iz prepada kač neviden duh je krožil,
nad mrtvim valom gnev Kupidu sprožil,
v mrak viharjev hrope brez moči strahota*

*pridige lažnega odseva del dobrote,
oznanja le lakajev božjih doživetja.
Prah spreminja psalme, odrešitev petja
z dejanji sebi lajša jek boleč sirote.*

*V telesu umrljivem joče hladna duša,
brez sponam brani razprostrti roke
iz obzorja čišljanja najdražje skuša,*

*kjer se skladja ne bohotijo razpoke.
Svitom pot prižgana, usnute strune sluša,
v znamenjih pomladnih zataji neba preroke.*

Edi Mavrič - Savinjščan

Dr. Kmecl:
"Knjiga je spomin na nekaj, kar je tu okoli obstajalo stoletja..."

S takšnimi za ta večer posebej izbranimi besedami je spregovoril o knjigi in avtorju dr. Matjaž Kmecl. Do zadnjega kotička napolnjena mozirska Galerija je njegove uvodne besede sprejemala z občutkom globoke hvaležnosti človeku, kateremu so bile namenjene. Prav je in drugače biti ne more, da zapišemo, da je Aleksander Videčnik s svojimi deli in dragocenimi pričevanji postal del Zgornje Savinjske doline in njenih ljudi. Prav zato so bile Videčnikove besede ob predstavitvi njegove že triidvajsete knjige ganljivo obču-

pisovalca in raziskovalca Aleksandra Videčnika se manifestira skozi skoraj pozabljeno včerajšnjost, kot bi rekel dr. Kmecl, ki se sicer še zmeraj potihem, zmuzljivo, malo prestrašeno in tudi malo zabavno skriva po odročnih kotih, ki pa bi se brez njegovega dela naglo in gotovo dokončno izgubila. Ambient in žlahtnost predstavljenega so še dodatno kulturno popestrili recitator Franci Kotnik in oktet Savinjski AVE, ki so odlično dopolnjevali osrednji dogodek večera.

Edi Mavrič

Knjigo Rože in čarovnije je mogoče kupiti v mozirski knjižnici in v papirnicah podjetja Savinja v Mozirju in na Ljubnem.

Bilo je res vse razen hotela

Slaba polovica dvorane lahko potrdi, da je to res. Gledališko igro J. Bračiča "Vse razen hotela" so v Mozirju premierno odigrali člani gledališke skupine ŠKUD-a OŠ Mozirje 16. februarja. Mentorica Zvonka Kladnik je s svojimi mladimi igralci uspela pripraviti simpatično, sproščeno dogodivščino, ki je igralcem pisana na kožo. Kratka vsebina. Osmi razred gre na končni izlet. Ko pridejo v Piran, ne najdejo hotela in prenočujejo kar v parku. Noč ima svojo moč in zgodba se rahlo zaplete. Po 30-ih letih se zopet zberejo v Piranu. Takrat nov hotel stoji na svojem mestu.

Slavica Tesovnik

Glasbena kultura v Lučah

Pesem in glasba sta bili tema kulturne prireditve v soboto 16. februarja v Lučah. Skoraj dve uri programa so oblikovali štiri pevski zbori in Delavska godba na pihala. V celostno podobo prireditve je nastopajoče povezala Valči Robnik.

Zbor iz Starega trga pri Ložu je kot gost prvi nastopil s svojim programom. Eden od pevcev nam je povedal, od kod prihajajo in da včasih po vajah pojejo podoknice. Zapeli so zelo ubrano in poslušalce, sodeč po aplavzu, sila navdušili. Sledil je domači pevski zbor Blaža Arničiča, ki je na svojstven način zapel dve pesmi. Dekliški sestav pevk iz Luč s Simono Moličnik je po svojem za uho prijetnem programu v svoje vrste "pridobil" še 7 fantov in tako v zasedbi mešanega zbora odpel par pesmi. To je bilo prijetno presenečenje, saj so fantje prvič nastopili. Za finale smo prisluhnili lepim melodijam godbe pod taktirko g. Franca Goljufa. Kljub vtesnjujočemu prostoru so z občutkom odigrali skladbe. Njihov veličastni zven je prevzel prav vsakogar.

Res je slabo vreme vplivalo na majhno udeležbo na prireditvi, a prisotni so kljub turobnosti večera odšli domov s prijetnim občutkom zadovoljstva.

Slavica Tesovnik

Bočki pevci in pevke

V času intenzivne kulturne dejavnosti širom po Zgornji Savinjski dolini so se svojemu občinstvu predstavili s programom pesmi tudi pevci in pevke iz Bočne. Dolgoletna in bogata pevka kultura je tudi ob tej priložnosti privabila v dvorano številne ljubitelje ubrano in iz srca zapete pesmi. Resnične so besede kulturnega delavca in vestnega pevca iz Bočne, Marka Potočnika, ki jih je izrekel v uvodu koncerta pevskih zborov in okteta "TEŠ" iz Šoštanja, ki je nastopil kot gost, da namreč živimo v času, ko naše misli bolj kot kulturno in družabno življenje prežemajo skrbi vsakdana. Brezposelni bi se radi zaposlili, tisti, ki imajo delo, želijo višje plače, bolni bi radi ozdraveli, žalostni in potrti pa si želijo sreče. Zato je po Potočniku prav poslanstvo kulture v iskanju poti do človeka, kateremu prijazna in vzpodbudna beseda pomeni mnogokrat več kot golo pehanje za nekom ali nečem. Posredovanje besede v pesmi pa je poslanstvo, ki je govornikove besede presnovilo v božajočo melodijo, iz katere se dramijo vedno znova nove generacije pevk in pevcev, ki na svojstven način uvrščajo svoj kraj v narodovo celoto.

Edi Mavrič

Mladi glasbeniki so se znova dokazali

Javni nastop učencev nazarske glasbene šole, ki so ga tokrat v sklopu meseca kulture izvedli v petek, 17. februarja, v dvorani Delavskega doma v Nazarjah, je znova potrdil visoko stopnjo njihovega znanja

letnik srednje glasbene šole. Nastopajoči so se, kot smo tega vajeni, potrdili po najboljših močeh, zato so poslušalci res prišli na svoj račun. Piko na "i" so pristavili seveda člani mladinskega orkestra, ki

Nastop mladinskega pihalnega orkestra

in napredovanja.

V programu, katerega vodja je bil Anton Acman, se je zvrstilo 15 točk. Drug za drugim so vrstili nastopi mladih glasbenikov od 3. do 8. razreda glasbene šole, med njimi pa smo videli tudi Boštjana Podlesnika, ki obiskuje 1.

ga neutrudno vodi dirigent Franci Goljuf. Poslušalce je bilo tokrat morda za spoznanje manj kot sicer a kljub temu še vedno skoraj polna dvorana.

KF, foto: Ciril Sem

Nova Štifta

Komedija o vzornih parih

bi lahko zapisali o odrski uprizoritvi Kosmačeve igre Kam iz zadreg, katere naslov je tako kot celotna dramatisacija in priredba mojstrsko delo režiserja Jožeta Petek.

Sama zgodba na prepričljivo lahkoten način vodi gledalca iz enega komičnega zapleta v logično izpeljanko predvidenega nadaljevanja, vse do končnega razpleta, kjer se vendarle pokaže poučnost uro in pol trajajočega poigravanja s smejalnimi mišicami občinstva. Amaterski gledališniki iz Nove Štife so dokazali, da skupaj s svojim režiserjem v marsičem presejajo okvire svojega lastnega dočerajnega dela. Še posebej to velja za oba glavna moška lika, Lipeta (Ivo Tesovnik) in Dominika (Mato Richter), ki sta z upodobitvijo, v odsotnosti boljši polovic, sila samozavestnih in vase zaverovanih hišnih gospodarjev, sicer pa nenadkriljivih copat, dajala celotni predstavi še poseben čar. Že sama njuna pojava z vso naravno in igrano izrazno mimiko pomeni skoraj zanesljivo uspešnost predstave. Dejstvo, da je napredek ansambla kot celote očiten, seveda razveseljuje in kaže na pravilno zastavljeno delo, kar pa ne pomeni, da se v celovitosti pozitivne in navdušujoče ocene ne kažejo določene pomankljivosti, katere bi kazalo odpraviti. Prvenstveno poudarek na izgovorjavi in artikulaciji, kar se kaže v predstavi s sicer odličnimi dialogi rezerva, katero bi kazalo vnovčiti. Celotno delo in trud ekipe kot celote in posameznikov pa vendarle zasluži skrajno pozitivno oceno in polno priznanje, ki se potrjuje v salvah smeha gledalcev prepodne dvorane Kulturnega doma v Novi Štifi.

Edi Mavrič

Galerija Mozirje

Razstava upodobitev ljudskih noš

Danes se v mozirski Galeriji zaključuje razstava upodobitev ljudskih noš Zgornje Savinjske doline akademske slikarke Jane Dolenc, ki so jo s krajšo slovesnostjo odprli 22. februarja. Raziskovalno delo je opravila dr. Marija Makarovič.

Pobudo za raziskovanje ljudskih noš v naši dolini je v začetku osemdesetih let dala Jelka Marovt, učiteljica na osnovni šoli na Ljubnem ob Savinji. Dr. Marija Makarovič je na njeno pobudo sprejela izziv, saj je bila noša v teh krajih nekakšna bela lisa. Skupaj sta obiskali preko 40 starejših občanov, med katerimi so se nekateri zelo živo spominjali oblačil svojih prednikov, nekateri pa nekoliko manj. Žal se z izjemo ene same srajce ni ohranila nobena od noš s preloma stoletja. Zgornjesavinjske domove sta Marija Makarovič in Jelka Marovt obiskovali pretežno v času poletnih počitnic in končno se je le zbralo dovolj podatkov, da je lahko začela sodelovati tudi akademska slikarka Jana Dolenc. Na podlagi ustnih, izročil je naredila najprej skice, nato pa še slike, katerih skupno število je preko 50.

Upodobljene so moške in ženske delovne ter praznje obleke. "Osnovni kroj in

videz moške in ženske obleke uvrščata starejšo nošo krajev Zgornje Savinjske doline v nošo alpskega oblačilnega območja. Kot ta razstava priča, pomenijo posamezne obleke domiselne in za Zgornjo Savinjsko dolino značilne različice. To potrjujejo tudi belovezana ženska pokrivala, peče, ki so se ohranile v muzejskih zbirkah in pri zasebnikih. Z bogato vezeninsko ornamentiko se uvrščajo v sam vrh zadevnega vezeninskega okrasja na Slovenskem," je svoje ugotovitve povzela dr. Marija Makarovič.

Kot sta na otvoritvi razstave povedala Vinko Ramovš in Meta Menčin, urednica publikacije Slovenska ljudska noša v sliki in besedi, je zbrano delo pomembno predvsem iz razloga, da se ohrani pristno ljudsko izročilo, poleg tega pa je to edina prava osnova za delo folklorne skupine, če bo kdaj delovala pri nas. Mnogo takih skupin po Sloveniji je namreč popolnoma izgubilo verodostojnost, saj ne glede na vrsto plesov nosijo gorenjske ali belokrajnske noše, še slabša pa je podoba različnih narodnozabavnih ansamblov. Seveda ljudski plesi izgledajo povsem drugače, če so plesalci oblečeni v prave noše. Plesi, ki jih imamo Slovenci, večinoma spadajo v drugo

polovico prejšnjega in v prvo polovico tega stoletja in torej odlično sovpadajo s temi nošami.

Upati je, da bodo pristojni v Ministrstvu za kulturo in v zgonjesavinjskih občinah čimprej zagotovili potrebna sredstva, da bodo upodobitve ljudskih noš Zgornje Savin-

jske doline našle svoje mesto tudi v enem od zvezkov omenjene publikacije.

V kulturnem programu ob otvoritvi razstave sta sodelovala par folklorne skupine Koleda iz Velenja in citraštone Mlačnik iz Luč.

KF, foto: Ciril Sem

Koncert malih vokalnih skupin

Ubrana harmonija pojočih src

Minulo nedeljsko popoldne so na odrske deske nazarskega Delavskega doma stopile štiri male vokalne skupine: Škrjanček, Rožmarin, Savinjski Ave in Mavrica. Nadvse pisana družčina pevcev in pevk, za katere pa se je izkazalo, da odlično sodijo skupaj.

Koncert je s svojim nastopom začela dekleška vokalna skupina Škrjanček z Rečice ob Savinji. Skupina, ki jo vodi Lidija Podlesnik, je nastala iz dekleškega pevskega zbora in šteje deset pevk. Na nedeljskem nastopu jih je na klavirju spremljala Helena Tiršek.

oktet Savinjski Ave, ki ga bralcem gotovo ni potrebno več podrobno predstavljati. Tudi Savinjski Ave vodi prof. Tadeja Cigale. Združena okteta sta zapela dve narodni pesmi.

Pred samostojnim nastopom okteta Savinjski Ave se je predstavil tudi ženski kvartet

Oktet Rožmarin

Oktet Rožmarin sestavljajo štiri pevke, ki so članice Škrjančka, in štirje pevci iz različnih krajev Zgornje Savinjske doline. Zasedba je nastajala dve leti, pred nedavnim je umetniško vodstvo okteta prevzela prof. Tadeja Cigale. Po njegovem samostojnem nastopu se je Rožmarinu na odru pridružil

Ave, ki ga tvorijo pevke prej omenjenega okteta, torej gre za "boljšo" polovico Savinjskega Ave.

Savinjskemu Ave se je po njegovem programu pridružil moški kvartet Mavrica iz Velenja, ki ga že tri leta vodi prof. Katja Kovač. Oktet in kvartet sta skupaj zapela črnsko duhovno pesem, sled-

Od leve: Jelka Marovt, dr. Marija Makarovič, Vinko Ramovš, Meta Menčin

nja pa je tudi prevladovala v programu samostojnega nastopa Mavrice.

In za konec - veliki finale. Skupni nastop vseh štirih vokalnih skupin, ki so skupaj dajale podobo enega samega mešanega pevskega zbora. "Ubrana harmonija pojočih src" je njihov nastop poimenovala povezovalka koncerta, Sabina Sušnik. Poslušalci, ki so skoraj do zadnjega kotička napolnili nazarsko dvorano, so se s

tem gotovo strinjali, saj so nastopajoče za vsako zapeto pesem nagradili z gromkim aplavzom. O kvalitetni ravni koncerta, ki bi ga lahko imenovali tudi prijateljsko srečanje, ne kaže izgubljati besed, saj so bili akterji vsi po vrsti odlični. Kaj bi si lahko sploh lepšega zaželeli za zaključek letošnjega meseca kulture?

KF

ORGANIZACIJE

Rod Sotočje Nazarje

Taborniki oživljajo svojo dejavnost

Leseni leta 1977. so se trije nazarski tretješolčki vpisali v taborniški krožek, ki sta ga takrat vodila Galeb in Zvonka. Ob dnevu tabornikov, 22. aprila naslednjega leta, nas je bilo že sedem, na prvomajskem pohodu na Dobrovlje pa že 17.

Tega leta smo imeli še nekaj akcij, med katerimi velja vsekakor omeniti taborjenje v Vinici ob Kolpi. Tega taborjenja, ki se ga je udeležilo 28 tabornikov iz Nazarij, nihče od udeležencev ne bo pozabil.

Jeseni leta 1978 smo začeli z gradnjo tabora v Šentjanžu, ki je potekala dejansko vse do njegovega uničenja v vodni ujmi leta 1990. Prav tabor je bil naša glavna šola v naravi in naš drugi dom. Pri gradnji smo bili najbolj aktivni in številni taborniki iz Nazarij, pomagali pa so tudi taborniki iz Mozirja in z Rečice. Tabor nam je dajal tudi minimalna finančna sredstva za organizacijo taborjenja.

Težko je naštevati vse akcije za vsako leto posebej. Osnovalo so spomladi pomenili taborniški mnogoboji celjskega območja, poleti taborjenja in jeseni lokostrelska tek-

movanja v Ljubljani, imenovana Zlata puščica, kjer smo dosegali dobre rezultate.

Po letu 1990 in uničenju tabora v Šentjanžu smo se taborniki le stežka pobrali. Ostali smo brez svojega prostora, brez opreme in tudi brez kadrov. Vse do danes se trudimo s ponovno oživitvijo naše dejavnosti. Z nastankom občine Nazarje so za to spet boljši izgledi. Medtem smo uspeli pridobiti nov tabor v Žifrijah nad Žlabrom, ki že kaže znake taborniškega prostora. Tam smo v lanskem letu poskusno taborili tri dni in vzdušje je bilo spet tako kot nekoč v Šentjanžu. V letošnjem letu skušamo pridobiti ustrezen svež kader za vodenje roda in vabimo vse stare kakor tudi nove tabornike, da se nam pridružijo.

Ob tej priložnosti se želimo zahvaliti tudi Osnovni šoli Nazarje, Krajevni skupnosti Nazarje in podjetjem Elkroj, Glin ter Gozdno gospodarstvo, ki so nam in nam še pomagajo.

Taborniški zdravo!

Andreja

ZŠAM Mozirje

Leto kadrovskih sprememb

Združenje šoferjev in avtomehnikov Mozirje gotovo predstavlja eno pomembnejših interesnih dejavnosti, predvsem zaradi svoje specifično aktivne vloge na področju preventivne in kulturno varnostne vloge, ki jim v prometu nedvomno pritiče. V preteklem letu so se po besedah predsednika Kovač Viktorja spopadali z nemalimi težavami, ki so jih vendar razreševali dokaj uspešno. V obstoječem letu, ki je za združenje tudi volilno, želijo rešiti predvsem prostorske težave. Sedež združenja bodo poskušali ustoličiti v Nazarjah, saj tradicija združenja izhaja prav iz tega kraja. Praznovanje štiridesetletnice združenja bo prav gotovo priložnost, da si uredijo lastne prostore v občini Nazarje. Ob jubileju, ki ga

bodo praznovali 13. julija, stanovskem prazniku, načrtujejo regijsko proslavo, kar ni majhen zalogaj. Regijsko združenje zajema področje bivših občin Laško, Slovenske Konjice, Rogaška Slatina, Celje, Velenje in Mozirje.

V mozirskem združenju jih ob razdružitvi bivše občine skrbi predvsem delovanje Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Kaj to pomeni, bo po Kovaču, pokazal čas, bo pa potrebno nujno povezovanje med ZŠAM, policijo in avto šolami, ki delujejo na področju Zgornje Savinjske doline. Občni zbor, ki bo predvidoma v Gornjem gradu, bo prinesel tudi spremembo imena. Preimenovali naj bi se v ZŠA Zgornje Savinjske doline, v skladu z novonastalimi razmerami.

Edi Mavrič

Kviz Mladi in kmetijstvo prvič v Solčavi

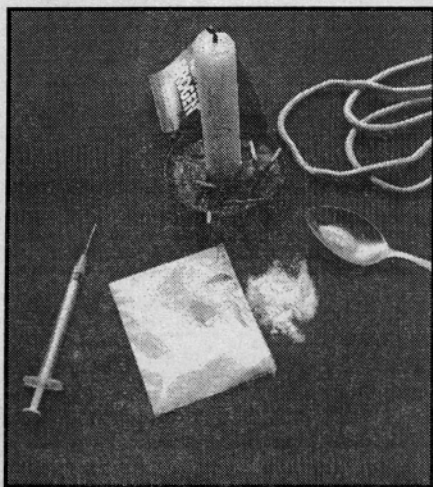
Letos so se mladi "kmetovalci" pomerili v znanju iz kmetijstva v zadruženem domu Solčava. Kviz sta organizirali kmetijska svetovalna služba Mozirje in Društvo podeželske mladine Zgornjesavinjske doline.

Tekmovalo je 9 ekip s po tremi člani. Da je bil vrstni red pravilen in da so bila pravila igre znana, je poskrbela Mateja Suhodolnik. Tekmovalcem Bočne, Gornjega Grada, Lepe njive, Luč, Solčave in Šmihela (Gornji Grad, Luče in Solčava so imeli po dve ekipi) je postavljala vprašanja Rok Suhodolnik. Štefka Goltnik, Marija Kladnik in Dare Simončič so v vlogi žirije

čakali na čimveč pravih odgovorov. Nastopi citrarjev, bralke orisa zgodovine Solčave, recitatorke pesmi Robanovega Joža, pevci moškega kvarteta in igralci dveh skečev so nas sprostil med odmori. Šmihel si je z znanjem iz konjereje, gojenja krompirja itd. pridobil prvo mesto. Bočna in Solčava pa sta dobili vsaka še po štiri dodatna vprašanja. Drugo mesto so si s pravilnim odgovorom na vprašanja "Kaj je potrebno storiti takoj, ko te ugrizne stekla žival," prisluzili tekmovalci iz Bočne. Solčava je bila tretja. Polna dvorana navijačev je dokaz, da je bil kviz dobrodošla prireditev.

Slavica Tesovnik

Skupnost - zdravilo odvisnikov od mamil

Življenje v Don Perinovi komuni, kjer se zdravijo odvisniki mamil. Tema predavatelja Igorja Jarca, ki je v frančiškanskem samostanu z besedo in diapozitivni predstavil ustanovo Maunt Antonio v bližini Rima, približno stotim ljudem v Nazarjah.

Zakaj ravno ta tema? Mamila so čedalje hujši problem tudi pri nas. Osveščanje staršev in mladine je postala potreba. V nas mora oživeti zavest, da je te ljudi možno ozdraviti in da ti ljudje niso odpisani - izgubljeni. Poleg prekinitve fizične odvisnosti od mamil te ustanove temeljijo na odpravi psihične odvisnosti, ki je mnogo hujša.

Kaj pomeni preživeti dan skupnosti Srečanja? Človeka - egoista je potrebno naučiti živeti v skupnosti. Pridobiti mora delovne navade, osvojiti čut odgovornosti. Kot tretja pa je vzgoja odgovornosti za službo, saj človek mora biti sposoben odgovarjati za lastna dejanja. Ustanovo je mogoče v vsakem trenutku zapustiti, zdravljenje pa traja tri leta. Hrana je zelo skromna (pripravljajo si jo sami) in čaj lahko postane zelo prijetno pričakovanje.

Mlad človek, ki je zaradi droge pozabil, kaj pomeni pogovor in prijateljstvo, lahko le s pomočjo sočloveka spet začuti te moralne vrednote. Toda na kakšne ljudi bo naletel po treh letih zdravljenja? Tu stopamo v vlogo "rešitelja" mi, da tej mladi osebnosti pomagamo pri uveljavitvi v njegovi okoli.

Slavica Tesovnik,
foto: S. Bernardi

Srečo Štrukelj, mladi mojster iz Rovta Skrivnosti stolpnih ur ne bodo ušle v pozabo

V tedniku Nedeljski dnevnik smo okrog lanskega Božiča brali zanimiv prispevek o starem mojstru iz Beltincev, ki se ukvarja z izdelovanjem in popraviljem stolpnih ur. Mojster je med drugim izrazil tudi svojo skrb zaradi težav s prenašanjem znanja na mlajši rod. Le kdo bi si mislil, da imamo prav v naši dolini mladega strokovnjaka s tovrstnim znanjem.

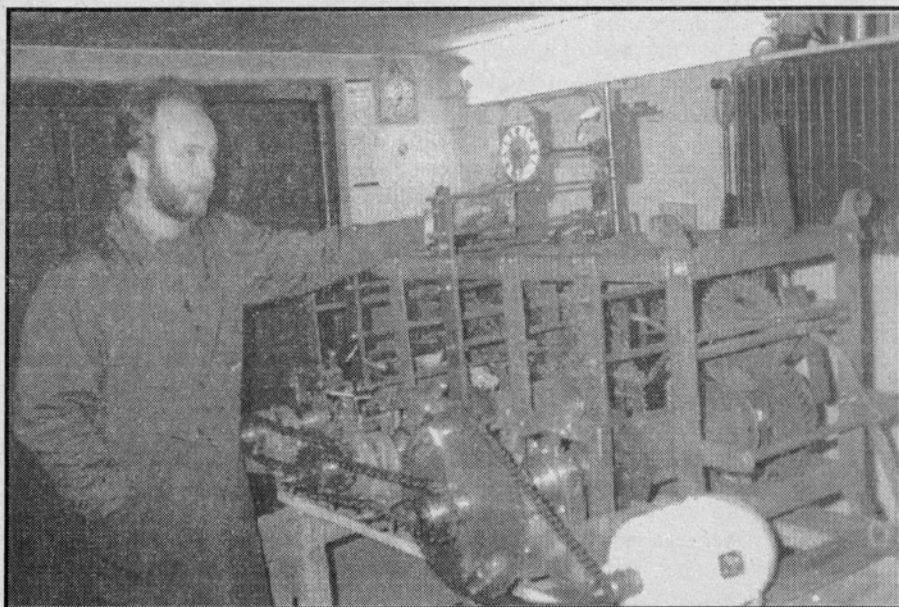
Srečo Štrukelj, nepolnih trideset let šteje, je doma v Rovtu pod Menino. Iz Šmartnega ob Dreti je do domačije v Rovtu kar nekaj minut vožnje, a odkar je cesta asfaltirana, je pot veliko lažja.

Ničesar posebnega ni videti zunaj. Potem vstopimo v delavnico. Velik, čuden mehanizem sredi nje, postavljen na nekakšnem lesenem podstavku. In nasmejan pozdrav mojstra izza njega. Po dveh, treh pogledih nam je vendarle jasno, da gre za zapleten mehanizem stolpne ure. Toda dimenzije mehanizma, njegovih sestavnih delov nas navdajajo z občutkom, da gre za nekaj drugega. Morda zaradi tega, ker smo si pod pojmom ura vajeni predstavljati predvsem ročne in žepne ure. To pa je pravi velikan

dobil tudi vse znanje o urah, kolikor ga premorem, in z električarjem smo začeli izvajati ta popravila in danes lahko rečem le to, da je bilo na začetku vse skupaj srečen splet okoliščin. Za vso pomoč sem seveda Urošu še kako hvaležen," pravi Srečo.

Praksa dela mojstra in tako je mladi strokovnjak iz Rovta za omenjeno uro iz Špitaliča, za katere obnovo je potreboval nekaj sto ur dela, razvil lasten sistem navijanja z verižnim prenosom. V praksi zgleda enostavno in logično, a "pogrunati" ga, to je bil zalogaj! Poleg tega je Srečo skonstruiral tudi centralni sistem mazanja celotnega mehanizma na osnovi prostega pada, kar tudi ni ravno mačji kašelj.

Po končanem generalnem popravilu vedno sledi montaža nazaj v stolp. Tudi pri tem ne gre brez težav, saj je potrebno mehanizem najprej znova v celoti razstaviti in nato na kraju samem sestaviti. Težko si je predstavljati, koliko različnih elementov je to, ki morajo natanko ustrezati drug drugemu. Ko si človek malce bolj podrobno ogleda vse skupaj, se ne more načuditi bistrosti, lahko bi rekli celo genialnosti tistih,

Srečo Štrukelj ob uri, ki medtem že poganja kazalce v cerkvenem zvoniku v Špitaliču

med urami!

Splet zobnikov, vzvodov, verig, sklopk, le kdo bi lahko vse naštel... Srečo Štrukelj pove, da je ura, ki jo gledamo, iz Špitaliča v Tuhinjski dolini in da je to 14. ura, pri katere popravilu sodeluje. Vse tovrstne ure so namreč že krepko v letih in v poštev pride le generalna obnova. V nasprotnem primeru se je Srečo sploh ne loti, saj pravi, da so potem same težave.

"Začel sem pred slabimi petimi leti," odgovori na vprašanje, kako dolgo že to počne. "V sodelovanju z mozirskim urarskim mojstrom Urošem Aubrehtom, od katerega sem

ki so pred sto ali dvesto leti zasnovali iz izdelali originale takšnih ur. Upoštevač pri tem seveda relativno skromno tehniko, ki jim je bila na voljo.

Srečo Štrukelj je tudi sicer ljubitelj starin. Zatrjuje, da ceni vse, kar je bilo narejeno s trudom, z znanjem, s spretnostjo mojstrov, takšnih ali drugačnih. Po zaslugi takšnih ljudi mnoge stvari ostanejo zaščitene pred propadom. Zob časa jih ne doseže. To pa je pomembno tako za nas kot za prihodnje rodove. Po zaslugi mojstrov, kot je sreo, bomo lahko marsikje spet pogledali na uro na cerkvenem zvoniku.

KF

Grah in fižol

V našem kraju, Šentjanžu in okolici, morda pa po vsej naši Savinjski dolini, smo še pred drugo svetovno vojno sejali in jedli grah. Najbrž je bila beseda navzoča v naši govorici od tedaj, ko so ga začeli gojiti. V šoli pa so nas učitelji zaradi tega smešili in opozarjali, da je prava beseda fižol.

Vendar je mogoče ravno narobe, ali pa je prav oboje, čeprav bi človek po treznem premisleku dal prednost grahu. Zakaj? To je stročnica. V žitu imamo plevel, (gloto) divji grah, oz. grahec mu pri nas rečemo, da ju ločimo. Če je ono grahec, potem mora biti tudi grah.

Ker beseda ne izgleda nemška, je trditev, da ni prava, iz trte izvita, ker niso naši predniki imeli stikov s kakšnim drugim narodom. Nasprotno pa je fižol res podoben nemški besedi "fisele". Zakaj si jo potem mi lastimo? Ker jo imajo morda Gorenjci ali Dolenjci. Je res vse tisto prav, kar oni govorijo? Lahko pa so jo tudi oni dobili od nas, oz. naših skupnih prednikov, če je teorija o Venetih resnična in so Nemci asimilirali Venete, ki so bili naseljeni po vsej srednji Evropi. Ker pa Veneti niso poznali črke f, je morala biti na njenem mestu črka v, potemtakem bi se izrekla vižol, oz. "vižov". So to rastlino tako imenovali, ker je njen sad, ko so ga pojedli in prebavljali, delal vižo? Mogoče se smejete tej moji domisljici, toda pred tisočletji, oz. ko so kulturo začeli gojiti, niso bili tako diskretni, da bi ne govorili o njegovih viži.

Torej bi jo Nemci po svoje prikrojili in nam potem takšno servirali. Se vam zdi, da bi se lepo slišalo, če bi drobno pisani kokoši rekli, da je fižolasta? Da je grahasta, je pa lepo in tudi predstava je čisto slovenska. Pri slovenščini je veliko besed na g, ki se je drži črka r, če pa ne, je pa r tretja črka v besedi, zato je grah res zelo domača beseda.

Kot sem že napisala, je vse, kar imamo Štajerci, narobe. Vzemimo na primer lestev. To je lezva, ker se leze po nji, navzgor ali navzdol. Seveda pa se počasi beseda spremeni, kakšna črka je malo drugačna, kakšna se izpusti, ali pa pridene. Tako je nastala lestva. Kaj pa lojtra? To so pa Kranjci ukradli Nemcem, ker lojtro imajo, našega graha pa ne, pa vendar nam ga Kranjci gojijo, sami se pa z lojtrco bahajo.

Le kje so imeli ušesa naši jezikoslovci, da so tako očitno napako tako trosili, kot kmet seme na njivo. Toda kmet ga poseje samo za eno leto, tu pa gre za napako, ki je skoraj nepopravljiva, saj zdaj vsa Savinjska že govori fižol, ker je mladina bila tako poučena, češ, da je samo fižol prava beseda.

Venetolog, p. J. Tomažič pravi, da prav to, ker so naša narečja toliko različna, kaže, da smo Slovenci potomci Venetov, ker bi se jezik do danes, če bi res prišli naši predniki izza Krpatov v sedmem stoletju po Kristusu, ne bi mogel toliko razlikovati med seboj kakor se.

JZ

Premišljevanje ob 8. marcu

To ni politični praznik, ampak gibanje za socialno demokracijo in enakopravnost.

Leta 1910 so v Køpenhagnu napredne ženske vsega sveta določile, da bo 8. marec mednarodni praznik žena.

Že leta 1945 pa je bila v Parizu ustanovljena Mednarodna demokratska ženska organizacija, ki je bila potrjena od Organizacije združenih narodov in s tem priznan tudi 8. marec kot mednarodni dan žena.

Slovenska pisateljica Zofka Kvedrova pa je zapisala: "Tudi tista je ženska, ki ni mati."

Danes, ko premnogim usihajo pravice do dostojnega življenja, se spet borijo za preživetje svoje družine, kakor so se pred 50. leti za preživetje naroda.

Letošnje leto je mednarodno leto žena. Kaj v tem letu želim. Končati vojno, saj je v Bosni storjen največji zločin ravno nad ženskami in otroci.

Našim državljanke pa želim, da bi se za predlog, ki jim ga ponujajo nekateri poslanci, same odločale.

Vsem ženskam iskrene čestitke za 8. marec.

Vera Poličnik

SN so pisale pred 10-imi leti:

Velika pridobitev v zdravstvu

Zdravstvena postaja v Nazarjah je že dolgo let bila pretesna. Kraj sam se hitro širi, poleg tega pa je tam močna industrija. Delavci te postaje so delali v izredno težkih razmerah, pa tudi bolniki so bili nejevoljni nad slabimi prostori, predvsem čakalnici.

Vodja zdravstvene postaje dr. Franc Širko je ves čas prenove in gradnje skrbel za to, da je delo potekalo kljub gradbenim delom zadovoljivo. Seveda je bilo mogoče le ob skrajnem naprezanju vseh zdravstvenih delavcev v Nazarjah.

Gradbena in obrtniška dela so torej gotova. Ob našem obisku so nameščali še nekaj opreme, zdravstveni delavci pa so opravljali čiščenje prostorov.

Kot je povedal dr. Širko je

na vrsti postavljanje preostale opreme, ki je že v hiši, le nekaj manjšega bo treba še pripeljati. Tako upravičeno računajo, da bo sredi meseca februarja delo nemoteno steklo v načrtovanem obsegu. Slednji pa je seveda veliko širši od dosedanjega. To je bil tudi namen dograditve in prenove. Skupaj so pridobili 300 m² novih delovnih prostorov. Ko je bil novi del dograjen, je bilo mogoče pričeti z deli na prenovi starega. Končno so sedaj na voljo prostori za fizioterapijo, centralni diagnostični laboratorij, protituberkolozni dispanzer, specialistične ambulante in še dodatna splošna ambulanta. Velika pridobitev je toplovod iz Glina, ki bo omogočil dobro in ceneno gretje prostorov. ■

SN so pisale pred 20-imi leti

Pričeli smo graditi

Minil je mesec od tistega sončnega decembrskega dne, ko smo delavci SGP Gradbenik Ljubno, slovesno položili temeljni kamen nove kovinarske dvorane na Ljubnem. Za vse ljudi v Gradbeniku in za Ljubence je bil 21. december 1974 dan, ki ne bo ostal samo vklesan v marmorno ploščo v tovarni, temveč tudi v naših srcih, zakaj pričeli smo graditi proizvodno dvorano, v kateri si bo služilo kruh 120 Gornjesavinčanov, ljubensko podjetje pa bo z njo močno razširil obseg proizvodnje.

Mnogo let je moralo poteči, da smo dočakali ta dan, mnogo truda in volje pa tudi poguma naših ljudi je bilo treba strniti v priprave za to veliko stopnico na poti razvoja podjetja. Želja po napredku in hitri širitvi Gradbenika je sicer že dolgo prisotna v zavesti kolektiva, vendar je do lanskega leta nismo znali uresničevati, obenem pa tudi jasnejši razvojni program podjetja sega v obdobje novejšega datuma. Še pred dobrimi

tremi leti delovni kolektiv ni niti pomislil, da je bilo mogoče gradbeno dejavnost tako posrečeno dopolniti s kovinarstvom, ki je bila za naše ljudi do takrat odmaknjeno in tuje. V tem kratkem času pa smo ugotovili, da proizvodnja "zvarjencev" za kmetijsko mehanizacijo, ki jo finalizira SIP Šempeter, ne samo dosega, temveč tudi presega gradbeništvo, saj so ostanek dohodka in pokritja ter seveda ekonomski pokazatelj, ki so izračunljivi iz osnovnih podatkov, ugodnejši kot v gradbeništvu, čeprav gradbena dejavnost vidno izboljšuje in povečuje obseg gradbenih del na področju mozirske občine, s proizvodnjo ostrejšij pa celo posega izven občinskih meja. Edino s tesarstvom bi lahko v večji meri razširili tudi gradbeno TOZD, vendar je to zaenkrat nemogoče in sicer iz dveh razlogov. Prvi razlog je pomanjkanje ustrezne kvalificirane delovne sile - tesarjev, drugi razlog pa tiči v nezadovoljivih dobavah tako imenovane "dolžinskega" lesa. ■

Pismo mojemu volivcu

Dragi moj, po letu dni se ti ponovno oglašam. Vem, da si razočaran, ker ti prislunem samo enkrat na leto. V dnevu moje vladovine leta 1994 sem ti veliko obljubljal, a v enem dnevu veš, da se ne da veliko postoriti. Obljub si poslušal v lanskem letu veliko - z leve in desne strani, obljube so bile večbarvne, od rume do črne, rdeče do zelene.

Vsi so ti obljubljali certifikate v oblakih, večina pa vas je, ki jih imate pri Koržetu. Zaradi certifikatov se ne sekiraj, Pust Mozirski je nameraval sam odpreti svoj investicijski sklad, kar menim, da bi bilo najboljšje. Dragi moj, investiraj bi v dobro voljo, v smeh, v življenje, ki ti prinaša radost, prešernost in ljubezen. Žal te moram razočarati - vse te dobrine se ne merijo z denarjem, zato pozabi na certifikate.

Dobil si novo občino, ki so jo zakoličili politiki. Pa saj ti je za občino verjetno vseeno, kje si. Na Flosarski bal boš šel v sosednjo občino, čebelice boš gledal spet v drugi, stare lučke običaje boš šel gledat spet v drugo občino, če se boš peljal na solčavsko, si vzemi s seboj balon, ker je to občina, ki je še v oblakih. Za veselje se gre.

Upravo imaš še vedno v Mozirju, tu ti pišejo davčno napoved, vzamejo vozniško, te pošljejo na orožne vaje in ti odmerijo zemljo. Položnice prihajajo redno. Če ne slišiš na prvi klic, te na to opozori piščalka...

S trgovsko in gostinsko ponudbo si zadovoljen?

Špricer, ki si ga privoščiš za žejo, je verjetno vseeno, kje ga spiješ, pri drugem začneš izbirati, tretjega pa spiješ v svojem kividru. Trgovin se verjetno izogibaš, ker bi trpel proračun.

Si še vedno zaposlen? Veliko možnosti nimaš. Slišal sem, da se hčere v sosednji lesarski firmi spet ženijo. Nasvetov v lezbičnih odnosih ti ne morem dati. Če si zaposlen pri konfekciji, imaš srečo, ker imaš prav gotovo SQ plačo. V MGA nemščino vsak zna, zato si verjetno iskal pomoč v dodatnem izobraževanju, a si bil edini prijavljen na tečaju. Z rekreacijo se ne ukvarjaš veliko, še posebej s smučanjem ne, ker moraš baje na našo planino s seboj nositi vodo za zasneževanje.

Si tudi ti vrtal na planini?

Slišal sem, da se lastnini trška gmajna. Priporočam ti, da si kupiš 55 let staro kravo, ki bo dokazovala, kje se je pasla. Priporočeno je, da je pismena.

Dragi moj, končal bom svoje pisanje, želim ti srečen dan, edini, ki te bo spravil v dobro voljo, to je PUSTNI TOREK.

Tvoj PUSTNI ŽUPAN,

foto: Ciril SEM

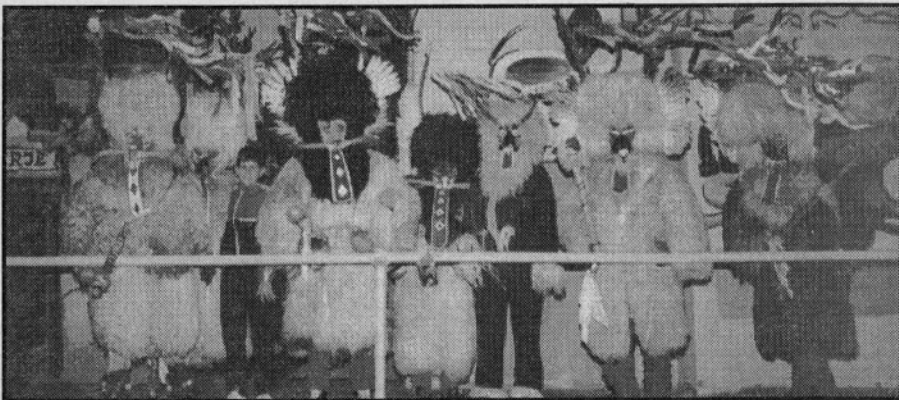
Prevzem oblasti

Otroška maškarada

Karneval na trgu

Obisk kurentov

Pogreb

AVTOŽUNTER
 Okonina 18, tel.fax: 841-173
 POOBLAŠČENI SERVIS TER PRODAJNI
 ZASTOPNIK PROGRAMA FIAT,
 ALFA ROMEO IN LANCIA
 NUDI UGODNE PRODAJNE POGOJE ZA VSE TIPE
 VOZIL, KREDITIRANJE, TER PRODAJO VOZIL "STARO
 ZA NOVO..."

ZA
 VARNO
 VOŽNJO
 NE POZABITE
 OPRAVITI PREVENTIVNI
 TEHNIČNI PREGLED V AVTOSERVISU
 "AVTOŽUNTER!"
 NA ZALOGI IMAMO VELIKO IZBIRO REZERVNIH DELOV
 ZA VOZILA POOBLAŠČENEGA SERVISIRANJA.
 ZATO NE POZABITE:
AVTO ŽUNTER -
VAŠ PARTNER IN
PRIJATELJ
NA CESTI!
SREČNO
VOŽNJO!

Avtobus zvestih naročnikov Savinjskih novic

V četrtem kolu naše akcije se je štirim naročnikom spet nasmehnila sreča. Izžrebani so bili kot potniki v avtobusu, ki nas bo 3. junija popeljal na enodnevni brezplačni izlet po Sloveniji. Sedeži v avtobusu se tako počasi polnijo, zato vsem naročnikom svetujemo, da preverijo, če so poravnali naročnino, saj v nasprotnem

turist biro
SONJA
Grad Vrbovec Razarje

NOV DELOVNI ČAS
 od 9. do 15. ure
 tel. fax. 831-316, centrala 831-321
 mobilni 0609/616-847

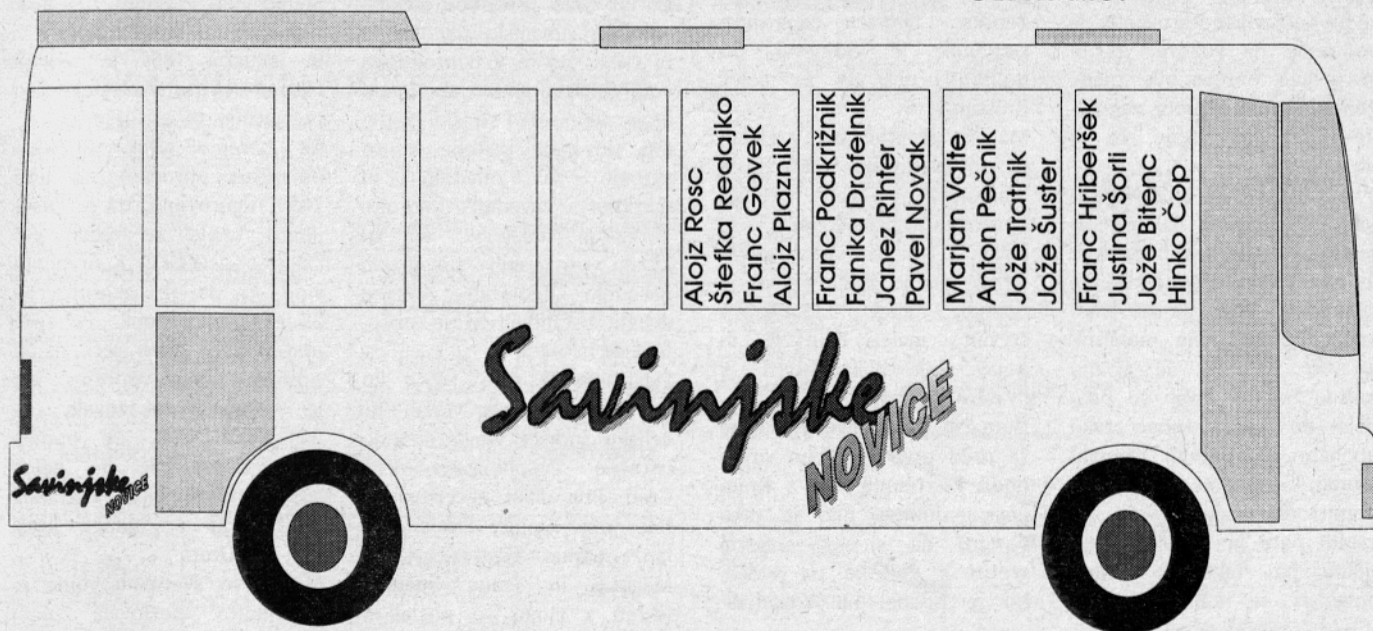
1. maj smučanje FRANCIJA VAL THORENS 21.4. - 30.4.95
 - odhod avtobusa zvečer iz Mozirja
 - z nami bodo Bojan Križaj, Sašo Hribar, Črt Kanoni, GAMA MM
 - CENA: že od 440 DEM dalje in vključuje avtobusni prevoz, 7-dnevni najem apartmaja v apartmajski hiši, posteljnino, TT, 6-dnevno smučarsko karto za Val Thorens za odrasle, zabavni program, dobrodošlica, nezgodno zavarovanje, organizacija in vodenje
 - **POPUSTI:** za otroke do vključno 16. leta in senjorje nad 60 let smuč. voz. 20 DEM. Otroci do dopolnjenega 5. leta imajo smuč. voz. brezplačno oz. če spijo s starši tudi app.
 * V prodaji program za 1. maj - morje, zdravilišča - obročno plačevanje
 UPOKOJENCI - htl. Delfin - popusti ter obročno plačevanje
 * **Velika potovanja:** Kitajska, Tajska, Avstralija.....
 * 18. marec Madžarska nak. z vodičem
 * ter vsak dan neka novega - **pokličite!**

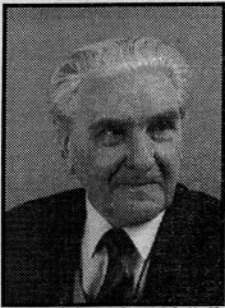
VAŠA TURISTIČNA AGENCIJA

primeru z izletom ne bo nič. Zagotavljamo pa vam, da bo izlet lep in zanimiv, zato bomo o tem pripravili tudi obširnejšo reportažo. Zdaj pa k stvari. V četrtem kolu so bili izžrebani:

ALOJZ ROSC, LUČE 88, LUČE OB SAVINJI,
ŠTEFKA REDAJKO, REČICA 15, REČICA OB SAVINJI,
FRANC GOVEK, OKONINA 22, LJUBNO OB SAVINJI
ALOJZ PLAZNIK, PODVEŽA, LUČE OB SAVINJI.

ČESTITAMO!

Piše: Aleksander Videčnik

Ljudske vraže in verovanja

V Solčavi vedo povedati, da so ljudje pogosto videvali v bližini Igle neko belo žensko postavo sredi ceste. To so pripovedovali predvsem furmani, ki so tod pogosto les prevažali. Domačini pa so po postavi sklepali, da gre za žensko, ki se je tam nekoč smrtno ponesrečila. Furmani so radi pripovedovali, kako je bilo v bližini gostilne v Strugah ponoči nemirno. Slišati je bilo trpeče človeške glasove, kot da bi nekdo koga mučil. Furmani so na prostoru ob gostilni "futrli" in so zato okolico dobro poznali. Ljudje so povezovali ta pojav z groznim umorom celotne gostilničarjeve družine v preteklem stoletju. Tedaj je neki mozirski čevljar oropal gostilno in pri tem ubil tri ljudi. Slišati je bilo tudi zabijanje žebeljev.

Furmani so bili domala noč in dan na cesti. Zato so vedeli marsikaj povedati. Tako so pripovedovali, da so se na cesti pri Pustem polju redno pojavljale čaravnice, ki so sedle na vozove, da bi se peljale. Ker so bile znane ženske, so furmanom zagrozile hudo maščevanje, če bi jih izdali.

V ožini Soteske pred Mozirjem so furmani naleteli na hudiča, ki je sedel na voz in tako nagajal prestrašenim voznikom. Baje pa so tudi konji postali zelo nemirni, ko so začutili, da vozijo takšno breme. Živali so prispele do konca ožine tako upehane, da so jih furmani morali obrisati oziroma drgniti s slamo, da se zaradi potu ne bi prehladile. Nikoli pa, tako so vedeli povedati, se hudič ni peljal

zunaj soteske. Seveda ni nihče hudobca videl, le vedeli so, da je na vozu, ker so pač konji tako težko vlekli.

V Podvolovljeku so na neki kmetiji imeli hlapci svoja ležišča nad hlevom. Nekega večera, ko so prišli vsi utrujeni spat, so na ležišču zagledali žensko, ki je doslej še nihče od njih ni videl, niti kdo od domačih poznal. Starejši hlapec jo je ogovoril in vprašal, kdo da je in kam je namenjena. Pa je nekako zmedeno odgovarjala in ponavljala, da je njena ura že mimo in da se ne more ničesar spomniti. Ko jo je hlapec prijel za roko, je prestrašeno odmaknil svojo, saj je bilo občutiti le neko mrzlo gmoto in ne tople človeške roke. Hlapci so jo pustili, da je mirno zaspala. Toda že ob ranem svitu so slišali, kako je tiho odprla vrata in stopila na lestev in odšla brez besede. Gledali so za njo, ko je hodila proti gozdu in nenadoma videli le gmoto megle namesto nje. Ta megla se je vlekla v višino in kmalu se je tam vsula toča, vsi so videli ledena zrnca ležati na njivi. Hlapci so pripovedovali, da gotovo to ni bila običajna ženska, ampak copernica. Dogodek je odmeval po dolini Lučnice in še daleč drugam.

Mati pripovedovalke v Lučah je pripovedovala, kako so v "Zamerskih pečeh" vedno opazovali premikajoče se lučke. Te so se včasih strnile v eno samo veliko in pozneje spet razbile v številne male. Baje je ta pojav bil najizrazitejši v kvaternem času.

Domačin iz Podvolovljeka je še pred prvo svetovno vojno hodil ko temni noči s Kranjskega domov. Bilo je tako temno, da si je moral svetiti s svetilko na svečo. Ko je prispel na Volovljek,

se je proti njemu zakadila žival podobna psu, toda v velikosti teleta in tako močno pihnila proti svetilki, da je sveča ugasnila. Možakar je hotel znova prižgati svečo, pa je vsakič žival pihnila in ugasnila vžigalico. Seveda ga je tako prestrašila, da jo je jadrno ucvrl in kljub temi prišel srečno domov. Tam je zbrani družini pripovedoval o čudnem dogodku na Volovljeku. Ljudje so poudarjali, da je bil tistega večera trezen...

Na Kresni večer je marsikje divja jaga. Baje tedaj hrumi, kot da bi bil vihar, sliši se topot kopit, lajanje psov in streljanje. Gorje tistemu, ki je prišel divji jagi v pot! Pa je

neki lovec iz Luč pozabil na nevarnost in šel ta večer na lov. Ni dolgo hodil, ko je zaslišal divjanje. Hitro je sedel na odročni štor in se prital. Pa je kmalu za njim slišal glas "tule bom pustil sekiro" in ob tem začutil v rami hudo bolečino, kot udarec s sekiro. Toda nič ni videl in nič ni tekla kri. Čeprav ni bilo videti rane, ga je neznosno bolelo. Šel je k župniku po nasvet. Ta mu je svetoval, da naj ob letu, točno tega dne in ob isti uri, sede na isti štor in čaka divjo jago. Stori je tako. Kmalu je spet divjalo po gozdu in trušč se mu je približeval, ko je za seboj spet slišal glas "tu sem pustil sekiro", v tem je bolečina prenehala in nikoli več je ni čutil.

Spoštovane bralke in bralce prosimo za sodelovanje pri zbiranju gradiva o vražah, verovanju in posebnih navadah naših prednikov. Sporočila prosim pisno ali telefonično na uredništvo. Če ne želite biti omenjeni, to navedite. Hvala v naprej!

Posojilnica v krizi

Gornji Grad je bil od nekdaj zaveden slovenski trg. Lahko bi trdili, da je v naprednosti vodil med kraji na tedanjem Štajerskem. Tu so bili ugledni slovenski učitelji, ki so skrbeli za mladino in narodno zavedno vzgojo. Torej ni naključje, da so kmalu po prvih slovenskih narodnih denarnih zavodih drugje ustanovili svojo posojilnico.

Pisalo se je leto 1890, ko so 15. decembra vložili na celjsko sodišče vlogo za registracijo Posojilnice Gornji Grad. Prvi člani načelstva so bili: Jože Krajnc, Franc Prisljan, Franjo Pinter, Janez Mächtig in Franc Špende. Hkrati z vlogo so poslali v potrditev pravila, ki so te-

meljila na zakonu o zadružništvu iz leta 1873.

9. januarja 1891 je tedanji uradni list prinesel objavo o poslovanju te posojilnice.

Če beremo računski sklep (finančno poročilo) za leto 1891, ugotovimo, da je Posojilnica imela že tedaj 153 članov, za 38.830 K hranilnih vlog in da je odobrila za 35.509 K posojil. Po teh podatkih bi smeli reči, da je poslovala zelo uspešno, kar je tudi dokazovala v naslednjih letih. Če pomislimo, da je že po nekaj letih poslovanja zgradila stavbo, ki še danes krasi kraj ob Dreti.

Med prvo svetovno vojno je posojilnica poslovala omejeno, saj je gospodarsko

MOJ VRT

1. MOJ VRT - MOJE VESELJE

Vrtnarjenje je namenjeno vsem, ki so ne glede na svojo izobrazbo in starost pripravljeni vrtnariti v korist okolja in zdravja. Minili so časi, ko smo si zatiskali oči pred škodljivimi učinki "vedno boljših kemičnih izdelkov". Rodovitna zemlja je vredna upoštevanja njenih bioloških zakonitosti.

Lahko bi rekli, da je vrt zasebni prostor, zato mora biti njegova končna podoba nekaj, kar sami zasujemo in oblikujemo. Vsi imamo toliko prirojene ustvarjalske žilice, da znamo preoblikovati blaten kos tal za hišo v lep, donosen in predvsem tak prostor, kjer se dobro počutimo. Ne pozabimo, da nam narava stoji ob strani, če smo še tako neizkušeni.

Kako začnemo? Najprej moramo poznati fizikalne lastnosti svojega vrta (vrsto tal, v katero smer je obrnjen...) Potem naredimo spisek vsega, kar na vrtu potrebujemo (npr. zaščita pred vetrom, pokrov za smetnjak,) in še spisek tistega, kar bi radi imeli na vrtu (npr. zelenjavni vrt, zaboja za kompost, rastlinjak ali teraso). Narišemo načrt vrta in razmislimo, kakšna naj bo razporeditev. Tako postopoma, če začnemo z novim vrtom, prevzemamo že obdelanega ali se samo preusmerjamo na organsko vrtnarjenje.

Kaj vse sodi na vrt? Iz praktičnih razlogov je voda na vrtu nujno potrebna. Takoj na začetku rešimo vprašanje teras in poti. Materiali naj se skladajo s slogom vrta. Uporaba kamna, peska ali lesa bo s svojo preprostostjo poudarila okrasne gredice. Travnata površina je odličen prostor, kjer se hranijo ptice, udobna površina za otroške igre in najboljše kontrastno ozadje rastlinam na gredah. Z vodno površino na vrtu povečamo prisotnost raznolikih "divjih" živali. Če ni prostora za velik bazen, v tla zakopljemo čebre, jih napolnimo z vodo in v njih gojimo vodne rastline. Zelenjavne grede, kjer pridelujemo vrtnine, razporedimo na sončni del vrta. Rastline lahko posadimo v skupine, nekatere vrste lepe zelenjave pa celo na okrasno gredo - podeželski vrt. Pritlikava drevesa nam omogočajo pridelavo sadja tudi na malem prostoru. Rastlinjaki in vrtna lopa sta dva objekta, za katere je vredno poiskati prostor. Za lep videz zasadimo še okrasne rastline (mešano ali ločeno).

2. OKRASNE GRMOVNICE IN DREVJE

Grmovnice posadimo vedno pred trajnicami. Primernost sadik razdelimo glede vrste tal ter sončne ali senčne lege.

vrsta tal	sonce	senca	prilagodljive
ilovnata in muljasta	vrtnice, ribez	avkuba, mahonija	kosteničevje, leska
peščena	relika, prstnik	robida	panešplja, češmin
kamnita	nepravi jasmín ali skobotovec, španski bezeg	mahonija, zimzelen	medvejka
kisla	relika	magnolija, rododendrum, smarna hrušica	resa, dren

Ko izbiramo drevo za naš vrt, poizvejmo, kako veliko lahko zraste in ne pozabimo, da večina dreves daje senco in jemlje vodo ter hranilne snovi rastlinam, ki rastejo v bližini. Odločamo se med listavci (vrbe, jerebika, negnoj, breze, lipe, javorji, bukke...) in iglavci (bori, cedre, macesni, pa ciprese, smreke, jelke, tisa, brinji...).

3. VRTNE ŽIVALI

Enostavno pravilo za razlikovanje med prijatelji in škodljivci vrtni je, da so škodljivci večinoma počasni, plenilci pa hitri in spretnejši. Naša naloga je, da privabimo v vrt koristne živali. Tako postane uporaba drugih načinov zaščite manj ali popolnoma nepotrebna. Ptice pojedjo mnogo ličink, gosenic, polžev in listnih uši. Z ličinkami in jajčeci mnogih žuželk se hranijo črni vrtni hrošči. Na vrt jih privabimo z zastiranjem tal tako, da se čez dan lahko skrivajo. To privabi tudi stonoge, ki plenijo žuželke in polže. Umetno jezero na vrtu nudi bivalni prostor žabam in krastačam - jedcem drobnih žuželk in uši. Krožnik mleka ob živi meji pokaže ježu, da je dobrodošel, v zameno pa nas bo rešil polžev, uši, rastlinojedih stonog in drugih škodljivcev. Tja, kjer je veliko različnih rastlin, prihitijo pikapolonice in pojedjo neizmerne količine listnih uši.

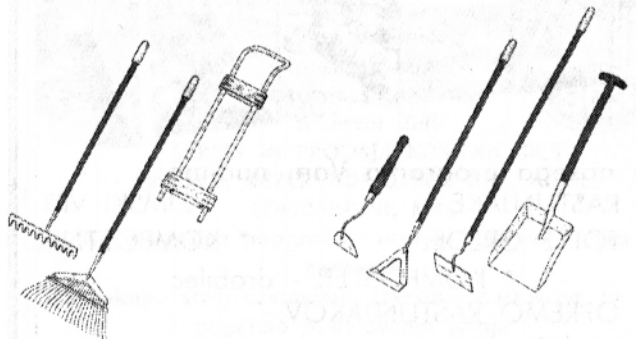
Največ škode na vrtu povzročijo večji škodljivci. Edina učinkovita zaščita pred PTICAMI je mreža. SRNJADI se rešimo z električno ograjo. ZAJCI jedo skoraj vse. Pot jim prekriža mreža z 2,5 cm velikimi odprtini, zakopana 15 cm v zemljo in visoka 75 cm. Če nam izginejajo vrste večjih semen (grah, fižol,) je v vrtu verjetno MIŠ. Pomaga nam lahko mišolovka ali mačka. Poškodovane rastlinske korenine povzročata KRT s kopanjem pod zemljo. Najkrutejši, a edini način je, da lepo živalco ulovimo v past.

4. VRTNO ORODJE IN PRIPOMOČKI

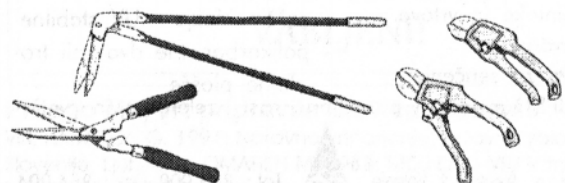
Štiharica je v uporabi že od rimskih časov, pa še vedno predstavlja eno najboljših orodij za prekopavanje tal. Vrtnarji zatirajo plevel z motiko, odkar je človek začel obdelovati zemljo.

Pri nakupu orodja velja upoštevati, da rabimo le najnujnejše pripomočke, le-te pa najboljše. Z majhnim orodjem lahko naredimo več in hitreje (prekopne vile, štiharice, grablje...)

Veliko orodje

Orodje za obrezovanje

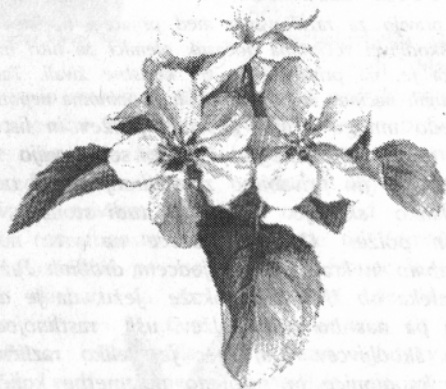

Pripomočki za zalivanje: zalivača - največja a udobna za delo, cev - navita na kolesu za cevi, deževalnik - podstavek - držalo za cev, pršilnik - za pripravke proti škodljivcem.

Posode: vedro in samokolnice (zidarska)

Doma narejeno orodje

Nekaj utrudljivega dela nam lahko prihranijo **vrtni stroji:** kosilnica, rotacijski rahljalik, komposter ali drobilec in motorne škarje za živo mejo. Res pa je, da je za smiselno nabavo teh strojev potreben velik vrt.

5. ZELENI NASVETI

Za zdravo rast morajo biti v tleh številne hranljive snovi. Hranjenje tal in ne rastlin, ki v njih rastejo, je vodilo organskega vrtnarjenja. Kljub temu pa moramo iz različnih razlogov uporabljati koncentrirana organska gnojila. Pazimo, da so le-ta združljiva z rastlinami in živalmi v tleh.

Organska gnojila

- krvna, ribja in kostna moka
- moka iz morske hrane
- posušena kri (dušično gnojilo - hitro učinkuje)
- kopita in rogovi - roževina (dušik)
- ribja moka (dušik in fosfor)
- kostna moka (fosforno gnojilo)
- mineralni kalcijev karbonat (kalij)
- lesni pepel (kalij, fosfat)
- posušeni živalski gnoj
- tekoče gnojilo iz morske hrane (dušik, kalijev karbonat in fosfat)
- tekoči živalski gnoj

Drugi izboljševalci tal:

- odpadni gobji kompost (konjski gnoj, šota, apnenec - za gojenje gob)
- odpadna volna
- morska hrana (alge)
- odpadni hmelj (organske in hranljive snovi)
- šota (izboljšuje zgradbo tal in veže vodo)

Ne gre pa zanemarjati **zeliščnih škropil in gnojil** iz kopriv, pelina, gabeza, poljske preslice, pardižnikovih listov, rabarbare, čebula in česna...

Kislost in bazičnost tal je odvisna od vsebnosti apnenca. PH zvišamo z apnencem, znižamo pa z dodajanjem komposta ali gnoja.

Vrednost zelenega gnoja (podor) je v organskih snoveh, ki povečajo biološko dejavnost v tleh. Podor omogoča rastlinam tudi dostop do hranilnih snovi.

prizma d.o.o.

VELENJE

RASTLINJAKI

ZIMSKI VRTOVI IN OPREMA

Iz našega programa Vam nudimo:

- * RASTLINJAKE
- * ZIMSKI VRT
- * TOPLE GREDE
- * KOMPOSTNIK
- * KOMPOSTER - drobilec
- * OPREMO RASTLINJAKOV:
- malo vrtno orodje
- sobne kalilnike
- namakalne sisteme za rastlinjake in vrtove
- setvene platoje
- ogrevanje
- zaščne folije - UV stabilne
- mreže za senčenje
- polikarbonatne dvo- ali tro-slojne plošče
- PHILIPS žarnice za pospešeno rast zelenjave in cvetja

PRIZMA d.o.o., Špeglova 2, Velenje

Tel.: 852-909 Fax.: 854-994

VRTNARSTVO IN
CVETLIČARSTVO

KRAJNC RAJKO

Lesarska c. 31, 63331 NAZARJE
TEL. 063/832-491

**- PRODAJA VRTHNIH SADIK
IN CVETJA**

- IZDELAVA ŠOPKOV

SEMENARNA

BRAZDA

Anita Stropnik
Primorska ulica 4
63325 Šoštanj
tel. (063) 881-190

- velika ponudba semenskega krompirja iz uvoza
- velika izbira domačih in uvoženih semen
- čebulice rož (begonije, gladijole, lilije, gloksinije, dahlie, irisi)
- zemlje za rože, uvožene in domače
- lončki za rože
- orodje
- gnojila
- zaščitna sredstva za varstvo rastlin pred boleznimi in škodljivci
- kmila

Vrtnarski koledar

	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Čas kalje- nja (dnevi)
Cvetača rana											10
srednje rana											
Zelje srednje rano											10
pozno											
Ohrovt rani											10
Podzemna koleraba											10
Repa strnišna											7
Brstični ohrovt											10
Kitajski kapus											10
Korenček rani											14
pozni											
Zelena											21
Petersilj											28
Mesečna redkvica											6
Redkev zimska											6
Rdeča pesa											14
Solata za siljenje											7
rana											
letna											
zimska											
Endivija											14
Radič sladkornik											14
kot solatnik											
za siljenje											
Motovilc											28
Vrtna kreša											7
Špinača											21
Blitva											14
Paradižnik											14
Jajčevc											14
Paprika											14
Kumare											8
Jedilne buče											8
Beluše											28
Drobnjak											14
Čebulček											
Por poletni											14
zimski											
Česen jesenski											14
spomladanski											
Fižol visok											9
nizek											
Grah visok											8
nizek											
Bob											14

Setev

marec, april, maj v zaprto gredo, zabožke (vrt, terase, okenske police itd.)
Zahteve: veliko svetlobe, kakovostna, neprevlačna zemlja, seme po setvi prekritjemo s tanko plastiko zemlje in nato pokrijemo zabožke s steklom.
Vlaženje ne sme biti premočno.

Setev na prosto

Presajanje sadik na prosto

Pred tem enkrat ali večkrat prepikiramo mlade rastline v ogrevane ali zaprte grede ali v zabožke na razdaljo, ki jo zahtevajo sadike. Pravilno razvite in zdrave sadike vrtnin nato presadimo na prosto.

Pridelek

TRGOVINA - EN KRAJCAR

Loke 5
Ljubno ob Savinji
tel: 841-512

HUMOVIT 10 L	→	230,00
HUMOVIT 5 L	→	130,00
GARDIN 5 KG	→	370,00
ORGANO 5 KG	→	399,00
BIOPOST 10 KG	→	340,00
BIOPOST 30 KG	→	980,00
CVETAL 1 L	→	320,00
CVETAL 0,5 L	→	199,00
VRTNA SEMENA	→	85,00

***

Na zalogi že gnojila:

KAN. NPK 15-15-15, NPK 6-12-24,

NPK 9-15-15.

DUSETI d.o.o.

TRGOVINA - SERVIS

PARIŽLJE 8/a, 63314 BRASLOVČE

Tel. & Fax: 063/720-598

- POOBLAŠČENI PRODAJALEC IN SERVISER IZDELKOV

STIHL®

Jonsered

- motorne žage
- vrtno kosilnice
- motorne kose
- motorne škroplilnice
- rezervni deli

- SERVIS IN PRODAJA KOSILNIC BCS
- PRODAJA REZERVNIH DELOV BCS, ACME, LOMBARDINI, MAG

Na generalna popravila motorjev dajemo 1 leto garancije!

Ob nakupu stroj sestavimo, izvršimo nastavitve in vas poučimo o delovanju stroja!

Odprto: - vsak dan od 7. do 18. ure

- sobota od 7. do 12. ure

VABLJENI!

Prilogo Moj vrt pripravila Slavica Tesovnik

Viri: HAMILTON G. 1991: Naravno vrtnarjenje. Državna založba Slovenije, Ljubljana; OMAHEN M. 1988: MOJ BIO - VRT Vrtnarjenje brez kemije. ČGP Delo, Ljubljana

**STOPITE V POMLAD Z OBISKOM
V VRTNARSKEM CENTRU IN
KEMOZAŠČITI!**

VRTNARSKI CENTER

- semenski in sadilni material
  - vse vrste gnojil in substratov
  - opora iz bambusa
  - raznovrstna posoda za sobne, balkonske in vrtno rastline
  - folija za zaščito posevkov
  - pocinkane in plastificirane zaščitne mreže za vse namene
- Stalno imamo na zalogi bogat izbor aranžerskih materialov ter nagrobnih dodatkov.

Zadruga mozirje

Z.O.O.

Mercator - Zgornjesavinjska kmetijska zadruga Mozirje z.o.o.

KEMOZAŠČITA

Dodatno Vam v poslovalnici Kemozaščita v Mozirju nudimo pester izbor zaščitnih sredstev ter vrsto artiklov iz programa za vzrejo malih živali.

Pri nakupu Vam bomo z veseljem pomagali, lahko pa Vam blago dostavimo tudi na dom. Pokličite nas na številko

063/831-045

ZAGOTOVITE SI ZADOVOLJSTVO S PRAVOČASNIM NAKUPOM

EKOLOŠKO HORTIKULTURNO DRUŠTVO

SAVINJSKI GAJ

Hribernikova 1
63330 MOZIRJE

**Savinjski gaj pomladi 1995
posajen kot slovenski vrtovi nekoč.**

Poleg veličastnih tulipanov si lahko ogledate tudi deset tisoč sadik spominčic, mačeh, marjetic, trobentic in drugega pomladanskega cvetja.

Razcvet gredic pričakujemo konec aprila.

Ljubitelje cvetoče pomladi vabimo na sprehod med domačimi in udomačenimi cvetovi.

**VRTNARSTVO -
CVETLIČARSTVO
PRI SKAZU -**

BIDER JELKA

Dobletinska 9, Nazarje

tel.: 831-026

S pomladjo pride čas drobnih pozornosti in čas, ko sveže uredimo naše domove.

Mogoče Vam lahko pomagamo:

- šopki, poročni šopki
- lončnice, darila, ikebane
- aranžmaji, venci, ki Vam jih tudi dostavimo
- sadike za vrt in hišo

Obiščite nas:

PON - PET od 7h do 18h

SOB od 8h do 17h

NED od 9h do 12h

življenje malo zastalo.

Takoj po vojni pa so se pričele težave, ki so izvirale iz dejstev, da so si poedinci prisvojili določene položaje v zavodu in po svoje vodili poslovanje, največ v svojo korist. Tako je seveda razumljivo, da je vrsta pokončnih ljudi v kraju opazovala to početje in bila zaskrbljena za svoj denarni zavod. Že občni zbor leta 1920, 29. po vrsti, je pokazal, da se članstvo ne strinja s poslovno politiko posojilnice. Tedanji krajan, Franc Podbrežnik je s svojimi priskledniki spet dosegel svojo izvolitev kot načelnik, čeprav so ljudje želeli na tem mestu Ignaca Rupa. Že takrat so očiteli načelniku Podbrežniku prisvajanje kompetenc in nesmotrno poslovanje. Pomagalo ni nič, ker je Podbrežnik imel svoje somišljenike v samem vodstvu posojilnice, vsi skupaj pa so delali mimo pravil in zakona. Stvari so se razvijale tako daleč, da je skupina članov posojilnice maja 1922 poslala na celjsko sodišče pritožbo in zahtevek, da se zadnji občni zbor posojilnice razveljavi, ker da ni potekal po pravilih posojilnice in skladno z zakonom. Vlogo so podpisali: Alojz Mikuš, Anton Marovt, Ivan Krajnc, Marija Šarb, Liza Žehelj, Marija Krajnc, Kropa, Franc Trbovšek, Ana Konečnik, Franc Kolenc, Vekoslav Juršič, Ivan Pečnik, Anton Rojten, dr. Josip Bobisut, Ivan Volovšek, sestavil pa jo je gornjegrajski notar.

Kaj so očiteli vodstvu posojilnice?

- kršenje zadružnih pravil, ker zbor ni bil predpisano sklican (le na oglasni deski),
- praviloma je smel vsak član posojilnice imeti le do 50 ustanovnih deležev, vodstvo pa je zaradi glasov pri odločanju dovolilo določenim članom mimo predpisov po 100 deležev, to pa je spet omogočilo izvolitev oporekanega vodstva,
- opozorila na samem zboru, da je ravnanje nezakonito, sta takoj zavrnila vodilna Fran Kocbek in Franc Podbrežnik, to pa je povzročilo, da je veliko število članov protestno zapustilo zbor, ki je potem odločal brez potrebnega števila udeležencev,
- dokazovali so, da so nekaterim (nezanesljivim) članom kar na zboru znižali število deležev,
- niso upoštevali pooblaščenec upravičeno odsotnih,
- vdovi zdravnik, Ani Konečnik, ki je imela v deležih pokritje za svoje posojilo, je Kocbek zabrusil, da so ji posojilo tako ali tako odobrili "kar po domače", kar je bilo seveda neprimerno natolcevanje,
- pritožniki so opozorili, da posojilnica deluje le v interesu družbe Podbrežnik

in drugovi, ki je rizično podjetje, ker je zainvestirano in mu grozi stečaj. Posojilnica je brez sklepa zbora postala članica (delničarka) te družbe, ki je imela že tedaj v zavodu 220.000 K dolga brez kritja.

Seveda je bilo naštetu še veliko tega, kar ni bilo pravilno, tudi to, da je Kocbek tajnik posojilnice in hkrati revizor Zadružne zveze v Celju in torej ta Zveza ne bo nič pokrenila za izboljšanje stanja v posojilnici.

Zanimivo, sodišče se je izreklo za nepristojno in pritožbo zavrglo.

Stvari so se razvijale zelo zaskrbljujoče in leta 1930 je na občnem zboru (izrednem) zahteval ravnatelj Zveze slovenskih zadrug iz Ljubljane, gospod Trček, odstop vodstva posojilnice in

pojasnil brez dlake na jeziku resnično stanje v zavodu, ki da je zaradi posojil Podbrežnikovi družbi nelikviden in mora dobiti prisilno vodstvo. V naslednjih letih so bili napori novih ljudi v posojilnici brezuspešni, saj so ljudje dvigovali svoje vloge, posojilnica pa je tonila v posojilih. Leta 1941 (11.3.) je prišlo do zahtevka za likvidacijo, ki pa zaradi druge svetovne vojne ni bila več uresničena. Vojna je tako zbrisala sledi nekega nepoštenja in zlorab v tako uglednem denarnem zavodu, kot je bila Posojilnica Gornji Grad.

Vse sodne akte, iz katerih je vsebina povzeta, hranijo v Zgodovinskem arhivu Celje.

Zelo zanimiva knjiga

Celjski zgodovinar mg. Milko Mikola je napisal dokumentarno knjigo pod naslovom Sodni procesi na Celjskem 1944 - 1951. Knjiga obsega 276 strani in vsebuje tale poglavja: Delovanje partizanskih vojaških sodišč na Celjskem v letih 1944 - 1945, Proces pred vojaškim sodiščem julija in avgusta 1945 v Celju, Proces pred senatom sodišča slovenske narodne časti, julija in avgusta 1945 v Celju, Proces pred okrožnim in okrajnim sodiščem v Celju v obdobju 1945 - 1951 in Pregled nekaterih pomembnejših procesov pred okrožnim in okrajnim sodiščem v Celju v letih 1945 - 1951.

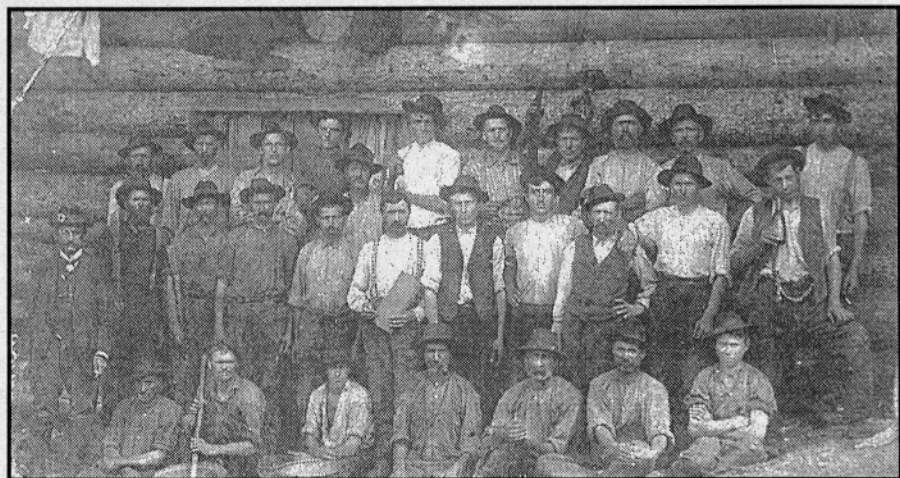
Pisec navaja tudi sezname žrtev tedan-

jega vojaškega sodstva, največ se nanaša še na vojni čas.

Ker je nekaj časa delovalo sodišče IV. operative cone NOV tudi v Gornjem Gradu, je najti v knjigi dosti podatkov o dogajanju v naši Dolini.

Seveda je treba poudariti in tega se pisec tudi zaveda, da viri za vojne čase niso povsem točni, popolni in zanesljivi, so pa zajeti tisti, ki jih je zgodovinar Mikola uspel podkrepiti s pisnimi dokazi. Gotovo je tematika potrebna še nadaljnjih raziskav in pričakovati je, da bo prizadevni strokovnjak Milko Mikola to delo še nadaljeval.

Isčemo stare fotografije

Na območju Menine so veliko oglarili. Uprava tedanjega veleposestva je najela cele skupine dobrih oglarjev, ki so kuhali bukov les na mali ravnici, tej še danes pravijo domačini "Vognca". Na sliki, ki je iz časa pred prvo svetovno vojno, vidimo skupino oglarjev. Kot lahko slutimo, je prvi z leve graščinski gozdar. Sliko je poslal Feliks Žmavc iz Bočne.

Zdravniški nasveti

Vprašanje:

Stara sem dobrih 40 let, tehtam 20 kilogramov preveč in imam težave zaradi povišane maščobe v krvi. Pogosto me bolijo kolena.

Nihče me ne razume, še najmanj pa moj zdravnik, ki pravi, naj najprej shujšam, potem pa jamram. Tudi mož ni nič boljši. On je lahko suh, saj še jesti nima časa, ko je kar naprej v gostilni ali pa na jagi. Največ pa ima povedati tašča, ki je od same žlehnobe suha kot poper.

Prosim, povejte mi, kako naj shujšam in znižam holesterol.

Moje pismo, prosim, napišite tako, da me ne bodo spoznali, ker bo potem še huje.

Alojzija

Odgovor:

Draga Alojzija!

Takih Lojzk, Ančk, Mick, Mink, Tončk in Franč itd. je v tej naši dolini (Šentflorjanski?), žal, toliko, da vas ne more nihče prepoznati. Kdorkoli se bo znašal nad svojo, da ga po časopisu vlačijo, se bo obnašal kot mačka, ki ji stopiš na rep...

Lojzka, ne zaradi vašega zdravnika, "ljubljenega" tašče ali "potepivnega" moža, ampak zaradi sebe morate nekaj narediti zase. Še kako dobro vem, da je težko hujšati. Vendar se je vredno potruditi, saj veste, da so vam kilogrami že načeli zdravje.

Hujšanje še zdaleč ne pomeni le stradanja. Izgubo teže, ki jo na tak način dosežemo, navadno hitro nadomestimo, ko mislimo, da smo dosegli željeni učinek, ali ko nam zmanjka volje, ker je količina odvečnega sala prevelika. Človek, ki hujša, mora spremeniti način življenja. Najpomembnejše je, da se za hujšanje (istočasno to pomeni tudi zniževanje maščob v krvi) resnično odločite. Na tehtnico morate dati vse dobre in slabe strani za vašo odločitev. Prepričana sem, da bodo odtehtale dobre, npr. izboljšano zdravje, lepši, bolj mladosten in privlačen videz, nova garderoba, zavistna tašča, presenečen mož in tako naprej...

Potem se morate odločiti, kako boste začeli hujšati. Svetujem vam, da svoje odločitve ne obešate na velik zvon. Ne zato, ker vam mogoče ne bi uspelo (Uspelo vam bo, če boste res želeli.), ampak zato, da se boste izognili hinavskim komplimentom, ki bi vas lahko zavedli, da bi bili prehitro zadovoljni. Na ta način boste takrat vedeli, da je učinek vaših naporov viden, ko bo to res.

Ponovno poudarjam, da hrana ni najpomembnejša pri hujšanju. Odločiti se morate, da se boste začeli več gibati. Seveda to ne pomeni, da morate čez en teden na Raduho in bo vse rešeno. Če vas bolijo kolena, je to zanje lahko to celo nevarno, dokler jih ne boste razbremenili odvečnih kilogramov. Lahko pa se odločite za sprehode, ki morajo biti redni, vsak dan nekoliko daljši in hitrejši. Za kolikšen telesni napor in kakšno stopnjevaje le-tega ste sposobni, boste sami najbolje občutili. Vsaj v začetku ne pretiravajte. Če imate resnejše težave s koleni, je primernejše od sprehodov plavanje, kolesarjenje ali gimnastika, pri kateri kolena niso obremenjena (n.pr. leže).

Pomembno je, da se v začetku ne precejujete, še vedno ste mladi, vendar ne več prav rosno, pa tudi brez kondicije ste. Če boste vztrajni, boste prav presenečeni, česa vsega ste še sposobni. Omejitev pravzaprav ni. Vse je odvisno od vas. No, in zdaj sva pa pri hrani. Profesor dr. Pokoren, naš najbolj znan dietetik, pravi, da je za trajni učinek hujšanja pomembna sprememba prehrabnih navad. Od praktičnih nasvetov navaja naslednje: kupovanje hrane po vnaprej sestavljenem seznamu, dovolj časa za uživanje obrokov, pogrinjek, odstranitev motečih dejavnikov pri hranjenju, dosledno odstranjevanje virov "nezavednega" uživanja hrane, kot so slane palčke, bomboniere, žgane pijače, analiza dejavnikov, ki privede jo do nenadzorovanega uživanja hrane, postavljanje kratkotrajnih ciljev, nagrajevanje...

In zdaj sva res čisto konkretno pri hrani. Čemu se morate odreči?

Prepovedano vam je mastno,

predvsem svinjsko meso, mastna govedina in vsi izdelki iz svinjskega mesa, prav tako drobovina, paštete in jezik.

Lahko jeste predvsem plavo morsko ribo, pusto teletino, kuhano govedino, race, gosi, zajce in kuhano jagnjetino. Vsako meso lahko pečete le brez maščobe ali na žaru.

Od jajca lahko pojedete le beljak, tudi majoneze in podobnih omak ne smete jesti.

Mleko lahko pijete le posneto, enako velja za kislno mleko. Masla, smetane in polnomastnih sirov ne smete jesti! Lahko si privoščite veliko zelenjave, tudi krompirja, le da ni pripravljena na maščobah. Z grahamom in fižolom v zrnju ni treba pretiravati.

Tudi sadje lahko uživajte, seveda prav sladko ni primerno, izogniti pa se morate orehom, lešnikom, kokosu, suhemu sadju, mandeljnom in rozinam.

Od kruha je najprimernejši črn, polbel ali graham kruh, vendar tudi ta v malih količinah. Pecivu se raje povsem izognite. Tudi sladkarije je najbolje kar črtati z jedilnika. Če pa se vam že zdi, da se jim ne morete povsem odreči, si jih včasih privoščite, vendar malo in oslajene z umetnimi sladili. Od pijač pijte črno kavo, sadne sokove in čaj brez dodanega sladkorja, lahko z umetnimi sladili. Dovoljeno je vino v zelo mali količini, pivo pa ne.

Prepričana sem, da boste krasno shujšali, če se boste držali

vsega, kar sem vam napisala. Tudi maščobe v krvi se vam bodo znižale.

Če pa boste dodali še nekaj kozmetike in nekoliko obnovili garderobo (Ne bo problem, saj boste prihranili pri hrani...), sem prepričana, da se bo tudi vaš lovec zamislil in se začel bolj razgledovati v najožjem domačem lovišču ...

dr. Maja Natek,
spec. spl. med.

P.S.

Čeprav sprašujete samo, kako bi znižali holesterol in shujšali, mislim, da bi potrebovali še en nasvet, t.j. kako urediti odnose s taščo. Žal, to presega moje znanje. Tudi nikogar ne poznam, ki bi to znal. Pravijo pa, da včasih pomaga, če vsakokrat dosledno pred besedo tašča rečete "ljubljenega". Ščasoma menda začnete verjeti.

In še nekaj. Prosim, sporočite mi, kako uspešni boste v svojem prizadevanju za znižanje telesne teže. Mogoče bi še jaz poskusila..

Bralke in bralce obveščamo, da lahko vprašanja za zdravnika pošiljajo tudi direktno na naslov: dr. Maja Natek, Zdravstvena postaja Ljubno, Foršt 55, 63333 Ljubno ob Savinji.

KMETIJSKA
SVETOVALNA
SLUŽBA
SLOVENIJE

LETNA SKUPŠČINA GOVEDOREJSKEGA DRUŠTVA

V petek, 24. februarja je v Šport centru Prodnik potekala letna skupščina Zgornjesavinjskega govedorejskega društva, ki se je je udeležilo preko sto članov in predstavniki strokovnih služb ŽŽV, Zadruga Mozirje in inšpekcijskih služb.

V društvo je včlanjenih 123 kmetov. V letu 1994 je društvo organiziralo strokovno predavanje o prehrani krav molznic. Upravni odbor društva je v povezavi s strokovnimi službami ŽŽV razpravljal o osemnjenanju in selekciji krav, aktivno smo spremljali problematiko pomanjkanja telet. Prireja mleka je v močnem porastu. V letu 1993 je bilo na kravo odkupljenega 2.397 l mleka, v letu 1994 pa 3.341 l. V AP kontroli je 7 kmetij, skupaj je bilo v letu 1994 v A in AP kontroli 2.153 krav (58 % staleža krav). Zaskrbljujoč je podatek, da število bikovskih mater iz leta v leto pada (leta 1986 je bilo na našem območju še 74 živali, v letu 1994 le še 34). Problem predstavljajo tudi reje, okužene s kužno boleznijo IPV/IBR. Če ne bo v naših hlevih bikovskih mater, tudi ni pričakovati vidnega selekcijskega napredka. Še vedno se pojavljajo problemi pri distribuciji semenja za osemnjenanje. Po podatkih ŽŽV Celje, PE Mozirje je bilo 4.156 osemnjenih plemenic (1. semenitev), od tega 3.332 krav in 824 telic. Procent obrejitve po prvi semenitvi je preko 70 %, kar je zelo soliden rezultat. Razveseljiv je podatek, da je bilo preko 50 % semenitev s testiranimi biki. Uporabljeno je bilo seme 53 različnih bikov rjave pasme. V prihodnje bi želeli, da se to število zmanjša. Ob tej priliki smo poslušali tudi predavanje mag. Čepona o pitovnih

lastnostih rjavega goveda. Glavno razmišljanje je bilo namenjeno lastnostim, ki jih rjavo govedo pridobi z vnosom AR.

Predstavniki zavarovalnic Triglav, Adriatic in Zavarovalnice Maribor so predstavili zavarovalne pogoje za živino za leto 1995. Za člane društva nudijo vse zavarovalnice 10 % popusta pri zavarovanju živine. Z zanimanjem smo prisluhnili tudi tolmačenju novega zakona o veterini, ki med drugim prinaša tudi reorganizacijo veterinarske službe.

Nanizanih je bilo več problemov, s katerimi se srečujejo rejci goved. Strokovne službe bomo po svojih močeh rejcem goved pomagale, da bodo lažje prišli do dobrih rejskih rezultatov, ki bodo povečali dohodek na kmetiji. Kot glavno nalogo za leto 1995 si je društvo zastavilo realizacijo programa osemenjevanja, ki ga bo pripravila selekcijska služba pri ZŽV. Udeležili se bomo tudi letnega pregleda bikov rjave pasme v Preski, vsi člani društva bodo tudi prejeli kataloge bikov rjave pasme.

Ob tej priliki smo Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano poslali tudi predlog za podporo pitanja na paši (reja krav dojilj, rejníc, pitanje volov...). Za mnoge višinske kmetije v Zgornji Savinjski dolini je to najprimernejša oblika prireje goved. Podpora naj bi bila usmerjena na enoto pašne površine. Ker ta usmeritev ohranja poseljenost in kulturni videz višinskega sveta, si bomo na vseh ravneh prizadevali, da bo država ta predlog finančno podprla.

Štefka Goltnik

1995 - EVROPSKO LETO VARSTVA NARAVE

Vsakodnevno lahko sami opazimo, kako se poslabšuje naše okolje. Čisti potoki so le še izjeme. Zrak je tudi v manjših naseljih prepojen z žveplovim dioksidom. Če gremo na sprehod v gozd v bližini naselij, si poleg prvih rožic, znaničev pomladi, lahko ogledujemo številna divja odlagališča smeti. Vedno bolj resna so tudi opozorila znanstvenikov, podprta z dokazi, da je naš planet Zemlja že hudo ogrožen zaradi nespametnega ravnanja človeka z naravo. Naša, "zahodna kultura" odnosa do narave je taka, da se imamo za gospodarje. Naravo brez pomislekov izkoriščamo in neusmiljeno preoblikujemo. Čeprav imajo vsa živa bitja (tudi rastline in živali) enako pravico do življenja, se pri iskanju svojih koristi ne oziramo na druge.

Na srečo se pri ljudeh prebujata zavest, da je treba spremeniti način življenja in se pri zadovoljevanju svojih potreb ozirati tudi na naravo. Seveda gre to mnogo hitreje v bogatih in urejenih državah. Kljub težkim časom tudi v Sloveniji, kjer se marsikdo s težavo bori za dostojno preživljanje, na okolje nismo pozabili. Slovenija je leta 1993 postala članica Evropskega sveta in s tem je prevzela obveznosti in tako tudi sodelovanje v programu Evropsko leto varstva narave 1995 (kratica je ELVN 1995). Zdaj imamo priložnost, da dokažemo, da tudi na področju varstva narave sodimo v krog evropskih držav.

Maja 94 je slovenska vlada imenovala Slovenski komite za ELVN 95, ki bo koordiniral aktivnosti v Sloveniji in vzdrževal stike

z ustreznimi organi Sveta Evrope. Člani komiteja so predstavniki vladnih in nevladnih organizacij. Decembra 93 je bil sestavljen okvirni program aktivnosti Slovenije za ELVN 95 in predložen Svetu Evrope. Tu je bil sprejet in je postal sestavni del evropskega programa.

Slovenski okvirni program zajema: 1. Vključitev Slovenije v mednarodne standarde na področju varstva narave:

- ratifikacija mednarodnih konvencij in sprejem spremljajočih protokolov,
- predložitev seznama lokacij za Ramsarsko konvencijo (močvirja).

2. Zakonodajno in organizacijsko področje:

- prilagoditev domače zakonodaje mednarodnim standardom in izboljšanje in reorganizacija strokovnih služb,
- razglasitev območij, ki so pomembna za evropsko mrežo zavarovanih območij, to so Kočevski, Notranjski in Pohorski naravni park,
- pripraviti seznam najpomembnejših kraških jam in ga predlagati za vključitev v evropsko mrežo.

3. Nadaljevati in pospešiti delo na sledečih projektih:

- kartiranje habitatov Slovenije,
- nadaljevati delo na Rdečih seznamih ogroženih vrst,
- vzpostaviti naravno povezavo med alpskim in dinarskim prostorom predvsem za migratorne vrste sesalcev,
- ponovna naselitev bobra v Sloveniji,
- mednarodno štetje bele štorke.

4. Delo na izobraževalni, raziskovalni in informativni ravni:

- vzpodbuditi in financirati raziskovalne programe na univerzah in inštitutih ter drugih raziskovalnih organizacijah,
- organizirati razstave, predavanja in okrogle mize, delavnice in podobno,
- organizirati programe izobraževanja in osveščanja za mladino in odrasle,
- promoviranje varstva narave v medijih,
- publiciranje.

5. Vključevanje nevladnih organizacij (društev):

- vključevanje in povezovanje nevladnih organizacij v ELVN 95,
- organiziranje finančne in organizacijske podpore za delo nevladnih organizacij za izvajanje programov na področju varstva narave.

Vsebinski poudarek ELVN 95 je

Slovenska veterinarska zveza

IBR/IPV INFEKCIJA

Infekcija z virusom IBR/IPV je kužna bolezen govedi, katero so v Evropi kaznali in tudi laboratorijsko potrdili že v šestdesetih letih.

Povzročitelj spada v skupino herpes virusov, razširjen pa je po vsem svetu. V organizmu

pride z dihavanjem ali pri spolnem kontaktu, prenese pa se lahko tudi z inficiranim semenom.

Incubacija traja 5-7 dni, včasih pa lahko od infekcije do zrgavanja preteče tudi 20-60 dni.

Če infekt vdre v organizem preko dihalnih poti, se razvije respiratorna oblika bolezni (IBR- Infekciozni Bovino Rhinopneumonitis), ki se izraža v povišani temperaturi -do 40 stopinj Celzija, kašlju, neješčnosti, vnetju očesnih veznic, nosnem izcedku, padcu mlečnosti, včasih žival tudi pogine.

Če pa pride do infekcije preko roditelj, se razvije genitalna oblika (IPV- Infekciozni Pustulo Vulvovaginitis). Zanj so značilni mehurčasti izpuščaji po sluznici sramnice in nožnice, gnojni izcedek, vnetje roditelj in težave pri reprodukciji (zrgavanje brejih krav in telic ter podaljšanje poporodnega premora). Pri moških živalih se 1-2 mm veliki izpuščaji pojavljajo po prepuciju in penisu.

Pri teletih se bolezen lahko pojavlja tudi v živčni obliki, za katero so značilne težave pri gibanju, depresija, ekscitacije, veslanje z nogami in skrtnanje z zobmi.

Z epizootiološkega stališča predstavljajo največji problem tako imenovane latentne okužbe. To so bolne ali okužene živali, ki so bolezen že prebolele in ne kažejo nobenih znamenj bolezni, še vedno pa so nosilke virusa. Žival, ki se okuži s povzročiteljem IBR-IPV infekcije, ostane doživljenjski nosilec virusa. V organizmu se virus zadržuje v perifernem živčnem sistemu, za njegovo aktiviranje pa je potreben stres (transport, pojatev, porod, razna obolenja in okužbe z drugimi klicami).

Na podlagi kliničnih znakov lahko le posumimo na IBR-IPV infekcijo, dokončno in zanesljivo diagnozo pa lahko postavimo le z laboratorijsko analizo krvnega vzorca.

O razširjenosti IBR-IPV infekcije v slovenskem prostoru ni mogoče dati točnih podatkov, ker so do sedaj bile analize opravljene le v hlevih z bikovskimi materami. To pa zato, ker morajo biti vse reje bikovskih mater, iz katerih prihajajo biki v osemenjevalne centre in v prirodne pripuste, proste infekcije IBR-IPV. Rezultati pregleda krvnih vzorcev v zasebnih rejah bikovskih mater so razmeroma ugodni, čisto drugače pa je v družbenih farmah, kjer prevladuje govedo črno-bele pasme. Tu je odstotek IBR-IPV pozitivnih živali izredno visok. Na območju Upravne enote Mozirje je bilo v 29. rejah preiskano 411 govedi, od katerih je v petih rejah pozitivno reagiralo 26 govedi.

V naših rejskih razmerah je najbolj običajen način širjenja bolezni s prirodnim pripustom ali pa vnosom infekta z nakupom iz nekontroliranih rej, zato priporočamo nakup govedi le iz preverjenih, laboratorijsko ugotovljenih negativnih rej (zaenkrat so to predvsem hlevi z bikovskimi materami).

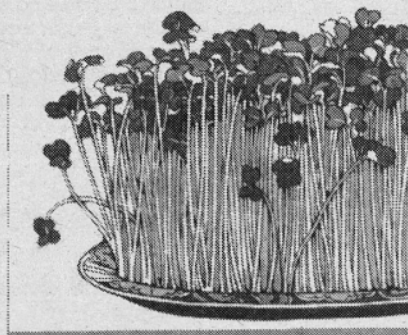
Literatura: Veterinarski priročnik 1989; Kmetovalec, januar 95; Hostnik - Virus IBR-IPV; Veterinarske novice 4/92; Hostnik, Železnik - Serološka študija IBR-IPV okužbe v rejah bikovskih mater

Marjan Lešnik, dr. vet. med.

Si želiš svoj vrt?

Mladi bobenček ti tokrat namiguje, da začneš vrtnariti. Odločiš se lahko za gredo na vrtu ali lonček na okenski polici. Rastline in cvetice potrebujejo skoraj toliko pozornosti, kakor tvoji ljubljenci in ti sam. Zato pazi nanje! Izбираš lahko med gojitvijo lepotnih rastlin ali okrasno zelenjavo, pod streho ali na planem. Opazuj prve sejance, kako bodejo iz zemlje in videl boš, kako vznemirljivo in hvaležno je to delo.

3. Seme prekriješ s suhim papirjem ali s čistem krožnikom, da je zatemnjeno, dokler ne vzklije.

4. Tri dni kasneje poseješ drugo polovico papirja s semenom gorčice. Ker gorčica hitreje kali, lahko porežeš obe hkrati. Papir navlažiš in posejano seme ponovno prekriješ.

5. Ko je kreša 1,3 cm velika, prekrivalo odstraniš, krožnik pa postaviš na sončno okensko polico (Ne pozabi navlažiti pivnika!). Ko so rastline 7,5 cm velike, jih lahko porežeš s škarjami.

6. Rastline so okusne na namazanem kruhu ali v solati. Če bo doma vzgojena solata všeč tudi drugim, poskrbi, da je bo vselej dovolj. Vrečka semena zadostuje za večkratno setev.

Endivija 3

majonezo - za prijatelje solat

Potrebujemo: 500 g endivije
1 strok česna (če ti je všeč)
pehtran
mleto zelenino seme
sok 1/2 limone

2-3 žlice majoneze

Priprava: Endivijo očistimo, operemo in narežemo. Česen stremo. Iz zelišč, limoninega soka in majoneze pripravimo polivko in z njo zabelimo endivijo.

Endivijo lahko tudi na kratko skuhamo in pripravimo na isti način, le da vzamemo večjo količino.

"Uporaba" solate omili spomladansko utrujenost, zato se lahko nadte spravi volja do učenja.

Začetek je že polovica uspeha!

"Recept"

posebne sorte

Vrtnariti lahko začneš s sejanjem gorčice in kreše, ki izredno hitro rasteta. Iz dneva v dan boš bolj vesel malice, ki si jo sam pridelal.

Potrebujes: plitke krožnike, nekaj listov pivnika, po eno vrečko gorčičnega in krešinega semena.

1. Pivnik položiš na krožnik in ga zmočiš. Preostalo vodo odliješ.

2. Na polovico pivnika enakomerno porazdeliš seme kreše.

NAJ SAVINJSKIH PET

Hay!

V mesecu februarju sta se zgodila dva pomembna glasbena dogodka. Prvi se je zgodil 18. februarja. Izbirali smo predstavnika, ki nas bo 13. maja zastopal na tekmovanju za popevko Evrovizije, Eurosong 95. Zmagala je mlada, lepa Mariborčanka Darja Švajger, ki je s svojo pesmijo Prisluhni mi osvojila srca vseh poslušalcev. Najresnejša konkurenta sta bila Irena Vrčkovnik in Oto Pesner, ki sta zapela lepo slovensko pesem Oda ljubezni. Na tretje mesto so se uvrstili Avia Band, sledili so Faraoni, dobro se je odrezal tudi Jan Plestenjak, ki je s svojim komadom Ker te ljubim zasedel peto mesto. Helena Blagne ni sodelovala. Menda je zamudila rok prijave. Držimo torej pesti za Darjo, ki bo sredi maja letos odpotovala na Irsko.

Tudi drugi pomembni dogodek se je zgodil v Ljubljani. V nedeljo, 26. februarja so v mali dvorani ljubljanske dvorane Tivoli nastopili ameriški rap trio Beastile Boys. Kot predskupini sta nastopili Luscious Jackson in Hurricane ter naš raper Ali En. Beastile Boys so začeli delovati pred osmimi leti. Njihov prvi album Licensed to Ill z uspešnicama Fight For Your Rights in No Sleep Till Brooklyn je popolnoma osvojil občinstvo. Kasneje so s svojimi albumi razočarali, a se spet vrnil pred tremi leti. Izdali so svoj četrti album III Communications, ki je že dosegel milijonsko naklado. Največji hit pa je vsekakor komad Sabotage.

Pa lep pozdrav.

Katja

P.S. Za tiste, ki tega morda niste vedeli, naj ponovim, da lahko predlagate tudi komade, ki jih na lestvici še ni.

Domači del:

1. CHATEAU: Mlinar na Muri
2. POP DESIGN: Ko si na tleh
3. MAGNIFICO: 24.000 poljubov
4. 12. NASPROTJE: Poklič mi
5. ČUKI: Vseповsod ljubezen

Tuji del:

1. BON JOVI: Always
2. PINK FLOYD: Wish you were here
3. E.T. Tek je 12 sati
4. NIRVANA: Smells like teen spirit
5. KELLY FAMILY: An angel

Predlogam:

domače skladbo:

Tujo skladbo:

ime in priimek:

Naslob:

Zadruga mozirje

Mercator - Zgorajnsavinska kmetijska zadruga Mozirje s.o.o.

Vrtnarjenje v stanovanju

Kompost

Sobne rastline potrebujejo za zdravo rast posebno mešanico iz zemlje, šote in peska, v kateri so vsa hranila. Ker imajo lončnice malo zemlje, mora biti le-ta hranljiva in prepustna za vodo.

Gnojila

Bujno rast poganjkov in korenin omogočimo z gnojili. Najboljša so tekoča gnojila (ravnaj po navodilih).

Zalivanje

Večina rastlin potrebuje spomladi in poleti, ko rastejo in cvetijo, več mokrote kot pozimi, ko počivajo. Če rastline potrebujejo vodo, to najlaže ugotoviš s prstom. Suha zemlja se ne prime prsta in zalivanje je potrebno. Zemlja na prstu pomeni, da je vsega dovolj. Lončnice morajo biti v podstavkih. Ko voda priteče v podstavek, je to znak da prenehaš z zalivanjem.

Predlogi za gojitveni načrt

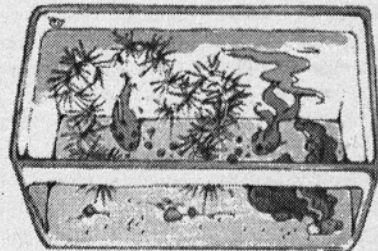
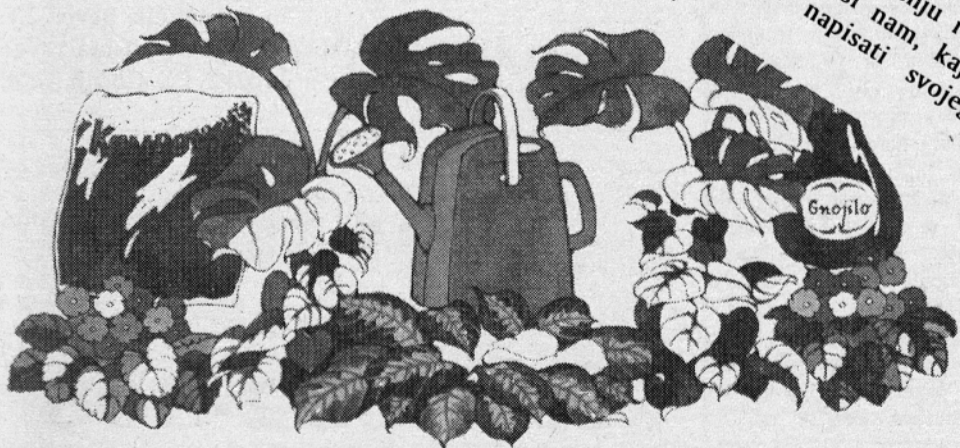
- DREVESA IZ SADNIH PEČK:** Pomaranče, grenivke, limone, mandarine posadimo zgodaj spomladi v lonce z mešanico zemlje.
- TROPSKI BISERI:** Datljevcí, ananas, avokado hruška v tvoji sobi.
- ZBIRKA KAKTEJ:** Mala bodeča puščava.
- VRT V CVETLIČNI POSODI:** obrezujes ga s škarkjami za nohte.
- RASTLINE MED KAMENČKI:** Gojenje rastlin brez trohice zemlje.
- VRT V STEKLENIČI:** Če imaš doma zlate ribice v stekleni posodi, jim posodi malo "zelenjave".
- VRT V VODI:** Če imaš doma zlate ribice v stekleni posodi, jim posodi malo "zelenjave".

P.S.

Podrobnejša navodila o gojenju rastlin lahko dobiš po pošti. Piši nam, kaj te zanima. Ne pozabi napisati svojega naslova!

✿ ✿ ✿ Urejal: Slavica Tesovnik

8. februar - kulturni praznik Slovencev

V začetku meseca februarja - meseca kulture smo s starši bili na izrednih počitnicah v Čatežu. Bilo je veliko kopanja, voženj s toboganom, iger z žogo. Malo je bilo tudi branja in učenja. Bile so pač izredne počitnice.

Med našimi počitniškimi dnevi je bil tudi 8. februar - Slovenski kulturni praznik. Odločili smo se, da si bomo na ta dan ogledali samostan in Formo vivo v Kostanjevici. Najprej smo obiskali samostan. Šli smo v galerijo Božidarja Jakca. Božidar Jakac je bil grafik in akademski slikar. Vso svojo zbirko je podaril Kostanjeviškemu samostanu, zato se galerija imenuje po njem.

V galerijskih prostorih so tudi razstavljena dela drugih slovenskih umetnikov: Riharda Jakopiča, Toneta in Franceta Kralja.

V samostanu je razstavljenih veliko kipov iz lesa, kamna in drugih mas. Po samostanskih hodnikih je razstavljenih tudi veliko kamnitih kapitelov.

Iz samostana smo odšli peš po peščeni poti. Po nekaj korakih smo zavili levo. Prispeli smo na travnik, na katerem stojijo kipi raznovrstnih oblik. Izrezljani so iz lesa. Nekateri so obarvani z živimi barvami.

Polni zanimivih vtisov smo po samostanskem drevoredu odhajali domov.

**Matija, Ana, Jaka in Tina
Šmartno ob Dreti**

Pomlad

Pomlad - je sploh kaj lepšega? Izpod zadnjih krpic snega najprej pokukajo telohi, nato pa sonce prikljče še zvončke. Počasi se vse prebudi. Ptički veselo čvkajo, rožice zacvetijo in se veselo nastavljajo soncu, ki čedalje bolj pripeka. Drevesa so se otrsela lanskih lističev, da bodo lahko pogнали novi, sveži. Kmalu se bodo tudi nabrekli popki razpočili in s svojo neizmerno lepoto in milino, kot sto let speča princeska privabljali metulje in čebele, ki komaj čakajo na slastno gostijo. Metulji so si že počesali razkuštrane glavice, prav tako tudi čebele. Veselo bo! Ptički si sramežljivo že iščejo družice, ki kot male princeske skakljajo naokrog. Pomlad je res pokukala že v vse kotičke in prebudila vse živali, tudi godrnjavega medveda, ki kot razbojnik pohajkuje po gozdu in si išče hrane. Srnice v stilu baletk skakljajo po gozdnih jasad in ne skrivajo veselja ob prihodu pomladi. Mravlje skrbno pospravljajo mravljišča, rahljajo prst ter kot prave delavke skrbijo za vse. Res, pomlad je tu. Če ne verjamete, stopite ven, na sveži zrak in se prepričajte.

**Klementina Goličnik
6.b**

Megleno jutro

Meglina jutra vedno sovražim, ker me navdajajo s tesnobo in strahom.

Ko grem po prazni ulici, se počutim kot ptica, ujeta v kletko. Hiše se zlovešče dvigajo iz daljave kot razjarjeni velikani, preprejeni z belo tančico. Ko grem mimo uličnih svetilk, vidim le nejasno svetlobo, ki je obdana z zloveščim belim dimom. Ni slišati ne žvrgolenja ptic ne lahnega pihljanja vetra. Po ulici stopajo le ljudje, zaviti v debele plašče z visokimi ovratniki. Zdi se, da so tuji. Obdani z gostim belim prahom in ne meneč se za druge, hitijo po jutranjih

opravkih. Še pes v tej moreči beli tišini izgleda kot razjarjen volk z okrvavljenimi zobmi. Z vsem srcem si želim, da se megla dvigne. A ne. Zdi se mi, da je je vedno več. Kakor bi jo tkale vile pod goro. To moreče in zlovešče jutro poživi le nasad dehtečih narcis, ki trmasto dehtijo in odpirajo svoje cvetove, nežne kot svila. Od nekod se oglasi še krokanje krokarja, ki prebiva v podrti in požgani hiši pod goro, ki zaradi te snežno bele tančice izgleda koz pošast iz pekla. Zazrem se v bližnji gozdček, iznad katerega se dviga ta bela tančica. Zdi se mi, da

jo dvigajo in preganjajo demoni in palčki, ki prebivajo v drevesnih duplih. Ne bojim se jih. Bodo končno priklicali sonce in se bo megla izgubila v daljavi, ne vem.

Megla se je končno dvignila. Zopet sem se počutila lepo kot ptica, ki jo izpustijo iz

kletke, ven, v svobodo. Lažje sem zadihala in se v nov dan podala z novimi pričakovanji in novimi upanji.

**Mojca Venek
6.b, OŠ Mozirje**

Riba v Dreti

Sem ribica. Živim v Dreti. Prej sem živila v čisti vodi, zdaj sem v umazani. Polna je steklenic, štedilnikov in druge navlake. Neke noči sem zagledala mačka na bregu. Hotel me je uloviti. Mahala sem s plavutmi in mu ušla. Maček je šel domov. Drugi dan je prišel ribič in me je ulovil. Zasmilila sem se mu, zato me je spustil in odšel domov. Ponoči sem sanjala lepe sanje, da živim v Kanolščici, ki je čista in lepa voda. Ko sem se zbudila, sem spoznala, da so bile le sanje. Veselo sem zaplavala.

Urban Tajnšek, 3.r.

Naše reke

Večina rek je v Sloveniji preveč umazanih. Vanje pritekajo odplake iz tovarn, s kmetijskih površin in gospodinjstev. V rekah je vse preveč odpadnih snovi, ki jih organizmi v vodi niso več sposobni predelati. Strokovnjaki preverjajo kakovost voda in opozarjajo, da je pri nas preveliko rek, ki spadajo v najslabši kakovostni razred. Iz takšnih rek izginjajo nekatere vrste rib in rastlin.

ln kaj moram storiti, da ne bodo po Sloveniji tekle mrtve reke? Tovarne bi morale vgrajevati čistilne naprave. Očistiti bi morali vse odpadne vode, predno pritečejo v reke. Tudi doma lahko pripomoremo, da reke ne bodo preveč umazane. Pametno uporabljamo čistilna sredstva in skrbno doziramo pralni prašek. Voda nam je za naše življenje nujno potrebna, zato moramo sami poskrbeti, da jo ohranimo čim bolj čisto.

Mlin pripoveduje

Sem mlin. V starih časih sem delal več kot danes, saj je bilo več vode kot zdaj. Takrat sem mlet tudi žito. Sedaj sem že skoraj ves razpokan od bolečin. Reka Dreta je poganjala moje kolo. Delal sem mnogo, mnogo let.

Sara Vajda, 3.r.

Žaga

Sem žaga. Poganja me reka Dreta. Nikoli se ne ustavim, ker me voda kar naprej poganja. Edino takrat, kadar mlinar ustavi mlin, se ustavim tudi jaz.

Prvo noč sem čula grom. Bilo me je malce strah. Ponoči so prišli trije roparji. Kradli so moje deske. Razjezila sem se in začela ropotati. Prišli so policaji in jih ulovili. Bila sem srečna.

Dominik Bevc, 3.r.

**Izbrale članice novinarskega
krožka OŠ Gornji Grad**

Savinjske
NOVICE

tel.: 832-306

5. Arničev zimski pohod

PD Luče in Savinjski MDO PD tudi letos organizirata zimski pohod iz Luč na Raduho. Pohod, tokrat peti po vrsti, bo v soboto, 18. marca s pričetkom med 6.30 in 8. uro pred gostilno Kmet v Lučah. Pohodniki bodo nadaljevali pot po markirani poti mimo Nadlučnika do planine Loka in po želji na vrh. Zaradi višinske razlike preko 1.500 metrov in dolžine pohoda (5 do 7 ur) terja vzpon in sestop po isti poti od vseh udeležencev primerno obutev in obleko ter ostalo opremo, predhodne koNdijske priprave in nenazadnje preudarno vedenje.

KF

Smučarski skakalni klub Ljubno Uspešna organizacija tekme za pokal Cockta

Smučarskemu skakalnemu klubu Ljubno ob Savinji je le uspelo izpeljati tekmovanje v smučarskih skokih, ki mu ga je zaupala Smučarska zveza Slovenije. Vreme skozi celo sezono ni bilo niti enkrat dovolj stabilno, da bi lahko tekmo organizirali na Ljubnem, zato so izkoristili možnost, ki jo je ponudil smučarski klub Fužinar, in tekmo 26. februarja pripravili v Dobji vasi pri Ravnah na Koroškem.

Tekmovanje je bilo ekipno in je štelu za pokal Cockta, udeležilo pa se ga je 80 tekmovalcev oziroma 20 ekip v kategoriji dečkov do 13 let. Skakalnica s kritično točko pri 33-ih metrih je bila v neprijetnih vremenskih razmerah (dež in sneg) za mlade tekmovalce kar zahteven zalogaj.

Zmagala je prva ekipa SK Triglav - Teling s 789 točkami

pred prvo ekipo SSK Velenje (753,5) in prvo ekipo SSK Ilirija - Center (707). Ekipa SSK Ljubno, za katero so nastopili Miha Govek (19 in 19,5 m), Primož Pikel (25, 25), Gašper Juvan (22,5, 24) in Luka Ajnik (27, 27), je s 600 točkami zasedla solidno 11. mesto. Kot zanimivost velja omeniti podatek, da je na tekmovanju za ekipo SSK Stol Žirovnica II. nastopila tudi 11-letna Tanja Volčjak, ki je s skokoma 22,5 in 22 metrov premagala številne konkurente moškega spola.

Sicer pa se v ljubenskem klubu pripravljajo na skupščino, ki naj bi bila še ta mesec, na kateri bodo temeljito ocenilo delo v minulih štirih letih, in izvedli volitve v organe kluba. Na skupščino bodo vsekakor povabili tudi predstavnike občine Ljubno, saj pričakujejo, da bo slednja imela dovolj poslušna tako za razvoj njihove dejavnosti kot tudi objektov za smučarske skoke.

KF

Murku prve točke v Ameriki

Skakalci reprezentance B Damjan Fras, Anže Zupan in Jure Žagar, ki se jim je pridružil tudi mladinec iz ljubenskega Smučarskega skakalnega kluba Tomaž Murko, so nastopili na treh tekmah za celinski pokal v ZDA.

V Westbyu so skakalci zaradi težav z vremenom opravili le eno serijo. Zmagal je Francoz Delaup s skokom 117,5 m, na-

boljši med našimi je bil Zupan na 15. mestu (106), Murko je bil 35. (81). V Iron Mountainu je zmagal češki veteran Dluhoš (119, 117,5), 14. je bil Zupan (107, 108), Tomaž Murko je bil 39. (81,5, 95). V Ishpremingu pa je zmagal Čeh Goder (93,5, 89,5), Zupan je bil 22., Tomaž Murko pa 26. (73, 74,5) in je tako osvojil svoje prve točke za kontinentalni pokal.

KF

4. mesto OK Zgornja Savinjska

Odbojkarice Zgornje Savinjske so izgubile še zadnjo tekmo rednega dela prvenstva v prvi ženski odbojcarski ligi, tokrat proti najboljši ekipi Klima Commerce Bled.

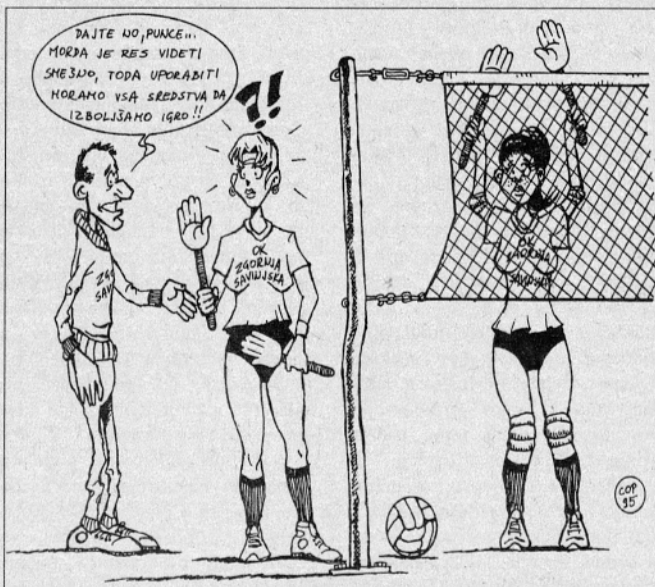
Rezultat 3:0 (15, 8, 6) za Blejke zgovorno pove, da so bile gostje, ki so tokrat nastopile brez kaznovanega trenerja Skoka, v prvem nizu povsem enakovreden nasprotnik. Imele so celo možnost zmage, vendar niso izkoristile zaključne žoge. V naslednjih dveh nizih so domačinke zaigrale tako, kot znajo, v celotnem rednem delu prvenstva so namreč izgubile le eno srečanje, in zaslužno zmagale.

Po končenem rednem delu prvenstva je vrstni red naslednji:

Klima Commerce	20	19	1	58:8	38
TPV Novo Mesto	20	14	6	49:25	28
Krim	20	10	10	36:40	20
Zgornja Savinjska	20	9	11	36:37	18
HIT Casino	20	8	12	27:44	16
LIK Tilia	20	0	20	8:60	0

V jutrišnjem prvem kolu končnice prvenstva so pari naslednji: 1. skupina: Celje - Klima Commerce Bled, TPV Novo mesto - Paloma Branik, 2. skupina: Zgornja Savinjska - Krim, LIK Tilia - ŠOU, Cimos II - HIT Casino, 3. skupina: Prevalje - Mislinja, Tabor - ŠOU Triglav.

KF

PISMA BRALCEV

OBVESTILO BRALCEM

Z začetkom veljave novega zakona o javnih glasilih (23. aprila 1994) uredništva ne zavezujejo več določila starega zakona o javnem obveščanju iz leta 1986. To pomeni, da si uredništvo posledje pridržuje vso pravico do njihove objave ali neobjave, do krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja, v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa novi zakon v tretjem poglavju. Zaradi želje uredništva, da čim večjemu številu bralcev omogoči povedati svoje mnenje, in zaradi prostorske omejenosti, opozarjamo, da bomo dosledno spoštovali omejitev največ 60 tipkanih vrstic, daljše prispevke pa bomo bodisi zavrnil bodisi skrajšali po lastni presoji. Vsi prispevki morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom (tudi v primeru institucij, strank, društev, organizacij ipd.), po možnosti tudi telefonsko številko, s katero je mogoče preveriti avtentičnost avtorja, in originalno podpisani.

Kulturni utrinek

Minil je mesec februar, mesec kulture, kot smo ga poimenovali. Zvrstile so se prireditve po šolah, po vaseh in večjih središčih. Bile so gledališke predstave, koncerti, srečanja z umetniki (g. Kmecl in škof) in še in še. Vse v spomin na našega največjega kulturnika Franceta Prešerna.

Vsak krajan, če je le želel, je lahko užil trenutke kulturnega doživetja, ki ga je izbral po svoji presoji. Lahko rečem, vse je bilo dobro, vse lepo.

Bil pa je dogodek, ki se mi zdi, da zasluži posebno pohvalo. Ko so v Gornjem Gradu igrali komedijo "Ta veseli dan ali Matiček se ženi" (Linhart), je bilo ob polni dvorani čutiti veliko

navdušenje, kar smo izkazali z bučnimi aplavzi. Po končani predstavi se je povzpел na oder sam g. župan s šopkom cvetja. Igralcem se je lepo zahvalil za prijeten večer in prosil gospo Stakne, režiserko, da tudi pride na oder (ona se v svoji skromnosti le redko pokaže). Še njej se je zahvalil in ji poklonil cvetje. Bilo je skoraj ganljivo in vredno posnemanja.

Le malokdaj se je zgodilo, da so gospoda z vrha hodili na kulturne prireditve!

**Marija Ročnik
Podhom 6
Bočna**

Še eno uničeno rastišče!

Slovenski lovci smo že pred leti, še preden je bil sprejet sedanji zakon, ki prepoveduje lov in drugače štiti nekatere živali, ki jim grozi izumrtje, poizkušali na različne načine zaščititi velikega divjega petelina in ruševca, ki jima zaradi drastičnega poslabšanja življenjskega okolja resnično grozi izumrtje. Čeprav lovci vemo, da tema dvema skrivnostnima prebivalcema naših gozdov izumrtje ne preti zaradi lovskih pušk, smo vendarle najprej odstrel skrajno omejili, nazadnje pa se mu prostovoljno celo popolnoma odpovedali. V dogovorih z gozdarji smo poskušali doseči, da bi le ti pri svojem delu, kolikor je le mogoče prizadeli področjem, kjer so rastišča divjega petelina in ruševca. Marsikaj smo v svojih prizadevanjih tudi dosegli. Kljub temu pa se življenjski prostor živalim in seveda tudi ljudem nezadržno slabša! Samo vprašanje časa je, kdaj bodo nekatere živalske vrste za vedno izginile kljub zakonom in vsem lepim besedam! Zakon o zaščiti ogroženih živalskih vrst na žalost le te štiti in varuje predvsem pred lovci. Tudi nelovcem bi moralo biti jasno, da odstrel ene živali na cca 5000 ha le te ne more resneje ogroziti. Mnogo večjo in nepopravljivo škodo pa naredijo drastični posegi v naravo! Ceste so speljane skoraj do slehernega kotička naših gozdov. Nemir, ki ga povzročajo stroji, motorne žage, kamioni, pa tudi številni gobarji, ki se s svojimi avtomobili vozijo dobesedno sredi gozdov, je tolikšen, da ga divje živali ne morejo več prenašati! Eden takih primerov drastičnega, da ne rečem kar barbarskega

posega v gozd, se je zgodil nedavno na področju Mozirskih planin! Lovec, ali pa le ljubitelj narave, preprosto ne more verjeti, da človek kot najvišje razvito bitje, lahko stori tak zločin nad naravo! Stoletni gozd, ki je kraljeval na področju od Kala proti Starim stanom, je žalostno izginil pred svojim največjim in resničnim sovražnikom človekom! Toda katastrofe še ni konec, saj se rdeča znamenja na stoletnih smrekah širijo še daleč naokoli in kažejo, da je sla po denarju in bogastvu močnejša od vseh argumentov in morale. S tem gozdom je za vedno izginilo tudi glavno rastišče divjega petelina na tem območju! Lovcev in pravih ljubiteljev narave noben strokovnjak ne bo uspel prepričati, da je bil tek poseg potreben in upravičen! Mozirski lovci proti takim in podobnim dejanjem najostreje protestiramo! Čeprav vemo, da je naš protest le glas vpijočega v puščavi, vendarle želimo opozoriti javnost, da se s takimi dejanji ne strinjamo! Povedal bi le še to, da smo v prejšnjem, sedaj tolikokrat popljuvanem režimu, večkrat le dose gli nekaj uspehov in spoštovanja dogovorjenega, medtem ko imamo sedaj občutek, da vlada na tem področju popolna anarhija! Kljub vsemu pa lovci in ljubitelji narave ne bomo vrgli puške v koruzo, ampak si bomo še naprej po svojih močeh prizadevali za ohranitev narave, ki bo nudila prijazne življenjske pogoje za živali, rastline in ljudi!

**Viktor Lukše
Praprotnikova 18
Mozirje**

Kakšno opravičilo g. Božič?

Nikakršnega opravičila nisem pričakoval od tebe, g. Bastl. Takšen korak so sposobni narediti le plemeniti ljudje, med katere pa ti ne sodiš. Povem ti pa, da niso redki prejšnji odborniki, ki mi v pogovoru zagotavljajo, da ne bi nikdar glasovali tako, kot so, če bi bil zapisnik pravočasno na razpolago. Informacijo o zapisniku SDK sem bralcem posredoval le zato, da so le-ti imeli priložnost čuti še drugo stran.

Ti kot veliki poštenjak in doslednež oz. strokovnjak, kateremu so argumenti edino merilo odločanja, si me nisi upal poklicati pred preiskovalno komisijo in mi z argumenti dokazati očitane obtožbe. In več zakaj ne? Zato, ker argumentov nikoli nisi imel, vedel si pa tudi, da bi ti tvoje izmišljotine in laži, teh se še vedno poslužuješ, z lahkoto tudi ovrgel. Da je temu tako, je dokaz uradni zapisnik SDK. Tvoja strokovnost doseže svoj vrh, ko v en koš mečeš po vsebini in po odgovornosti popolnoma različne stvari. Po tvoji domišljiji so proračunska sredstva, komunalna poraba, investicije v komunalno, sredstva sklada stavbnih zemljišč, zdravstveni denar in bivša Glinova stanovanja eno in ista stvar, pa čeprav vsak, ki se je kdaj koli le malo ukvarjal s temi stvarmi, ve, da so že načini zbiranja prej omenjenih sredstev različni, da so različni subjekti, ki s temi sredstvi rukujejo in nazadnje različni subjekti odgovornosti. Ti to vse pomečeš v en koš in pripíšeš meni. Sprašujem se, kaj je temu vzrok? Tvoje neznanje (rekel bi ne), tvoja hudobnost in maščevalnost (rekel bi da). Jaz sem bil odgovoren pri prej naštetih stvareh le za proračunska sredstva (zapisnik NI ODKRIL KAZNIVIH DEJANJ), za vse drugo, pa so bili odgovorni drugi (upravni odbor sklada stavbnih zemljišč, nadzorni odbor za nadziranje porabe komunalnih sredstev, direktorji podjetij in ustanov s svojimi strokovnimi sodelavci in ne nazadnje tudi skupščina, katere član si bil ti in tudi dvigoval roko za sprejetje marsikatero odločitve prej naštetih organov). Napake, če so bile, išči torej tam.

Mučijo te tudi bivša Glinova stanovanja. Bil si komercialni direktor Glina in si s svojim "strokovnim delom" tudi doprinesel k stanju, v kakršnega je Glin zašel. Zašel pa je na

pot, iz katere za nekatere dele Glina ni več vrnitve. Prišel je do točke, ko so poznejši voditelji videli izhod le še v oddaji Glina državi s celotnim premoženjem, tudi stanovanjskim fondom. Če se je kasneje ponudila priložnost dobiti v roke vsaj del tega premoženja nazaj, smo jo (IS) izkoristili in za 40% vrednosti kupili vsa bivša Glinova stanovanja. Pri tem ni šlo za nobeno zlorabo, kar je tudi potrjeno v zapisniku SDK. Kombinacija plačila je čisto navadna rutinirana operacija, ki jo razume vsak, ki se poklicno ukvarja s financaми, razen tebe seveda. Pripomniti še moram, da jaz nisem bil nikoli v službi v Glinu ali član kakršnega koli organa, ki bi kdaj koli odločal o čemer koli.

Vztrajno tudi trdiš, da sem o vsem, kar se je dogajalo v občini, odločal samo jaz in prikazuješ vse ostale člane IS kot ponižne "cucke", ki so vztrajno kimali mojim željam ali če hočeš zahtevam. Tudi tu se g. Bastl zelo krepko motiš! Člani IS so bili LJUDJE (z veliko začetnico), ki so vsak problem pretehtali po svojih strokovnih zmožnostih (vsak na svojem področju), skupno pa predvsem s tistega človeškega vidika, kateri ne pozna človeka le z lepo obleko oz. akademskim naslovom, temveč ČLOVEKA.

Vem, g. Bastl, da je bila za mene "usodna" tista seja IS konec leta 92, ko smo SOGLASNO zavrnilli želje oz. zahteve nekaterih akademsko izobraženih občanov po privilegijah in bonitetah. Med drugimi je bila zavrtnjena tudi tvoja zahteva po plačilu raznih investicijskih vlaganj v tvoje stanovanje v družbeni lastnini. Zahteva je bila izražena s številom s sedmimi (7) števkami. Upravičen si bil le na tretjino. To si tudi dobil in nič več. Usodna napaka, ki pa je ne obžalujem.

Resnico bom dokazal - vem pa, da je pot še dolga. Ko bodo postopki uradno končani, bom javnost o tem tudi obvestil. Do takrat pa bom molčal, ne glede na to, koliko gnojnice, g. Bastl, še boš polil po meni. Za storjeno kaznivo dejanje, ki si ga naredil s člankom, pa je že vložena obtožnica. Enako bom postopal v vseh podobnih primerih.

**Alfred Božič
Podvrh 15
Mozirje**

Programe si lahko
ogledate v
knjigovodskem servisu
INPUT, Savinjska 4 v
Nazarjah
pri g. Purnatu,
tel.: 063 832 716.

Programe lahko kupite
na 12-mesečno
odplačevanje.

Podjetniki,
trgovci, obrtniki,
knjigovodski servisi,
več kot 2000 kupcev
naših aplikacij s
področja poslovne
informatike vam lahko
potrdijo, da so
računalniški programi
našega podjetja
najboljša glasba za
vaša ušesa.

Naj vam omenimo
sedem
let izkušenj,
brezplačno svetovanje
in šolanje, hitro
servisiranje, enostavno
uporabo in zanesljivo
delovanje programov?
Ne?

OAOP
RAČUNALNIŠTVO
 (065) 27 760

KRONIKA

Mladoletnika ukradla denar

23. februarja je ob 12.41 uri na policijsko postajo poklicala Marija P. (29) iz Rečice ob Savinji in povedala, da ji je neznan storilec iz torbice, ki jo je imela v prostoru za garderobo pohištvenga oddelka blagovnice Savinja v Mozirju, odtujil 11.000 SIT. V času storitve tega dejanja so bile na oddelku tri trgovke, ki so hitro posumile, kdo bi lahko bil storilec. Policisti so s poizvedbami ugotovili, da sta to mladoletnika iz Mozirja. Tatvino sta izvedla tako, da je prvi zamotil prodajalke s povpraševanjem, drugi pa je vzel denar. Zanimivo je, da bil denar odvzet iz večjega kupa denarja v skupni vrednosti 101.000 SIT. Mladoletnika sta 2.000 SIT takoj zapravila v slaščičarni, preostali znesek pa je eden od njiju zakopal pod grmovje.

Kršil je javni red in mir

3. marca je Milan A. (32) iz Strmca okrog 23.30 ure kršil javni red in mir v gostišču Šport center Prodnik v Juvanju. Pri tem je telesno poškodoval tudi enega od gostov. Svoje dejanje bo moral pojasniti sodniku za prekrške.

OGLASI

SAVINJSKO GOZDARSKO DRUŠTVO NAZARJE SKLICUJE

OBČNI ZBOR DRUŠTVA

V PETEK, 10.3.1995 OB 10.00 URI V KULTURNEM DOMU V NAZARJAH

PROGRAM OBČNEGA ZBORA

10.00 STROKOVNO POSVETOVANJE

11.45 ODMOR

12.00 REDNI OBČNI ZBOR DRUŠTVA

VLJUDNO VABLJENI

POGREBNA SLUŽBA

CVETLIČARNA

MORANA d.o.o.

Parižlje 11/c, Braslovče

Tel. & fax 063 721-667, 721-043, 720-003

- Kompletna pogrebna storitev
- Izdelava vencev in ostalih cvetličnih aranžmajev ter dostava na dom
- Ureditev dokumentov
- Oditejemo pogrebno

POSLUJEMO 24 UR NA DAN

ZAHVALE

ZAHVALA

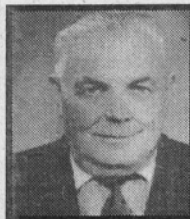
Ob boleči izgubi dragega strica

Lovra GOLIČNIKA iz Šmihela

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom in znancem za nesebično pomoč, izraze sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Zahvaljujemo se g. kaplanu Suhoveršniku, g. Strašku in g. Goličniku za lepo opravljen obred, pevcem, govornikoma g. Acmanu in g. Videčniku za poslovilne besede ter dr. Butu za njegovo zdravljenje in požrtvovalno skrb.

Hvala vsem, ki ste ga spoštovali in ga boste ohranili v lepem spominu.

Njegovi domači

V spomin
možu, atu in dedku

Francu ZAJCU

22. februarja je minilo 1 leto, kar nas je zapustil dragi mož, ata in dedek. Za vedno bo ostal v naših srcih.

Hvala vsem, ki se ustavite ob njegovem grobu in se s prižgano svečko spomnite nanj.

Vsi njegovi

Ljubezen, delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje.

ZAHVALA

V večer počitek je v 86. letu starosti odšla od nas ljubeča mama, stara mama in prababica

Marija POTOČNIK

rojena Hudej, stanujoča v Juvanju 22 a.

Iskrena hvala vsem, sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam v teh žalostnih trenutkih kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, sv. maše, ter jo pospremili na njeni poslednji poti. Hvala tudi gospodu Vratnarju za opravljen cerkveni obred in izrečene poslovilne besede.

Vsi njeni domači

VETERINARSKO DEŽURSTVO

6.3. do 12.3. Kralj Ciril, dr. vet. med. Ljubno, tel. 0609-616-978 (841-410)

13.3. do 19.3. Lešnik Marjan, dr. vet. med., Ljubija, tel. 0609-616-978 (831-219)

20.3. do 26.3. Rup Marija, dr. vet. med., Gornji Grad, tel. 0609-616-978 (843-084)

Veterinarska postaja Mozirje, tel. 831-017, 831-418, 0609-616-978

Izdaja zdravil: vsak dan od 7. do 8.30 ure.

Osemenjevanje ob nedeljah po osemenjevalnih punktih.

ZDRAVSTVENA POSTAJA MOZIRJE

Dežurna služba je vsak dan od 20. ure zvečer do 6. ure zjutraj. V soboto in nedeljo je ves dan od 7. ure (sobota) do 7. ure (ponedeljek) v zdravstveni postaji Mozirje. Možni so tudi zdravniški nasveti po telefonu 831-421 tudi v času dežurstva.

MATIČNA KRONIKA ZA MESEC FEBRUAR ROJSTVA:

1. Rodilo se je 14 deklic in 7 dečkov.

POROKE:

1. Rosenstein Slavko, 1973, Šmartno ob Dreti 16 in

Hren Marlen, 1971, Mozirje, Goličnikova ulica 10

2. Bastl Franci, 1970, Homec 27 in

Andrejovec Branka, 1973, Trnovec 14

3. Skornšek Peter, 1959, Brezje 23 in

Koren Jožica, 1961, Velenje, Šerčerjeva 13

4. Jevšnik Marko, Gaberke 40 in

Mravljak Vlasta, 1962, Gaberke 40

SMRTI:

1. Ledinek Francišek, 1926, Lepa Njiva 107

2. Jug Franc, 1929, Gornji Grad, Podsmrečje 8

3. Volovšek Antonija, 1905, Spodnje Kraše 33

4. Podlesnik Kristina, 1913, Krnica 4

5. Podvratnik Peter, 1928, Lepa njiva 62

6. Goličnik Marija, 1911, Mozirje, Cesta na Vrhe 2

7. Pustoslemšek Marija, 1914, Primož pri Ljubnem 63

8. Goličnik Lovro, 1902, Šmihel nad Mozirjem 15

9. Potočnik Marija, 1908, Juvanjanje 22 a

10. Pustoslemšek Ana, 1909, Ter 49

11. Turk Marija, 1907, Spodnja Rečica 28

12. Selišnik Franc, 1925, Potok 3

DEŽURNA SLUŽBA ELEKTRO CELJE

06.3. - 12.3. Lever Peter, Paška vas, tel. 885-150

13.3. - 19.3. Marolt Marko, Mozirje, tel. 831-877

20.3. - 26.3. Tratnik Franc, Pusto polje, tel. 831-263

V primeru, da se dežurni ne javi doma, pokličite tel. 441-242 ali 25-841, kjer dobite vse potrebne informacije.

SINDIKALNA PRAVNA POMOČ

je na razpolago članom ZSSS vsako sredo od 15.00 do 16.30 ure v prostorih Delavskega doma v Nazarjah. Odvetnik: g. Miran Jeromel.

Savinjske **NOVICE** **tel.:**
832-306

KINO MOZIRJE

11. in 12.3.1995

POLICIJSKA AKADEMIJA 7. del - ameriški film - komedija, 1994 (Police Academy 7)

Režija: Alan Metter

Igrajo: George Gaynes, Christopher Lee, Michael Winslow
Vojaki komandanta Georga Gaynesa gredo v Rusijo, da bi potolkli tamkajšnjo mafijo, ki skuša z neko računalniško igro zavladati svetu...

18. in 19.3.1995

SPECIALIST - ameriški film - triler, 1994 (The Specialist)

Režija: Luis Losa

Igrajo: Sylvester Stallone, Sharon Stone, James Woods
V vse tesnejšem krogu umazanih iger in spletkarjenja se strokovnjak za eksplozive in mamljiva lepota soočita z neizprosnimi nasprotniki. Svetovni hit!

Predstave so ob sobotah ob 20. uri in ob nedeljah ob 17. uri. Cena kinovstopnice je 350,00 SIT

KINO NAZARJE

11. in 12.3.1995

POLICIJSKA AKADEMIJA 7. del - ameriški film - komedija, 1994 (Police Academy 7)

Režija: Alan Metter

Igrajo: George Gaynes, Christopher Lee, Michael Winslow
Vojaki komandanta Georga Gaynesa gredo v Rusijo, da bi potolkli tamkajšnjo mafijo, ki skuša z neko računalniško igro zavladati svetu...

18. in 19.3.1995

SPECIALIST - ameriški film - triler, 1994 (The Specialist)

Režija: Luis Losa

Igrajo: Sylvester Stallone, Sharon Stone, James Woods
V vse tesnejšem krogu umazanih iger in spletkarjenja se strokovnjak za eksplozive in mamljiva lepota soočita z neizprosnimi nasprotniki. Svetovni hit!

Predstave so ob sobotah ob 20. uri in ob nedeljah ob 17. uri. Cena kinovstopnice je 350,00 SIT

KINO LJUBNO OB SAVINJI

11. in 12.3.1995

MAVERICK - ameriški film - komični western, 1994 (Maverick)

Režija: Richard Donner

Igrajo: Mel Gibson, Jodie Foster

Bret Maverick, revolveraš, bi rad šel na partijo pokra, ki se bo odvrtila na Missisippiju. Kotizacija pa znaša 30.000 USD. Zmagovalec bo pobral pol milijona USD...

18. in 19.3.1995

INTERVJU Z VAMPIRJEM - ameriški film - ljubezenska grozljivka, 1994, (Interview With Vampire)

Režija: Neil Jordan

Igrajo: Tom Cruise, Brad Pitt, Antonio Banders, Christian Slater, Stephen Rea, Kirsten Dunst

Zgodba o strasti, ljubezni, obžalovanju in hrepenenju. Pri-povedoval bi jo lahko kdorkoli. Pripoveduje jo vampir obsojen na večnost.

Kinoprestave so ob sobotah ob 20. uri in nedeljah ob 17.30 uri. Cena kinovstopnice je 350,00 SIT

KINO GORNJI GRAD

11.3.1995

MAVERICK - ameriški film - komični western, 1994 (Maverick)

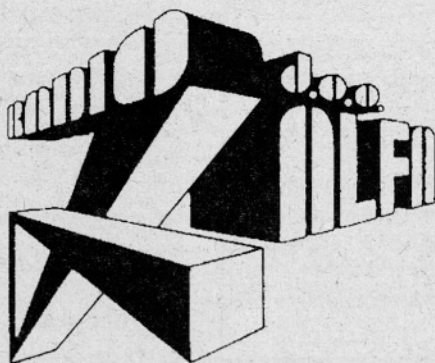
18.3.1995

INTERVJU Z VAMPIRJEM - ameriški film - ljubezenska grozljivka, 1994, (Interview With Vampire)

Kinoprestave so ob sobotah ob 18. uri. Cena kinovstop-nice je 350,00 SIT

radio alfa

PRVI KOMERCIALNI RADIO PRI NAS

radio alfa d.o.o.
REDAKCIJA IN STUDIO
 Cankarjeva 1
 62 380 Slovenj Gradec, p.p. 92
 telefon (0602) 41 630
 telefax (0602) 41 244

radio alfa d.o.o.
PROPAGANDNA AGENCIJA
 Trg mladosti 6
 63320 Velenje
 telefon (063) 851 788
 telefax (063) 851 788

VAŠ SOPOTNIK V POSLOVNEM SVETU

107,8 Mhz

**KAMNOSEŠTVO PODPEČAN
 VELENJE**

Razrez, obdelava in vgraditev marmorja in granita

UGODNA PONUDBA:

- nagrobnih spomenikov, tudi obnova starih
- okenskih polic, tudi po naročilu
- stopnic
- tlakov
- šankov in kuhinjskih pultov

VALENTIN PODPEČAN, ŠALEK 20
 VELENJE, TEL. 063/857-558

URADNE URE ZA STRANKE:

VSAKO SREDO OD 7.00 DO 17.00

IZOLES

Mozirje in
 Ljubno ob Savinji
 tel: 832 011 in 841 267

Ugodna ponudba

Akcijski popusti

- radiatorji Jugoterm
- rezervoar za olje 2000 l
- armaturne mreže
- siporex
- porolit 8 cm, 12 cm
- strešna lepenka

SLIKOPLESKARSTVO

ŠPEH TONI s.p.
 RADMIRJE 89

63333 LJUBNO/S, TEL: 063/841 373

- beljenje fasad
- izdelki iz bavalita in valita
- kitanje sten
- beljenje z apnom
- zaščita lesa

**Z NABAVO MATERIALA PRI
 NAS PRIHRANITE 20%!
 UGODNE CENE!**

ZAVOD ZA KULTURO MOZIRJE
 KNJIŽNICA MOZIRJE

Vabimo Vas na ogled gledališke predstave N. Prokić:

RUSKA MISIJA -
 režiser TOMAŽ PANDUR

Maribor - Velika dvorana

***** 31. marec 1995, ob 18. uri *****

Odhod izpred POŠTE Mozirje ob 16. uri.

Prijave do zasedbe mest v KNJIŽNICI MOZIRJE (831-292)

Cena aranžmaja: 2000 SIT

Cvetke in koprive

Na seji sveta naše najbolj severne občine je bila, tako smo neuradno izvedeli, čast pisanja zapisnika dodeljena nikomur drugemu kot samemu presvetlemu županu. Opa-zovalci so ugotovili, da je človek profesionalca, saj je zaupano delo opravljal tekoče s potekom seje. Ker se prav malenkostno spoznamo na pisarjijo tudi v uredništvu Cvetk in kopriv, mu predlagamo, da se po izteku naporne funkcije županovanja preseli kar k nam. Zaradi pisanja, da ne bo pomote. Škoda je le v tem, ker je omenjeni župan po letih najmlajši v državi in zato obstaja bojazen, da se bo prelevil v zrelega možakarja prav na fotelju, na katerega se ravnokar navaja.

(MLA-DOST, PO TVOJI TEMNI ZARJI SRCE VZDIHALVO BO...)

Nekoliko bolj nesrečne roke je ljubenska županja. Njeni svetniki ji namreč niso prižgali zelene luči za nakup novega občinskega avtomobila. Menda ima sama dovolj kvalitetnega in slovenskim (beri: ljubenskimi) cestam prilegajočega. Avto namreč. Po cestah gozdnega značaja, s katerimi ljubenska občina menda tudi obilno razpolaga, bodo prikupno županjo vozili kar svetniki sami. Že vedo, zakaj. Šment se zna poroditi v primeru, da se svetniki ne bodo zmogli poenotiti, kdo in kdaj, predvsem pa do kam bo na uslugo svoji županji. (NJEN MOŽ IN USTAVNO SODIŠČE ZAENKRAT ŠE MOLČITA)

Je pa predsednik gornjegrajskega občinskega sveta predan svoji funkciji kot nihče njegovih sotrpinov. Na sejo sveta, katero je sam sklical, se je odločno podal kar teden dni prekmalu. Vse lepo in prav, ampak hudič res nikoli ne počiva. Pri tem se mu je pridružil tudi naš novinar, ki je odgovornega urednika solznih oči prepričeval, da je njegova sveta dolžnost spremljati naporno delo predstavnikov ljudstva. Sreča v nesreči je v tem, da se tako predsednik gornjegrajskih svetnikov kot naš novinar (predvsem ta) spoznata na kulinariko in čar dobrot, ki jih nudi šank predsednika v civilu.

(SUMIMO, DA JE PREDSEDNIK POSLAL NOVINARJU POSEBNO VABILO)

*Cvetke in koprive so
preverjeno neresnične*

OVEN od 21.3. do 20.4.

V prvi polovici tedna boste polni energije. Kriv je Mars, ki vam poklanja vso energijo osebnega planeta. Z dejavnostjo in odločnostjo se boste lahko uveljavili le, če ne boste pretiravali s svojo trmoglavostjo. Ob polni Luni naslednjega tedna boste odločno posegli v družinske razmere. Ne podcenjujte se. Erotično vam bo Venera stala ob strani, če boste pokazali dobro voljo in ne boste preveč posesivni. Zdravje bo stabilno, če boste upoštevali res samo zdravnikov nasvet. V hrani uživajte počasi in si za zajtrk privoščite skodelico grenkega čaja.

BIK od 21.4. do 21.5.

Če imate zdravstvene težave, jih ne skrivajte, lahko bi bile usodne za vaše počutje. Zaupajte svoji intuiciji. Ponudba, da bi za krajši čas odpotovali, bo razžalostila nekoga, ki vas iskreno ljubi. Čas pa je, da začnete počasi misliti tudi na druge. Večjo vsoto denarja boste dobro naložili, kljub temu pa opreznost ni odveč, da veselje ne bo prerano. Merkur vam ni naklonjen. Uran vas ovira, zato še posebno pozornost posvetite sklepanju novih pogodb. Skladnost v erotičnem življenju vam omogoča Venera v petek in soboto. Pazite se prehlada, glasilke so ogrožene.

DVOJČEK od 22.5. do 21.6.

Niste tako močni, kot si mislite, zato previdno ravnajte z zdravjem. Predvsem je pri vas ogrožena psiha. Pametno bi bilo, če bi si malce oddahnili. Ne poslušajte nasvetov naključnih znancev, ki vas ne razumejo. Že ob prvi polni Luni bo odlična priložnost, da se s partnerjem temeljito pogovorita. Bodite pošteni do sebe in do drugih ter se ne skrivajte za svojo preobčutljivostjo. Prisluhnite glasu narave in se napolnite na sprehod. Izlet v dvojce se bo posrečil, če ga boste načrtovali v petek. Pri organskih težavah obiščite zdravnika.

RAK od 22.6. do 22.7.

Ker vas vaš osebni planet Luna podpira, se bo dobro planirana poslovna situacija tudi uspešno končala. V njenem zavetju boste vse do 19.3. V četrtek in petek boste konsistentni. Dva koraka naprej in nazaj je napačna pot. Ljubezenske skrbi nikakor ne smete nositi s seboj, še posebno, če ste za volanom. Če boste kašljali, obiščite zdravnika in ga prosite za sirup. V sredo in četrtek boste ugodno rešili svoj problem, če boste vztrajni. Dobro premislite, kaj boste rekli ob naslednji polni Luni, da se ne boste preveč zamerili. Marsikaj se bo uredilo, če boste pozitivno razmišljali.

LEV od 23.7. do 23.8.

Če ste na novo zaljubljeni, se lahko veselite. Kriv bo erotičen Mars, ki vas bo naslednji teden popeljal v nežne ure v dvojce. Če si boste zaželeli poklicne spremembe, se zavedajte rizika. V prihodnjih dneh boste spoznali nekoga, ki vam bo zelo naklonjen, in lahko se zgodi, da bo vaš način razmišljanja popolnoma spremenil. Ne pozabite, tudi vi lahko zardite. Vaš planet Sonce bo prebudil v vas željo po spomladanskih sprehodih, udeležite se teh prijetnih uric. Ob polni Luni se izogibajte večernega prometa. Pozorni bodite na prehrano, da se vam želodec ne bo maščeval. Oblecite se v tople barve ter pijte čaj spomladanskih zelišč.

DEVICA od 24.8. do 23.9.

V naslednjih dneh bo močan vpliv Saturna preizkušal vašo potrpežljivost. Novo prijateljstvo vas bo prevzelo in praznik, ki ga boste preživeli med prijatelji, vam bo še dolgo ostal v spominu. V sredo ali četrtek vas na pot vabi Neptun. Za pogovor z nadrejenimi se dobro pripravite. Korak na poti poklicnega uspeha vam ponuja Uran v petek. Če ne boste preveč zapravljali in boste vztrajni, se vam obetajo odlični uspehi. V hrani uživajte predvsem korenček in solato, ter si naberite drobnih rožic z rumenimi cvetovi.

TEHTNICA od 23.9. do 23.10.

V zadnjih dneh ste pretiravali z delom in prav bi bilo, če bi si malce oddahnili. Venera bo povezovala čustveno življenje, pri čemer bo pri vas pomembna zadovoljitev potrebe po bogastvu. Družinski konflikti se bodo razrešili sami po sebi, če ne boste samo posegali vanje. Na pogovor s partnerjem se dobro pripravite in ne vztrajajte na lastni resnici. V naslednjih dneh vam bo precej stvari nejasnih, ker ne razmišljate stvarno. Pozabite na tehtanje človeških vrlin in slabosti. Skodelica čaja iz mete vas bo pomirila.

ŠKORPIJON od 24.10. do 21.11.

Če boste presojali po govoricah, ki so nespametne, se lahko nadejate težav v partnerstvu. K aktivnemu življenju vas bo spodbujal Mars, ki vam namenja srečo predvsem v terek in četrtek. Vzdržite se prevelikega siljenja h kakšni dejavnosti v zvezi z denarjem, ker vam Merkur ni naklonjen. Staro prijateljstvo bo osvežil Merkur in ponudba, ki bo sledila, bo dobra. Lotite se je sistematično in se osvobodite živčne napetosti. Sonce bo na voljo za uspeh, zato le pogumno na delo, upoštevanje zakonov pa le ne bo odveč.

STRELEC od 21.11. do 21.12.

Zberite pogum in ne prepustite se vplivom drugih ljudi. Niso vsi takšni kot vi. Venera vam prinaša prijateljstvo, ki bo zacvetelo v skrivnostnih okoliščinah, kjer se lahko razvije tudi nekaj več. Merkur vam ponuja nove možnosti preko zaposlitve. Ne obremenjujte se preveč, ker boste postali površni. Za uživanje v hrani in pijači vas bo navduševal Jupiter, ki vam podarja tudi pogum in intuicijo. Sonce pa vam podarja izjemno moč duha. V naslednjih dneh se odločite za potovanje, zlasti pa se potrudite za uskmim delovanjem, ko je pisanje in predavanje, ki vam leži.

KOZOROG od 22.12. do 20.1.

K novemu prijateljstvu vas bo vabila Venera in verjeli boste, da lahko premikate gore. V sredo in četrtek malo več realizma. V ljubezenski vlogi boste pošteni, ker vam ob koncu tedna lahko Venera ponagaja z ljubosumnostjo. Za soočenje s svojimi globokimi potrebami, ki so potlačene nekje v globini vaše duše, je sedaj pravi čas, da se spoprimate. Finančno uspešna pa bo tista pot, ki bo začimena z izboljšavami in dobrimi idejami.

VODNAR od 21.1. do 21.2.

Če se boste trmasto držali svojih principov, obenem pa hrepeneli po ljubezni, se ne čudite, če bo naslednji teden za vas čustveno boleč. Preveč se oprijemate nevidnih stvari, kljub temu pa ima ta stvar nekaj dobrega, končno se boste sprijaznili z življenjem in spoznanje, da ni vse tako hudo, vas bo precej razbremenilo. Luna vam prinaša ugodno razpoloženje za delovne aktivnosti, v petek in soboto pa boste še posebno ustvarjalni v naravnani družbi. K izbiri prijateljev vas spodbuja Mars, ki vam prinaša skladnost in temperament.

RIBI od 19.2. do 20.3.

Za vse ribe vam Venera poklanja idealne možnosti za nov začetek na ljubezenskem področju. Če pa že imate probleme pa se le ne vdajte, kar pomeni, da si boste veliko pomagali, če boste prisluhnil nasvetu starejšega človeka. Ubogajte ga, saj veste, da si zaslužite vse najboljše. Partnerjevo vedenje vas bo spravljal ob živce vse do 18.3. Čeprav ste mentalni tip človeka, se nikar ne zanašajte vedno na svoje občutke, bolj bi vam koristilo, če bi prisluhnil svoji intuiciji. Oblecite se v nežne barve in ujemite trenutek neba.

Urban Kopitar

Obisk

Že pol ure sem čepel kot kura pod umivalnikom in se na vse kremplje trudil, da bi odmašil sifon, ki ga je zabila moja ljuba žena. Tuš se je pokvaril že pred dnevi, torej si je lase prala v umivalniku. Ah, moja bistra žena! Nimam pojma, kako ji je to uspelo, a vendar. Našel sem jo z glavo v umivalniku, ko si je tuleč kot Tarzan pulila lase iz sifona.

Torej, kratek presek situacije: jaz pod umivalnikom s francozom v rokah buljim v sifon, saj se spoznam na njegovo popravilo toliko kot na marsovece, žena pa stoji poleg mene in nadzira situacijo, seveda sedaj s pričesko ala Maggie iz nadaljevanke Severna obzorja. V roke mi tišči fazni preizkuševalec, čeprav jo že pet minut prepričujem, da si z njim lahko pomagam toliko kot z radiatorjem na vrhu Mont Everesta. Takrat pozvoni.

"Nekdo je na vratih! Moram se obleči!" je vrisnila žena in v spalni halji oddivjala v spalnico.

Ob njenem kriku sem prav pošteno "cviknil", kot se za pravega dedca tudi spodobi, sploh če je njegov življenjski moto: bolje cvikni kot flikni. Pri tem sem z glavo tresčil v sifon in glej ga vraga: s to potezo mi je uspelo tisto, kar sem prej pol ure brez uspeha poskušal. Sifon je odletel in ves preostanek vode iz umivalnika sem dobil na glavo. Moker od glave do tam, zaradi česar me kličejo Urban in ne Urbina, sem stal tam sredi kopalnice, ko je žena odprla vhodna vrata.

"Ooo, pogledj, pogledj, kdo je prišel," je vljudno hlinila veselje nenadejanemu obisku.

O, groza! Tista moja teta je tu. Ni je bilo že kar dolgo, a če je ne bi bilo še petdesetkrat tako dolgo, je ne bi čisto nič pogrešal. Da bi bila groza še hujša, ni bila sama, marveč je s seboj privlekla še trop nečesa, čemur pravi družina.

Ni, da ne bi maral obiskov. Gre pač za to, da imam malce raje tiste, ob katerih se človek počuti kot kakšno majhno božanstvo. Saj veste, prej se spodobno napovedo in ko pridejo na obisk, si dolgo in temeljito čistijo čevlje ob predpražnik, tako da si že v skrbeh, da ti bodo naredili luknjo vanj. Potem, ko stopijo v hodnik, se brž sezujejo, ne da bi jih moral kdorkoli opozoriti na to. Pohlevno si nataknejo ogromne cunjaste natikače in se že v naprej opravičujejo za to in ono: ne zamerite, da takole vdiramo k vam. Ali pa: joj, oprostite, ali smemo biti tako vsiljivi in uporabiti vaše stranišče? Navdušeno hvalijo vašo sedežno garnituro, pa čeprav je stara in oguljena kot sam svet. O vašem mulcu vedo povedati, da je pravi genij v igranju na synthesizer, ne morejo prehvaliti ženinega ročno kvačkanega puloverja, četudi se že

na kilometer opazi, da na njem piše Rašica. Pobožno poskušajo nekoliko zažgane piškote in vzklikajo: neverjetno, kaj, sami da ste jih spekli? Joj, lepo vas prosim, zaupajte mi recept zanje! Ko jih vaše ščene prične natapavati v gleženj, pripomnijo, da je psiček kratkomalo prsrčen in blazno brihten, in da si sami že od nekad želijo prav takega psa. Seveda gredo kadit na balkon in prej se že dolgo opravičujejo, ker bodo zasmradili večerni zrak nad vašo sosesko. In ko mine ura ali dve, se strastno zahvaljujejo za čudovit čas, ki so ga smeli preživeti v vaši prečudoviti družbi, v vašem prekrasnem stanovanju, in se spet opravičujejo, če je bilo morebiti kaj narobe. Če jih povabite, naj še malo ostanejo, se kar zgrozijo ob misli, da vam morebiti kradejo vaš dragoceni čas. Pa še kdaj se oglasite, jim rečete, oni pa: joj, ali res smemo, ali vam ne bomo v nadlego, oprostite, ker smo prevrnili kozarec z mlekom, tega si ne bomo nikoli oprostili, in tako naprej in tako naprej...

Ja, takšne obiske imam rad, da ljudje hodijo do konca življenja z nemirno vestjo po tem ljubem svetu zaradi prevrnjenega kozarca mleka. So pa tudi drugačni gostje in živ primer le-teh imam sedaj na vratih. Oprostite, bili so, kajti sedaj so že v stanovanju. Nič sezuvanja - kar po parketu, kar po preprogi.

"Smem prižgati?" me vpraša njen mož, ko se udobno pogrezne v naš najboljši naslonjač, kot bi bil doma, čeprav se pepelnik iz kristalnega stekla brezmadežno lesketa na mizi.

"Kar..." s težavo izdavam, ker vem, da bo potem smrdelo po hiši še tri dni kot v kakšni dimnici za meso. Ženski sta se zabarikadirali v spalnico, tam pa kot ponavadi uprizarjata modno revijo s komentarjem zadnjih dogodkov v našem kraju. Med drugim slišiš tudi tole: "Takole pa naš umaže spodnjice. Ah, saj nima nikoli časa, da bi jih pravočasno preoblekel."

Groza! Kje je tu prostor za tisto opevano intimnost, vas vprašam? Sedel sem tam v naslonjaču in poslušal njenega moža, ki se mi je spovedoval o svojih problemih v službi. Seveda bolj pridnega, poštenega, delavnega, in sploh in oh človeka, kot je on, svet še ni videl, le da njegov šef menda malce izstopa iz tega standarda in mu s tem verjetno preprečuje direkten prihod v nebesa. Od nekod se prikaže naš mulec, jaz pa takoj izkoristim priložnost in mu porinem synthesizer pod roke. Čeprav bliska z očmi kot kakšna tristovatna žarnica, saj se počuti kot opica, ki jo oči in mami razkazujeta ljudem, se le loti tipkanja po klaviaturi. To privabi iz spalnice tudi ženski, meni pa prinese deset minut počitka.

Nezaslišano. Potem, ko jim otročič de-

set minut igra na synthesizer, začnejo pogledovati na uro in kar naravnost pripomnijo, da bo teh užitkov za danes dovolj. Medtem se podmladek njene družine drsa po naši kopalnici in uničuje še tisto, kar sem jaz pozabil.

Ženi pomignem, naj končno kaj postreže. Prej ko bodo pojedli in popili, prej bodo šli. Dobila sta kavico. On pa samo takole mimogrede: "Mi prineseš še kozarec mleka?" Žena postreže s piškoti, ona pa: "Ne, hvala, raje bi kozarec soka."

Pogovor potem nanese na zdravje in ko sem pričakoval, da bodo moje revmatične bolečine v hrbtu privabile solze sočutja na njune oči, sem dobil samo brezbrizno pripombo: bo že minilo...

Potem je sledilo par sekund premora, kar je skorajda neverjetno, če gre za mojo teto. To je izkoristila žena: "Kaj ne igra naš mali krasno?" "Ah, kje. Mi je bilo že kar muka poslušati," je iskreno priznal tetin mož. Iskrenost, že iskrenost. A kar je preveč, je pa preveč. Da ti takole brez sramu prizna, da je ves blažen, ker je končno nehalo škripati iz tiste škatle? Mislim...

"Ah, je že velik ta vaš fantek, še malo, pa bo za ženit!" je bistroumno ugotovila teta.

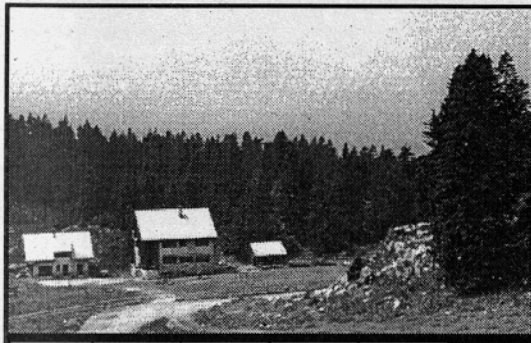
Oh, samo tega ne. Kar kurja polt mi gre po telesu, ko se spomnim, kako me je tale ista teta na vsak način poskušala potunkati v zakonski stan, saj je bilo nezaslišano, da bi štiriindvajsetletni moški sam taval po Zemlji. Verjetno je mislila, da ji je od samega boga dano to, da naju je z ženo spravila skupaj, pa čeprav sem ženo spoznal že davno prej na nekem izletu v gorah in ne na njeni čajanki, kot je mislila sama. Ko sem bil končno vkleščen v zakonski stan, ji je bilo sveto poslanstvo najino spolno življenje, pa krščevanje in vzgoja mojih otrok in tako naprej. Ubogi moj sin, kmalu bo on na vrsti.

Od zadržanega zehanja sem že kar belo gledal, ko so se končno pričeli poslavljati. Zadnji čas, kajti moji živci so bili že res na koncu. Čisto za konec pa je tetin mož le opazil spremembo najinih pričesk: "Veš, Maša," tako je ime moji ženi, "kratka frizura ti kar pristoji. In ti, Urban? Je to nova moda, mokri, nazaj počesani lasje?"

Ne vem, kako si je potem na ulici spravil francoza iz ust, pa me tudi ne zanima. Žena me je potlej karala, kajti povabila jih je na počitnice k nam in sedaj mogoče ne bodo prišli. Prava reč. Za vsak primer pa se že dogovarjam z urednikom, da ga bom zamenjal v pisarni v času počitnic. Trda pisarniška miza je prav gotovo lahko tudi udobna postelja.

KRIŽANKA

SESTAVIL: METOD ROSC	FLORA IN TALNA FAVNA	ZELO MOČNO RAZTRELIVO	ION Z NEGATIVNIM NABOJEM	SLOVENSKI PISATELJ (VITANJ)	MOŠKO IME	ZEMELJSKI PAS
ZNAMENITI HOLANDSKI SIR						
BIVŠI ZAGREBSKI NOGOMETNI KLUB						
SUROVINA ZA IZDELAVO ZDRAVIL ORGAN. ZN ZA KMETIJ.				LANTAN		
ATLETSKI REKVIZIT				ŽOLCA		
					LEPOTNA SOBNA LONČNICA	TOKOVNI ODJEMNIK PRI TROLEJBUSU
NAJ- HRABREJŠI GRŠKI JUNAK PRED TROJO (AHIL)	ZNAMENITI GRŠKI FILOZOF	LJUDSTVO V JUŽNI AFRIKI	IRANSKI VERSKI VODJA	KRATKO KRILLO LUKA NA S. ŠVEDSKE		
PREBIVALKA BALKANSKE DRŽAVE						
DAVNO LJUDSTVO V ITALIJI						
OBRAT ZA PROIZVOD. SEMEN						
TOMISLAV NERALIČ			EOL PREDSTOJNIK SAMOSTANA			
PESTNER				LJUBKOVAL OBLIKA IMENA OLIVER	ČEVljARSKI JERMEJ ŽIVALSKA MASCOBA	
MESTO V ŠUMADIJI						
NATANČEN VZOREC MERE ALI UTEŽI						
MESTO OB SAVIJ. VZH. OD LJUBLJANE						
				PRVI RUSKI VLADAR		
				OTOK ČAROVNICE KIRKE		
				UŽITNA MORSKA RIBA		
						SAVINJSKE NOVICE
						LUKA V IZRAELU
					RADIJ DEL KNJIGE	
						SARAJEVO KITAJSKO MESTO V MANDZURIJI
						MOZOLJ
						SLOVENSKO GRADBENO PODJETJE
						TROPSKI SESALEC MESTO V OHJU (ZDA)
						KINEMATO- GRAF OBVESTILO, OGLAS
						NEM. POLITIK (KLAUS)
						SUROVINA ZA RDEČE BARVILO

REŠITEV
KRIŽANKE
IZ 4.
ŠTEVILKE:

p. Oborin,
darilo,
Irenej, Soho,
enosed,
Kijev, LO,
Apolon,
teden,
Maročan,
cima,
arenarij,
nit, Lah,
Nikobari,
Emika, anas,
KE, Ola,
Elton,
Iterol,
skiro,
tenakel,
Ajan,
iranist,
Nana.

MINI
SLOVARČEK :

ALKANA : Surovina za rdeče barvilo
CINERARIJA : Lepotna sobna lončnica
EDAFON : Flora in talna favna
INSERAT : Obvestilo, oglas

Rešitev satovnice:
Raduha, Menina

DOPOLNJEVANKA

BLE		TAV		SO		DIS
	NEJ		LJU		KO	
KOR		ČE		LAH		GO
	RI		PA		BO	
NI		SAR		VE		LI

Spodaj napisane zloge vpišite v
prazna polja tako, da boste z že
vpisanimi polji dobili hudomušen
francoski pregovor.

BE - CI - ČE - DA - DJE - DO
HO - JO - JO - KO - KRET
LI - NAJ - NE - PO - ŠI - VO

REŠITEV :

Blebetavci so najdistaktnější ljudje, kolikor hočejo lahko govorilo, pa ne bodo ničesar povedali.

OBVESTILO OGLAŠEVALCEM!

Obveščamo vse oglaševalce, da je izključena možnost komercialnega oglaševanja v rubriki MALI OGLASI. Ta rubrika je namenjena izključno relaciji "bralci - bralcem". Zato pa smo kot novo možnost oglaševanja uvedli novo rubriko z nazivom MORDA IŠČETE PRAV TO...

Cena 1 cm visokega stolpca širine 8 cm je 1.250,00 SIT. Vabimo obrtnike in podjetja, da izkoristijo ugodno možnost oglaševanja!

**Morda iščete
prav to...**

TRGOVINA IN SERVIS ZAGOŽEN

Šivalni stroji, gasilni aparati, plinske naprave, del. zaščita, gumbi, pribor za šivanje, telefon 831-109.

URARSTVO LJUBNO

Novo! Prihaja LEGO PODVODNI SVET! Otroci, na vas čakajo kuponi - pobarvanke! Telefon: 841-084

KEMIČNO ČISTILNICO

v Nazarjah prodam, tel. 831-567.

PRODAJA JARIC

Zadruga Mozirje prodaja na farmi v Varpoljah jarice tik pred nesnostjo. Prodaja bo potekala od 13. marca dalje od 7. do 14. ure.

ANTENE IN RTV SERVIS

Ste slabe volje zaradi slabe slike na TV sprejemniku? Antenske instalacije, meritve in montaže ter RTV servis na vašem domu! Na voljo so tudi dekoderji za Filmnet s slovenskimi podnapisi. Prašnikar s.p., tel. 845-194

Mali oglasi do 10 besed, poslani na kuponu iz zadnje številke Savinjskih novic, so brezplačni. Vsaka nadaljnja beseda 125,00 SIT. Mali oglas v okvirju 1.250,00 SIT. Mali oglas pod šifro: 1.250 SIT

KUPON za brezplačni mali oglas do 10 besed v 6. številki SN

IME IN PRIIMEK	NAROČ. ŠT.
NASLOV	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Peč "kiperbuš" novo zelo ugodno prodam, tel. 720-163

Boks za majhna teleta 140 x 90 prodam, tel. 841-500

Prodam karto za premog 22.000 SIT, Kulovec, Praprotnikova 7, Mozirje.

Spalnico plišasto rdečo z 9 elementi (radio, luči...) prodam samo za 50.000 SIT, tel. 754-476

Govejo seno in govejo opremo za vozit, ohranjeno prodam, tel. 832-564

Prodam obračalnik za REX COMBI (star tip), tel. 845-144

Zastava 750 SC prodam, tel. 841-194

V najem oddam etažo hiše primerno za trgovino, gostilno, tel. 843-196

Prodam Golf, letnik 79, v voznem stanju, neregistriran, za 600 DEM, tel. 841-262

Werk za žago venecianko dobro ohranjen poceni prodam, tel. 844-170

Prodam 1 leto star mobitel "benefon clas", tel. 858-329, mobitel 0609 616 641

Mlin za luščenje in mletje koruze prodam ali zamenjam, tel. 831-563

Prodam motorno žago Jonsered 630 z lupilcem za les, tel. 841-776

Prodam tiskalnik Epson P80P za Commodore in PC-je, cena 150 DEM, Weiss Aleš, Šmartno/D. 45

Dva nova strešna okna prodam, kom. 25.000, tel. 831-886

Prodam karto za premog ceno 300 DEM, tel. 843-249.

Ugodno prodam pisalni stroj unis, tel. 844-265 Marija Krivec

Prodam daljinski telefon Superfone CT-3000 N, cena 800 DEM, tel. 843-375

Prodam traktorsko prikolico primerno za prevoz lesa in enobrazdni plug (Batuja), tel. 841-169 od 12. - 13. ure.

Prodam rabljen barvni TV, cena po dogovoru, tel. 831-720.

Prodam Jugo 45 l. 85, 20.000 voženih km po generalni, tel. 843-214

Prodam C 64 z igricami turbo modulom in quickjoy, tel. 831-308

Prodam žensko maturantsko

obleko št. 38, tel. 844-127

Prodam 300 l rdečega domačega vina, tel. 451-061

Prodam barvni televizor star 5 let in toplotno plinsko peč, cena po dogovoru, tel. 832-562

Prodam liste za tračne žage Udeholm 1,1/3,5/110, tel. 845-108

Priklop za Z 101 z A testom prodam za 5.000 SIT, tel. 832-370

Prodam seno, tel. 832-075

Prodam belo, dolgo deklisko obhajilno obleko, tel. 841-083

Prodam pralni stroj PS 102 NW, PS 604 X, PS 1000 in PS 402, tel. 832-351 popoldan.

Prodam etažno peč EMO central 20 l in dodatna peč (40 cm), tel. 832-351 popoldan

Prodam hladilnik HTS-101 in PS-402, tel. 841-151 popoldan

Ugodno prodam seno, tel. 841-526, zvečer

Prodam fiziološke, tel. 832-152

Kolektorje - 3 delne ugodno prodam, tel. 831-797

Vrtni kamin "breza" nov poceni prodam, tel. 832-780, zvečer

Prodam tovorni avto z dvigalom za les in enoosno prikolico, tel. 843-603 ali 843-053

V Nazarjah oddam sobe samskim osebam, tel. 832-442

Prodam motorno žago Jonsered, tel. 843-387

Prodam dirkalno kolo Cyclestar, cena 300 DEM, tel. 832-215

Prodam Jugo 45, l. december 1988, tel. 831-688

Prodam 30 kg pujske, tel. 831-290

Poslovni prostor v Mozirju najamem. Informacije od 8. do 14. ure na telefon 832-716.

Prodam nerabljeno, nikoli priklučeno litoželezno peč za centralno, 30 KW, na trda goriva, olje in plin, tel. 885-561

Oddam v najem hišo 101 m2 komfort urejeno, z garažo, vinsko kletjo in zelo bogatim vrtom za čas 2-3 leta v Nazarjah. Cena po dogovoru, tel. 831-351 ob 20 h.

**Savinjske
NOVICE**

SARUS d.o.o.

Savinjska c.4

Nazarje

- Zavarovalniško posredovanje pri avtomobilskih škodah
- Vleka vozil
- Odkup poškodovanih vozil

Tel. 832-132, 832-822, 832-474

ANUBIS

POGREBNE STORITVE

OB BOLEČI IZGUBI BLIŽNJEGA NUDIMO PO KONKURENČNIH CENAH:

- PREVOZ Z AUTOFURGONOM (VKLJUČNO NA UPEPELITEV)
- DEKORACIJA SOBE, POSTAVITEV ODRA NA DOMU
- IZKOP GROBNIH JAM
- POSTAVITEV ŽARNIH NIŠ
- UREDITEV KOMPLETNE DOKUMENTACIJE
- ODŠTEJEMO ZAKONSKO POGREBNINO

Štiglic Jožica
Radmirje 10,
63333 Ljubno ob Savinji
Tel. 063/841-029

SERVIS HLADILNIKOV IN ZAMRZOVALNIKOV VSEH VRST

ČE VAM SKRINJA TOČI, LEDENI, MENJAMO IZOLACIJO. V ČASU POPRAVILA ZAMRZOVALNIKA GA NADOMESTIMO Z DRUGIM.

SERVIS VRŠIMO HITRO IN STROKOVNO PO KONKURENČNIH CENAH.

SE PRIPOROČA

TERGLAV MILAN, POLZELA 137/A

TEL. FAX: 063-720-138

TEL. 063-720-406

SAVINJSKA trgovska družba d.o.o. Žalec

SPORT SHOP

(NOVA AVTOBUSNA POSTAJA V MOZIRJU)

**V naši ponudbi
je velika izbira
športnih copat
(Nike, Reebok,
Lotto, Mizuno...),
planinske opreme,
tekstila
raznih svetovnih
znamk, vse
za snowboard...**

SNOWBOARDI
STARO ZA NOVO

**BURTON, HOT,
NITRO, GOLTES**

**SPORT SHOP MOZIRJE
PRIPOROČAMO SE ZA OBISK**

PODJETJE S TRGOVINO
INSTALACIJE IN STORITVE

CIZEJ d.o.o.

Parižlje 1, Braslovče

TEL. 063/720-181, 720-065, fax: 720-065

MOBITEL 0609-617-441

CENTRALNO OGREVANJE VODOVOD

SANITARNA KERAMIKA

☛ radiator	
KORADO 600 x 1200	<u>12.595,00</u>
☛ peč kombinirana	
LTŽ VIADRUS 35 kw	<u>108.203,00</u>
☛ enoročna pipa	
za tuš kad ARMAL	<u>10.569,00</u>
☛ pocinkano koleno	
1/2" TITAN	<u>50,00</u>

IN ŠE NOVOST

lasten bazen pred vašo hišo

- DOSTAVA NA DOM
- MONTAŽA
- UGODNI PLAČILNI POGOJI

Pričakujemo vas z bogato ponudbo!

PODJETJE TRGOVINE, TURIZMA IN PROIZVODNJE p.o. MOZIRJE

5000002527,5

Cenjeni kupci,

tudi v Savinji smo vam v času, ko že pričakujemo pomlad, pripravili pester izbor različnih proizvodov, ki jih potrebujete za dom in njegovo okolico.

PO ZELO UGODNI CENI VAM NUDIMO OLJE ZA MOTORNE ŽAGE: 4/1.....1.000 SIT!

Vabljeni v prodajalne Savinje!

naročilnica

Naročam časopis Savinjske novice

ime in priimek

ulica

hišna številka

poštna številka

kraj

telefon

datum

podpis

20.000 SIT
za nove naročnike
časopisa

Savinjske
NOVICE

Med tistimi, ki boste do
20. marca 1995 naročili
naš časopis, bomo
izžrebali 5 nagrad v skupni
vrednosti 20.000 SIT.

Postanite naš naročnik in
si zagotovite 15% popusta
pri naročnini, malih oglasih
in zahvalah!